

LIETUVISKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 48 (2439) 1996 LAPKRITIS-NOVEMBER 26

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA — \$1

Posūkis dešinėn

Tauta tarė savo žodį. Ne kitaip buvo ir 1992-aisiais. Skirtumas tik tas, kad šiandien ji nusisuko nuo tų, iš kurių tada daug tikėjosi. Ketverių metų pamoka buvo skaudi. Linkėtina, kad tokių neapdairumų ir tokių pamokų daugiau nebūtų.

ŠITOKS demokratijos mokymosi būdas labai sunkus. Bus turbūt niekuomet nepamiršta, kad mokytojai buvo ne tie, kad naujos iškalbos ant senosios nomenklatūros durų nieko nereiškia, kad už tų durų sėdėjo tie patys privilegijų trokštantys didžiosios Lenino imperijos augintiniai. Bus gal ir visam laikui praregėta, kad tautos laisvė ir valstybinė nepriklausomybė reikalauja apsisvalymo nuo tų, kurie 1989 metais viešai skelbė abejones dėl Lietuvos nepriklausomybės reikalingumo, kurie savo pažiūroms ir laikysena krypo į "broliškų" tautų sandraugą, nedrįsdami išduoti savo buvusių bendradarbių ir draugų. Bijoję ar nepasiruošę buvo savanoriškai žengti į nežinią, kuri dar jokių asmeninių užtikrinimų nežadėjo. Šių metų rinkimų rezultatai parodė, kad akys atsivėrė. Gal žmonės ir drąsos per tuos pastaruosius metus daugiau įgijo, nebesivaržydami balsuoti prieš buvusius savo viršininkus? Tai viena pusė. Kitoje — pralaimėjusi nomenklatūra, kuri (bent taip dabar manoma) taip lengvai nepasitrauks iš politinio gyvenimo. Kai kurie jų jausis suniekinti ir pažeminti; kai kuriems dešinieji vis dar vaidens kaip amžini "liaudies prieštai". Taip išmokta, taip įsikalta. Toji "teisybė" gali persekioti juos visą gyvenimą. Todėl galima laukti trukdymų, slapto suokalbių, mėginimų kai kuriuos asmenis kompromituoti. Daug kas priklausys nuo dabartinio prezidento laikysenos ir po metų — nuo būsimojo. Visi stebi ir laukia. Tuo tarpu tik vienas dalykas aiškus — tautos mandatas patikėtas dešiniams.

TAUTA į juos dabar ir žiūri. Po formalumų (gal ir nesutarimų) sudarant naująją vyriausybę, atlikus visus techninius bei biurokratinis būtinumus, teks imtis nelengvo darbo. Dar nieko nepradėjus, jau pasigirsta liūdniesio tono balsų: naujoji valdžia nedaug ką galės pakeisti, prireiks dar keliolika metų, kol Lietuvoje gyvenimas pradės gerėti. Kiti jau dabar aptaria atskirus asmenis, stengiasi pasverti jų sugebėjimus, iš viso suabejoja, ar Lietuva turi pakankamai nors truputį geresnių politikų, ekonomistų, finansininkų? Ir nesunku pastebėti, kad vieni apie tuos trūkumus (jei jų iš tikrųjų tiek yra?) kalba su rūpesčiu, kiti lyg savotiškai tuo pasimėgdamai, girdi, ką tie dešinieji padarys. Kai kurie pastaruosius net gretina su diktatūros šalininkais. Ir taip kalbų, kalbėlių, spėlojimų, pastabų kiek tik kam patinka. Ką gi, nauja šluota — dulkės senos. Kaip kas ir ką besakytų, visi laukia, kaip čia bus toliau dirbama. Jei priešrinkiminiai šūktai "tarnauti tėvynei" derinsis su veiksmais, nėra abejonės, Lietuva pakils naujam gyvenimui. Nebus lengva atstatyti, kas sugadinta, sužalota; reikės stiprinti ir apleistus sritis. Tikėtina, kad naujieji vadovai sutars nuo ko pirmiausia pradėti. Po šių rinkimų išeivii nuotaikos šviesesnės. Tartas tautos žodis yra ir jų žodis. Girdėti net balsų, kad tuo tartu žodžiu galutinai laimėta laisvės kova, ir tai dviem tarpais: pirmiausia atsikratyta okupantų, po to ir buvusių jų patikėtinių. Kas tuo įsitikinęs, turėtų nepamiršti, kad perdėtas džiaugsmas dažnai pavirsta šūkių politika. O greitai reikės daug daugiau negu tik to. Č.S.

KANADOS IVYKIAI

JT pagalba Kanados iniciatyva

Kanados ministerio pirm. J. Chretien'o pastangų dėka buvo išjudinta Jungtinių Tautų humanistinė parama atbėgėliams iš Ruandos į Zairą. Jie yra aukos Centrinėje Afrikoje nesibaigiančias kovas vedančių tautų ir hutų tautų. Abi šios teritorijos buvo Belgijos kolonijos, neparuštos nepriklausomybei. Ministerį pirm. J. Chretieną sujau-dino Zairan pabėgusių hutų tragedija. Mat jų daug žuvo kovose, o kiti miršta atbėgėlių stovyklose, kurias Ruandos pasienyje jau pasiekė tutsių ir hutų kovos. Reguliarus atbėgusių hutų aprūpinimas tose nesutvarkytose stovyklose yra nutrauktas. Spėjama, kad jų jau žuvo apie pusę milijono, o Zaire dar yra keli šimtai tūkstančių. Dabar jie jau yra pradėję sunkią kelionę atgal į šiuo metu jau tutsių valdomą Ruandą.

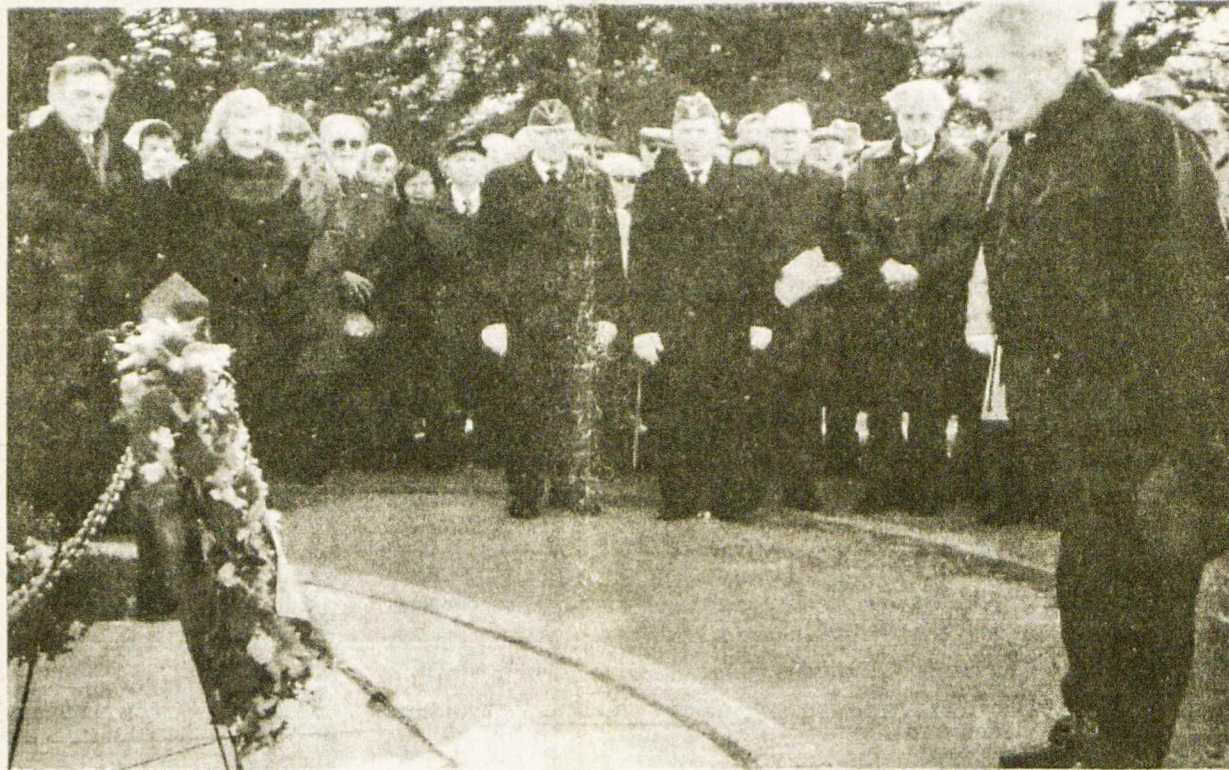
J. Chretienas pasiūlė Jungtinių Tautų saugumo tarybai humanistiniu tikslu ten nusiųsti karių. Jie prižiūrėtų tvarkos atstatymą ir badaujančiųjų užtikrintą aprūpinimą maistu, vaisiais bei kitais būtiniais reikmenimis. Šios visos tarptautinės JT operacijos vadu buvo pasiūlytas kanadietis gen. ltn. Maurice Baril. Kanados taikos priežiūros kariams JT tarnyboje Zaire jau teko būti prieš trisdešimt še-

šerius metus, tik jis tada buvo vadinamas Kongu. Mat jame tada dar vyko kovos dėl nepriklausomybės atgavusios teritorijos nesutariamo pasidalijimo ir visiems priimtinių vyriausybų įvedimo 1960-64 m. Nenuostabu, kad šįkart rėmėjų susilaukė ir Kanados premjero J. Chretien'o šios operacijos vadu pasiūlytas prancūzų kilmės kvebekietis gen. ltn. M. Barilas ir pažadėta karių grupė ryšių bei tiekimo reikalams.

Rūpesčių daugeliui kanadičių betgi tapo ministerio pirm. J. Chretien'o pažadas prie jų prijungti ir dar pusantro tūkstantį karių. Šį pasiūlymą "Toronto Sun" dienraštyje abejingai sutiko žurnalistas Peter Worthington, buvęs Kanados karininkas, dalyvavęs Korėjos kare. P. Worthingtonas stebėjosi, kur J. Chretienas suras tiek karių. Mat šiuo metu tūkstantis kanadičių karių jau dirba JT taikos priežiūros tarnyboje Bosnijoje, 700 Haityje. Juos ten nustatyti laiku reikia pakeisti keliais. Pasak P. Worthingtono, Kanada šiuo metu galbūt turi 3.000 vyrų pėstininkų gretose ir apie 1.500 šarvuotojų tarnyboje.

Teisinga yra P. Worthingtono pastaba, kad didžioji tų karių dalis yra vedę ir turi šeimas

(Nukelta į 8-tą psl.)

Vėlinių proga buvo pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę prie jiems skirto paminklo Šv. Jono lietuvių kapinėse Ontario Mississaugoje. Dešinėje — Lietuvos partizanų atstovas A. LUKŠA, kairėje prie vainiko Lietuvos garbės konsulas H. LAPAS su Ponia, viduryje — šauliai ir visuomenės atstovai

Nuotr. V. Kulnio

VOKIETIJOS ŽINIASKLAIDOJE

Lietuviai, rusai ir prūsai

Šaulių moksleiviai vokiečių šeimose • Kariniai sovietų pabėgėliai nenori grįžti Rusijon • Rytprūsių ir Klaipėdos krašto vokiečiai neužmiršta Lietuvos — vieni ją peikia, kiti gražiai atsiliepia • Prisimenami rašytojo Suedermann'o raštai apie lietuvius

KAZYS BARONAS, Vokietija

Esu rašęs, kad šiaurinės Vokietijos Medebacherio gimnazijos mokytojai aplankė Šiaulių gimnaziją, susipažino su Lietuvos sostine, Kryžių kalnu, mūsų pajūriu. Atsidedodami už gražią viešnagę bei Lietuvos krašto pažinimą, vokiečiai pakvietė pas save 30 Šiaulių gimnazijos mokinių ir kelis mokytojus. Lietuviai džiaugsmingai priėmė kvietimą ir spalio mėn. atvyko į Medebacherį. Šiaulių gimnazija yra su susiprinta vokiečių kalba, tad lietuviai galėjo susikalbėti. Jie buvo apgyvendinti vokiškose šeimose, dalyvaavo pamokose, lankė artimiausias žymesnes vietas, Kiolno miestą ir garsią jo katedrą. Neužmiršta buvo ir sportas: krepšinyje lietuviai gerokai pralenkė vokiečius, tačiau šeimininkai buvo stipresni futbole.

Surengtame koncerte šiauriniai draubžiai, pašoko tautinių šokių, dainavo, deklamavo lietuviškus ir vokiškus eilėraščius. Žiūrovai buvo sužavėti kanklių muzika, prašė kelias dainas pakartoti. Jau sutarta, kad ateinančiais metais gegužės mėn. vokiečių gimnazijos mokiniai atvyks į Šiaulius.

Rusų pabėgėliai

Oficialiais duomenimis, 600 Rusijos karių Vokietijoje yra padavę prašymus politinės globos teisei gauti. Šį skaičių reikėtų patrigubinti, nes dauguma dezertyrų slapstosi šeimose arba gyvena Berlyne, kur yra didžiausias rusų telkinys. Spėjama, kad rusų prašymai nebus išklausyti, ir pabėgėliai turės grįžti Rusijon.

1991 m. į vakarus pabėgęs vieno sovietų šarvuotojų dalinio vadas tuoj pat pateko į amerikiečių žvalgybos rankas, buvo apklausinėtas apie ginkluotę, kariuomenės sudėtį. Rusas viską "išspėpėjo" manydamas, kad jam bus leista išvykti į JAV arba bent pasilikti Vokietijoje. Po penkerių metų atėjo atsakymas: jo prašymas pasilikti Vokietijoje atmestas. Tad su šeima jis turi ruoštis kelionei Rusijon. Šarvuotojų dalinio vadas sako: "Amerikiečiai mane apgavo. Kai bėgau, amerikiečiai šaukė — Ivanai, sveikiname tave, esi mielai sutinkamas. O dabar?... Ivanai, važiuok namo".

Miuncheno "Sueddeutsche

Zeitung" bendradarbis surado dar keletą aukštų rusų karininkų, pabėgusių iš savo dalinių: majorą Oleg Čabanov, 17 metų saugojusį su savo daliniu radaro stotį prie Berlyno, kpt. Suslin, pabėgęs iš Magdeburgo, Šušaiškin iš Frankfurto prie Oderio ir daugelį kitų. Jie įsteigė "Vilties" draugiją, rinkdami aukas ne tik kasdieninei duonai, bet ir advokatams, kurie stengiasi juos apsaugoti nuo ištremimo Rusijon.

Kaip jie pasitraukė iš savo dalinių? Majoras sako, kad su žmona ir vaikais, paėmę krepšius vartų sargybiniais pasakė einą grybauti. Išėdę į traukinį jie pasiekė Braunšveigą. Šiuo metu šeima gyvena prie Hamburgo, o vaikai jaučiasi daugiau vokiečiai negu rusai.

Dienraštis kartoją pabėgėlių žodžius: vokiečiai, grąžindami dezertyrus Rusijai, perduoda juos kalėjimui, nes pabėgimas iš kariuomenės yra baudžiamas septynerių metų, o gal net ilgesne kalėjimo bausme. Majoras dar pareiškė: "Pasikalbėjau su ŠAS atstovu, išdaviau karines paslaptis, tad man tikrai bus skirta 20-ties metų kalėjimo bausmė".

Rytprūsiai

Vokiečių televizija labai

(Nukelta į 2-rą psl.)

Prie žuvusiems už Lietuvos laisvę kovotojams paminklo Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje Vėlinių proga. Kalba Lietuvos partizanų atstovas A. LUKŠA (Lukšos-Daumanto brolis). Šalia jo — Lietuvos garbės konsulas H. LAPAS

Nuotr. V. Kulnio

Savaitė Lietuvoje

Lankėsi ŠAS generolas

BNS skelbia, kad lapkričio 12 d. Lietuvoje lankėsi ŠAS (NATO) Europos pajėgų vado pavaduotojas generolas James Jameson. Jis susitiko su Lietuvos krašto apsaugos ministru Linu Linkevičiumi, laikinuoju kariuomenės vadu Vladu Tutkumi ir gynybos štabo viršininku pulkininku leitenantu Antanu Jurgaičiu. Jo apsilankymo tikslas buvo aptarti saugumo klausimus ir Lietuvos dalyvavimą "Bendradarbiavimo taikos labui" programoje bei ŠAS vadovaujamoje taikos įgyvendinimo misijoje Bosnijoje. Svečias sakėsi nustebintas Lietuvos ginkluotųjų pajėgų padaryta didele pažanga bei sėkminga kariuomenės reforma. Generolas Jameson ir jo delegacija taip pat susitiko su Savanoriškosios krašto apsaugos tarnybos (SK-AT) vadu plk. leit. Br. Juozaičiu ir "Military to Military" programos koordinatoriumi Lietuvoje plk. Frank Sharr.

Sprendimas dėl jūros sienos atidėtas

Kaip praneša "Lietuvos rytas" (nr. 267), lapkričio 14 d. Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas paskelbė negaliojančiu spalio 25 įsaką, kuriuo buvo pasiūlyta seimui skubota tvarka priimti įstatymą dėl vienašališko Lietuvos šiaurinės jūros sienos ribos nustatymo. Jis taip pat atšaukė savo ir buvusio ministro pirmininko Adolfo Šleževičiaus parašus po vadinamoju Maišagalos memorandumu. Šis dokumentas, pasirašytas pernai su Latvijos prezidentu ir vyriausybės vadovu, nustatė tarptautybių Lietuvos ir Latvijos derybų dėl jūros sienos principus, o juo remdamasi Latvijos vyriausybė pasirašė sutartis su "Amoco" ir OPAB dėl naftos žvalgybos ginčytinoje teritorijoje.

A. Brazauskas patvirtino derybų su Latvija nuostatas, nurodantis tas pačias Lietuvos teritorinės jūros, išskirtines ekonomines zonas ir kontinentinės sėklumos Baltijos jūroje šiaurines ribas. Šios nuostatos galios iki Lietuvos ir Latvijos sutarties pasirašymo. Seimo užsienio reikalų komiteto ir su juo posėdžiavusių įvairių frakcijų seimo narių nuomone, derybų su Latvija problema turėtų toliau spręsti lapkričio 25 d. susirinkiantis seimas ir nauja vyriausybė.

Baltijos kraštai kovoja su organizuotu nusikalstamumu

Rygoje lapkričio 14 d. įvyko tarptautinė konferencija, skirta narkotikų kontrolės ir pinigų plovimo problemoms, skelbia ELTA. Joje dalyvavęs Lietuvos ministeris pirmininkas Mindaugas

gas Stankevičius pareiškė nuomonę, jog norint užkirsti kelią pinigų plovimui, įvairių valstybių finansų ir teisėsaugos institucijos turi glaudžiau bendradarbiauti, reikėtų įsteigti tarptautinę finansinės informacijos tarnybą.

Jis pranešė, kad Lietuvoje jau imamasi ryžtingų priemonių užkirsti kelią pinigų plovimui — parengtas Pinigų plovimo išankstinės apsaugos įstatymo projektas. Jei jis bus priimtas, jis įpareigos ūkio darbuotojus teikti informaciją valstybinei finansinei informacijos tarnybai apie kliento įvykdytą didelę bei įtartiną finansinę veiklą, o notarus — apie tvirtinamus didelės apimties sandėrius.

Baltijos kraštų ministrai pirmininkai konferencijoje pasirašė bendrą pareiškimą dėl kovos su pinigų plovimu.

Aiškėja koalicijos sudėtis

ELTA skelbia, kad lapkričio 13 d. įvyko Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) ir Lietuvos krikščionių demokratų partijos vadovų pasitarimas, kuriame svarstytas koalicijos sutarties projektas. Naujajame seime turinčios 86 mandatus, TS(LK) ir LKDP galės laisvai suformuoti vyriausybę ir seimo vadovybę. Posėdyje nutarta mažinti ministerijų skaičių iki 16 (jų buvo 19). TS(LK) valdybos pirmininko Gedimino Vagnoriaus teigimu, numatoma naikinti ekonomikos bei pramonės ir prekybos ministerijas. LKDP atsakomybėn teks Krašto apsaugos ir Užsienio reikalų ministerijos, kurių ministeriais "beveik neabejojama" — bus ambasadorius Česlovas Stankevičius ir LKDP pirmininkas Algirdas Saudargas.

Lapkričio 21 d. vadovų susitikime prezidentui A. Brazauskui buvo perteikta koalicijos sutarties nuostata, kuria ministerio pirmininko pareigoms siūlomas G. Vagnorius. Kaip skelbia TS(LK) spaudos tarnyba, koalicijos partijų vadovai aptarė ministerio pirmininko skyrimo procedūrą.

Priimtas branduolinės energijos įstatymas

Kaip praneša ELTA, lapkričio 14 d. Lietuvos seimas priėmė Branduolinės energijos įstatymą, kurio tikslas yra garantuoti saugumą naudojant branduolinę energiją taikiems poreikiams bei užtikrinti branduolinio ginklo neplatinimą. Šiame įstatyme atsižvelgiama į Lietuvos įsipareigojimus branduolinės saugos ir kitoms sutartims, juo siekiama užtikrinti žmogaus ir aplinkos apsaugą nuo kenksmingo radiacijos

(Nukelta į 2-rą psl.)

Šiame numeryje

Posūkis dešinėn

Tartas tautos žodis laukia darbų atgarsio

Lietuviai, rusai ir prūsai

Žavisi kanklių muzika, neužmiršta gerų lietuvių

Lenkų sąjunga — "gyvačių lizdas"

Iš trijų kandidatų Vilniuje tik vienas Lietuvos seime

Įžiebta gerumo ugnelė kaime

Buvę partizanai stato paminklą Lietuvos mokytojams

Lietuviai kaimyninėse valstybėse

Vysk. P. Baltakis, OFM, aplankė Rytų Europos lietuvius

Tie patys lietuviai...

Š. Marčiulionio krepšinio mokyklos jaunių viešnagė Kanadoje

Viršininkas, duktė, revolveris

Žaidžiant šachmatais reikėjo atsakinėti į saugumiečio klausimus

Retų atodangų šuipynys (9)

Archeologijos tekstuose švystli lietuviška pavardė

Meno veteranų sambūris

Paminėta rašyt. J. Tininio 25 metų mirties sukaktis

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-1336.

Canada Post Registration nr. 509 Sales Product Agreement nr. 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė,
Č. Senkevičius, G. Gaiztūnienė. Metinė prenumerata – \$40, pusmetinė – \$20,
rėmėjo – \$50, garbės – \$60 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – \$115. Pavieniai
nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją.
Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį
redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendra-
darbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)
is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in
December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.,
2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672.
U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular
\$40.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. PERIODICALS
Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to:
"Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA
POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario
L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4003.

Byla buvusiam saugumiečiui

JUOZAS VITĖNAS

Generalinė Lietuvos proku-
ratūra iškėlė baudžiamąją bylą
dabar Vokietijoje gyvenančiam
Julijui Slavinui, buvusiam KGB
agentui, veikusiam Chario ir ki-
tais slapvardžiais. Jis kaltina-
mas lietuvių tautos naikinimu,
nes 1945 m. kovo – lapkričio
mėnesiais Kaune dirbo Lietu-
vos SSR NKVD Kauno skyriaus
tardymo poskyrio tardytoju ir
pasirašinėjo dokumentus, ku-
riais remiantis jo apklausti žmo-
nės buvo nubausti.

Sprendimas iškelti šią bylą
J. Slavinui buvo padarytas iš-
nagrinėjus Liudo Dambrausko
ir Mindaugo Bloznelio parody-
mus bei Ypatingojo archyvo ir
Valstybės saugumo departa-
mento pateiktus dokumentus.
Nutarimą iškelti J. Slavinui bau-
džiamąją bylą pasirašęs Specia-
liųjų tyrimų skyriaus prokuroras
Gintautas Starkus "Lietuvos ry-
to" bendradarbiui teigė, kad J.
Slavinas, siekdamas išgauti
NKVD reikalingus parodymus,
kankino suimtus Lietuvos žmo-
nes ("LR" nr. 244).

Ryšium su šia J. Slavino by-
la generalinis Lietuvos proku-
ratūros specialiu tyrimų skyrius
prašo atsiliepti asmenis, nuken-
tėjusius nuo J. Slavino 1945 m.
kovo – lapkričio mėnesiais.
Taip pat yra ieškomi Boleslovo
Kavaliausko, Broniaus Dubaus-
ko, Ernaso Charonienės, gimusių
1920 m., Elenos Vilčinskienės,
gimusių 1910 m., Bronės Kul-
bačiauskaitės, gimusios 1918
m., giminaičiai. Turintys kokios
nors informacijos gali skambinti
tel: (Vilniuje) 22-46-13 arba 61-
63-24. Specialių tyrimų skyriaus
vyriausiasis prokuroras Vid-
mantas Vaicekauskas sakė, kad
surinkusi visą informaciją, ge-
neralinė prokuratūra ketina
kreiptis į Vokietiją ir prašyti
Lietuvai išduoti 72 metų am-
žiaus Julijui Slaviną. ("Draugas",
nr. 213).

Lietuva ir Vokietija yra
1993 m. pasirašius protokolą
dėl bendradarbiavimo baudžia-
mosiose bylose. Pagal Lietuvos į-
statymus J. Slavinas, jei bus ras-
tas kaltas, gali būti nubaustas
kalėjimu nuo 5 iki 15 metų arba
net mirties bausme. J. Slavinas
dirbo ne tik Kauno NKVD. Jis
yra prisipažinęs, kad buvo jau-
nesnysis operatyvinis įgaliotinis
Alytuje, kur kovojo su "tu me-
tu miškuose veikusiomis organi-
zacijomis." Taip pat jis su broliu
Aleksandru buvo operatyvinėje
grupėje Vokietijoje, kur brolis
organizavo gen. Kubiliūno "areš-

ta". J. Slavinas tada matė Valiu-
kėną ir kitus.

Apie J. Slavino veiklą Kau-
no NKVD skyriuje Liudas
Dambrauskas pasakoja, esą Sla-
vinas bando sumenkinti savo,
MGB tardytojo, vaidmenį, tvir-
tinamas, kad jauniems tardyto-
jams netekdavo inteligentijos
atstovų tardyti. "Iš tiesų, Sla-
vinas mano byloje buvo tik tardo-
tojo Bočerovo vertėjas. Bet jis
nutylė, kad jaunesnieji tardytojai
atlikdavo pagrindinių budelių
funkcijas, o J. Slavinui gabumų
ir sugebėjimų užteko, nes savo
kailiu patyriau. Tiesa, aš savo
šonkaulius išsaugojau sveikus,
bet J. Slavino vielinio rimbo ne-
išvengiau. Šis jo metodas buvo
tik išstobulintas, kad ne vienas
profesionalus sadistas galėjo
pavydėti. ("Kauno diena", nr.
151, 1996 m.).

Pasakodamas apie tą vielų
rimbą, L. Dambrauskas cituoja
iš savo knygos "Gyvenimo aki-
mirkos", kaip jis buvęs muša-
mas iki sąmonės netekimo. Api-
piltas šaltu vandeniu gulėjęs ant
grindų. "Slavinas lengvu kojos
spyrimu mane pažadino ir liepė
sėstis ant kėdės. Prasidėjo klau-
sinėjimas... pareikalavau mane
nuvesti pas generolą Guzevi-
čių... Staiga pašokęs Bočerovas
trenkė man kumščiu tiesiai į no-
sį. Aš kaip stuobrys plumpelė-
jau ant grindų. Slavinui ambici-
ja, matyt, neleidė už šefą blo-
giau pasirodyti. Pajutau ant vei-
do šiltą skystį – gulėjau vandens
ir kraujo klane Slavino spardo-
mas".

J. Slavinas lietuvių spaudoje
pastaruoju metu išgarsėjo Lie-
tuvos politinių kalinių ir tremti-
nių sąjungai Vilniuje išleidus
knygą "Užkulisiai", kuriuose
sudėti Slavino pranešimai savo
viršininkams apie jo žvalgybinę
veiklą, įskaitant ir jo santykius
su Stasiu Lozoraičiu, buvusiu
Lietuvos diplomatinio atstovu
Romoje ir Vašingtone.

A+ STASIUI BERŽINIUI iškeliavus amžinybėn,

nuoširdžią užuojautą reiškiamė jo žmonai
REGINAI, dukroms – LAIMAI ir AUDRAI,
sūnams – JUOZUI ir PRANUI bei jų šeimoms –

Balys, Algis, Irena Vaišnorai,
Liudas, Salomėja, Romas Olekai

A+ STASIUI BERŽINIUI tragiškai žuvus,

žmoną REGINĄ, dukras – LAIMĄ ir AUDRĄ su
šeimomis, sūnus – JUOZĄ su šeima ir PRANĄ bei
gimines ir artimuosius Kanadoje, Anglijoje ir
Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

A. Aleliūnas
B. V. Cvirkos
J. Jurėnas
P. Pekarskienė
J. M. Rimkai
A. J. Vieračiai

M. Mickevičienė
N. Ivanauskienė
V. Galeckas
E. Razokienė
E. E. Rimkai
J. L. Vitai

Vilniuje matyti ir tokių vežimų su vieninkiu arkliai. Jais naudojasi kai kurie ūkininkai Ntr. K. Baliūnaitės

Lenkų sąjunga - "gyvačių lizdas"

Apie tai rašo išeivijos lenkų kultūros žurnalo "Kultura" redaktorius

Paryžiaus lenkų žurnalo
"Kultura" 1996 m. spalio lai-
doje redaktorius J. Giedroje
rašo:

"Su vis didėjančiu susirūpi-
nimu stebiu užsienio reikalų mi-
nisterijos personalinę politiką.
Čia vis labiau vyrauja ne tinka-
mumo motyvas, bet partinės su-
tartys, garbinga vieta nepato-
giems asmenims ištremiti bei pa-
prasta bičiulystė. Blogiausia,
kad tai liečia pareigas labai
svarbiuose kraštuose, kaip pvz.
Gudijoje. Nežinau, kokias kvali-
fikacijas turi ambasadoriaus
Widackio įpėdinė, bet jeigu jos
yra ir geriausias, ji ateina į šias
pareigas labai svarbiu metu
(rinkimai Lietuvoje, ekonominė
krizė) ir atvykusi turi susipažinti
su padėtimi, o gyvačių lizdas,
koks yra Lietuvos lenkų sąjun-
ga, jos darbo nepalengvins".

"Kultura" redaktoriaus mintys
buvo pranašiškos, Toronto len-
kų dienraštis "Gazeta" š.m.
lapkričio 8-10 d. laidoje rašo:
"Vytautas Plečkaitis, tarpparla-
mentinės Lietuvos-Lenkijos komi-
sijos šefas, apkaltino naujai
paskirtą Lenkijos respublikos
generalinį konsulą Vilniuje Lip-
ka-Chudziką kraštutinių Lietu-
vos lenkų politinių jėgų ir jų va-
dovų R. Maciejkanec'o ir J.
Sienkiewicz'iaus rėmimu bei da-
lyvavimu LLRA organizuotose
parengimuose. (...) Plečkaitis
pabrėžė, kad vienos lenkų orga-
nizacijos rėmimas ir dar tokios,
kuri 'neprisidėjo prie gerų Lie-
tuvos-Lenkijos kaimyniškų san-
tykių', yra lenkų diplomato
klaida.

Lenkijos respublikos amba-
sadorė Vilniuje Eufemia Teich-
man komentavo: 'LR konsulas

susitikęs su visais atstovais įvairių
lenkų organizacijų, nepaisant,
ar tai kam nors patinka, ar ne.
Negalime leisti apriboti konsulo
ryšių, nes tai būtų pavojingas
precedentas".

Socialdemokratas V. Pleč-
kaitis yra ne tik lenkų simpatika-
s ir tarpparlamentinės Lie-
tuvos-Lenkijos komisijos šefas,
bet ir bendro lietuvių-lenkų
Adomo Mickevičiaus fondo pir-
mininkas bei kandidatas į Lietu-
vos ambasadorius Lenkijai, LR
ambasadorė aštriai pasisakė
prieš savo krašto bičiulį, kurio
šiltas nusteikimas Lenkijai gali
atvėsti.

Lenkai rinkimuose

Antrasis Lietuvos seimo
rinkimų ratas lenkams buvo
sėkmingesnis, negu pirmasis.
Toronto lenkų dienraštis "Ga-
zeta" š.m. lapkričio 12 d. laidoje
rašo: "Lietuvos lenkų rinkimų
akcijos kandidatas J. Miniewicz
antrajame rinkimų rate išsiko-
vojo Lietuvos seimo nario man-
datą, nugalėdamas konservato-
rių atstovę Nijolę Ambrazaitę.
Iš trijų lenkų kandidatų tik
Miniewicz laimėjo surinkęs Vil-
niaus-Sirvintų apygardoje per
60% rinkėjų balsų".

1992 m. daugmandatiniuose
rinkimuose 55-toje Vilniaus-Sir-
vintų apygardoje Lietuvos lenkų
sąjunga gavo 18.45% balsų, o
LDDP – 45.86%. Taigi šioje
apygardoje susidarė buvusių ko-
munistų ir lenkų bendras fron-
tas anuomet prieš Sąjūdį, o da-
bar – Tėvynės sąjunga.

Rinkimų atgarsiai spaudoje

Vokietijos dienraštis "Die
Welt" spalio 22 d. laidoje rašo:
"Tokio didelio (LDDP) pralai-
mėjimo priežastimi reikėtų lai-

Savaitė Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

poveikio, sutvarkant branduo-
linės energetikos valdymo pa-
grindus, sąlygas, kuriomis iš-
duodami leidimai, eksploatuo-
jami objektai bei importuojami
ar eksportuojami branduoliniai
įrenginiai bei medžiagos. Taipgi
jame nustatomų branduolinių ir
radiacinių avarių išankstinės
apsaugos bei likvidavimo tvar-
kos reikalavimai.

Baudžiamąjį kodeksą svarstys visuomenė

Naujojo Baudžiamojo ko-
dekso projektas buvo pateiktas
seimo visuotiniame posėdyje
lapkričio 14 d., praneša ELTA.
Nuspręsta šį iš esmės pirmąjį
Lietuvos teisės specialistų sava-

rankiškai parengtą baudžiamąjį
kodeksą paskelbti "Valstybės
žiniuose" ir kituose spaudos lei-
diniuose visuomenės svarsty-
mui. Projekte siūloma nauja
bausių sistema, kuria atsisa-
koma mirties bausmės, pataisos
darbų, nustatomos naujos baus-
mės, kaip suėmimas ir viešieji
darbai. Didinamas laisvės atė-
mimo laikas už labai sunkius
nusikaltimus, numatoma atsaka-
komybė už karą nusikaltimus
bei nusizengimus žmoniškumui,
informacijos saugumui bei inte-
lektualiai nuosavybei. Rengiant
projektą atsižvelgta į Jungtinių
Tautų ir Europos tarybos sutar-
čių nuostatas bei Lietuvos
mokslininkų idėjas ir krašto nu-
sikalstamumo padėtį. RSJ

A+ ALEKSANDRUI MIKALAUSKUI

mirus,

reiškiame nuoširdžią užuojautą žmonai ALDONAI,
dukrai ir sūnui su šeimomis, sesutei BRONEI su
šeima, broliams POVILUI ir STASIUI –

Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras

Lietuviai, rusai ir prūsai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

rašo savaitraštyje esą Lietuvos
vyriausybė visom priemonėm
mėgino Klaipėdos vokiečius su-
lietuvinti, vokiečių vaikus vertė
lankyti lietuviškas mokyklas,
įstaigose buvo draudžiama vo-
kiškai kalbėti.

Tačiau tokių mažuma. "Das
Ostpreussenblatt" labai dažnai
spausdina "vilko vaikų" atsimi-
nimus iš jų kelionių į Lietuvą,
kur jie rado maistą ir pastogę,
tuo išsigelbėdami iš bado mirties
Rytprūsioje. Manoma, kad Lie-
tuvos ūkininkai išgelbėjo tūk-
stančius vaikų, daugelis jų sulie-
tuvėjo, susituokė su lietuvi-
tėm ar lietuviais.

Savaitraštyje randami gi-
minių paieškojimai, spausdina-
mos net vaikystės laikų nuo-
traukos, primenant, kad tėvų
namas stovėjo prie šventovės,
prie kokios nors krautuvės ar
miestelio gale. Labai dažnai gi-
minės atsiliepia (vienas vaikas
surado savo tėvus Vokietijoje!),
užmezgamos pažintys, iš Vokie-
tijos kelijama į Lietuvą. To-
kių vokiečių akyse mūsų kraštas
"vilko vaikams" buvo išsigelbė-
jimo uostas. Jie įvertina dosnią
mūsų ūkininko ranką, nors ir
lietuviams grėsė Sibiro tremtis.

Nuotrauka iš vokiečių spaudos –
Vaids Gorskytė kankliuoja

Rašytojas apie lietuvius

Spalio 12 d. "Das Ost-
preussenblatt" rašė, kad Elms-
horne (j šiaurę nuo Pinnebergo)
buvo inscenuota Hermanno
Suedermanno novelė "Die Rei-
se nach Tilsit – Kelionė į Til-
žę". Pavardės nesuvokietintos,
veikia Ansas Balčius, jo žmona
Indrė (mergautinė pavardė
Jakštaitė), samdinė Bušė ir kt.
Užkulisyje buvo girdimi lietuviš-
ki balsai. Reikia spėti, kad tai
žodžiai dainos "Lytus lynojo, ra-
sa rasijo, o mudu abudu lovo
gulėju". Juos autorius novelėje
parašė lietuviškai (H. Sueder-
mann "Heimat im Osten", psl.
218). Kitoje vietoje, Ansui ir
Indrei sėdint kavinėje, H. Sue-
dermann taip atsiliepia apie
lietuviškus: "Grazi lietuvaitė
daug gražesnė už vokiečių mo-
terį" (psl. 228).

Tikiuosi, kad karo metu
daugelis matė "Die Reise nach
Tilsit" propagandinį filmą. Ten
vietoje samdinės Bušės Ansui
"galvą apsuko" atstogauti at-
vykusį turtingą lenkė Vasilevs-
ka. Aišku, tuo norėta parodyti
lenkų tautą ir lenkes tik iš blo-
gosios pusės. Jokio ženklo Ryt-
prūsų lietuviškumo. Filmas Vil-
niuje buvo rodomas 1943 m. ir
greičiausiai kituose Lietuvos
miestuose.

Tas pats savaitraštis pra-
nešė, kad Bochume (Ruhro
kraštas) atidaryta gintaro pa-
roda, pavadinta "Traenen der
Goetter – Dievų ašaros". Rodi-
niai paimti iš Lietuvos, Varšu-
vos, Dancigo, Hamburgo mu-
ziejų. Parnai gintarų parodos iš
Palangos muziejaus buvo su-
rengtos Ebersbache (netoli Hei-
delbergo), tačiau rengėjai ją bu-
vo pavadinę "Die Traenen der
Goettin Jurate – Dievaitės
Jūratės ašaros".

• Akklam deimantas ir akme-
nukas yra tas pats daiktas
(persų priežodis)

MIRTIES METINĖS

1996 metų gruodžio 3 dieną sueina vieneri metai
nuo mūsų mylimo tėvelio

a. a. VLADO KOBELSKIO

mirties. Mišios už jo vėlę bus aukojamos 1996 m.
gruodžio 1 d., 10.15 val. ryto Prisikėlimo parapijos
šventovėje.

sūnus Algirdas, dukros –
Jūratė ir Eglė su šeimomis

MIRTIES PRISIMINIMAS

Skuba laikas, žydi vasara,
Ir štai ruduo,
O negailėstingas šiaurys,
Užspaudžia kvapą...

Jau 15 metų prabėgo, kaip amžinybėn iškeliavo

a.a. dr. JONAS BALTRUŠAITIS.

Jo žmona BRONĖ, artimieji visada prisimenam
ir liūdime –

A. Žulys

PADĖKA

A+ KOSTAS NENORTAS

mūsų mylimas vyras ir tėvas, sulaukęs 76 metų,
1996 m. rugsėjo 26 d. iškeliavo amžinybėn.

Gimęs Lietuvoje – Alytuje, Amerikon atvyko
prieš 47 metus ir visą laiką gyveno ir dirbo Bostone elekt-
ros inžinieriumi. Velionis buvo akademikas skautas ir
ilgametis Skautų fondo išdininkas. Dėkojame visiems
draugams ir pažįstamiems JAV-se, Kanadoje ir Lietuvoje
už pareikštą užuojautą, gėles, Mišių aukas ir taip gau-
siai palydėjusiems Kostą į amžiną poilsio vietą.

Dėkingi už atsisveikinimą koplyčioje inžinie-
riams: J. Vasiui, C. Mickūnui, Vyt. Žiaugrai, v.s. P. Mo-
liui ir v.s. Laimai Kiliulienei už pravestą skautišką sudie.
Šeimos vardu atsisveikino sesuo Vida.

Nuoširdus ačiū klebonui kun. F. Kontautui už at-
našautas Mišias ir palydėjimą į kapines bei velionies lan-
kymą ligos metu. Vietoje gėlių Kosto atminimui buvo pa-
aukota L.S. fondui \$1000 ir Lietuvos Vaikų globai \$1500.

Nuliūdę – žmona Ina (Šimėnaitė), sūnus Rimas,
broliai ir seserys Lietuvoje

MIRTIES PRANEŠIMAS

A+ ANTANAS VIRKUTIS

po ilgesnės ligos mirė 1996 m.
lapkričio 24, sekmadienį, York
Finch ligoninėje, palikęs mylimą
žmoną Patriciją; tėvas Sigitos Czo-
vek iš Vankuverio ir Juditos (Judy)
Skara su vyru Dennis, mylimas
Malisos, Kotrynos, Tatjanos ir So-
fijos senelis, palikęs giminių Lietu-
voje. Draugai ir pažįstami gali at-
sisveikinti su velioniu Turner &
Porter laidotuvių namuose, 436
Roncesvalles Ave., Toronte 7-9
val. vak., pirmadienį ir 2-4 val.p.p.
bei 7-9 val. vak. antradienį. Laido-
tuvų Mišios trečiadienį, lapkričio
27 d., 10 val. Prisikėlimo parapijos
šventovėje, 1021 College St. To-
ronte. Laidojamas Šv. Jono lietu-
vių kapinėse Mississaugoje, Ont.
Maldos prie karsto antradienį 8 v. v.

VYTAUTAS KALASASKAS,
Vilnius

Mūsų tėvas dirbo Dotnuvos statybos amatų mokykloje. Ji priklausė Lietuvos katalikų darbininkų sąjungai, kurios pirminku buvo prof. dr. kan. F. Kemėšis. Tada jis profesoriavo Dotnuvos žemės ūkio akademijoje ir kartu buvo studentų šventovės rektorius. Tėvui dažnai reikėdavo pasitarti su profesoriumi mokyklos reikalais, nes buvo pradėtos statyti tos mokyklos didelės mūrinės dirbtuvės. Darbams vadovavo mūsų tėvas.

Kai tėvas eidavo pas kan. Kemėšį, kartais pasiimdavo ir mane, nes tuo metu ir aš Dotnuvoje gyvenau. Profesoriaus butas buvo gražiai apstatytas, su kilimais ant grindų. Pasitikęs tėvą, profesorius (jau tada žilstelėjęs) nusivėdavo jį į savo darbo kabinetą, o aš likdavau salone (priimamajame).

Kan. F. Kemėšis sekmadiečiais ir per šventes laikydavo pamaldas bei sakydavo pamokslus studentų šventovėje. Tose pamaldose lankydavusi ir aš, nes nuo tėvo gyvenamosios vietos (kaime prie mokyklos) eiti į Dotnuvos miestelio šventovę buvo daug toliau. Mūsų mama irgi pažinojo kan. F. Kemėšį, kai atvažiuodavo mūsų aplankyti į Dotnuvą.

Okupacijų laikotarpiu iš Vilniaus buvau atvažiuojęs vasarai į Tytuvėnus. Vilniuje dirbau amatų mokykloje. Tuo metu keitėsi frontai. Vokiečius išvijo nauji „išvadotojai“. Frontas įstrigo keliom savaitėm prie Dubysos. Tytuvėnuose girdėjosi kautynės: artilerijos kanonados, sviedinių sprogimai, „katių“ salės. Vėliau Raudonosios armijos aviacijos lėktuvai skraidė vienas po kito ir bėrė sprogmenis ant vokiečių apkalų.

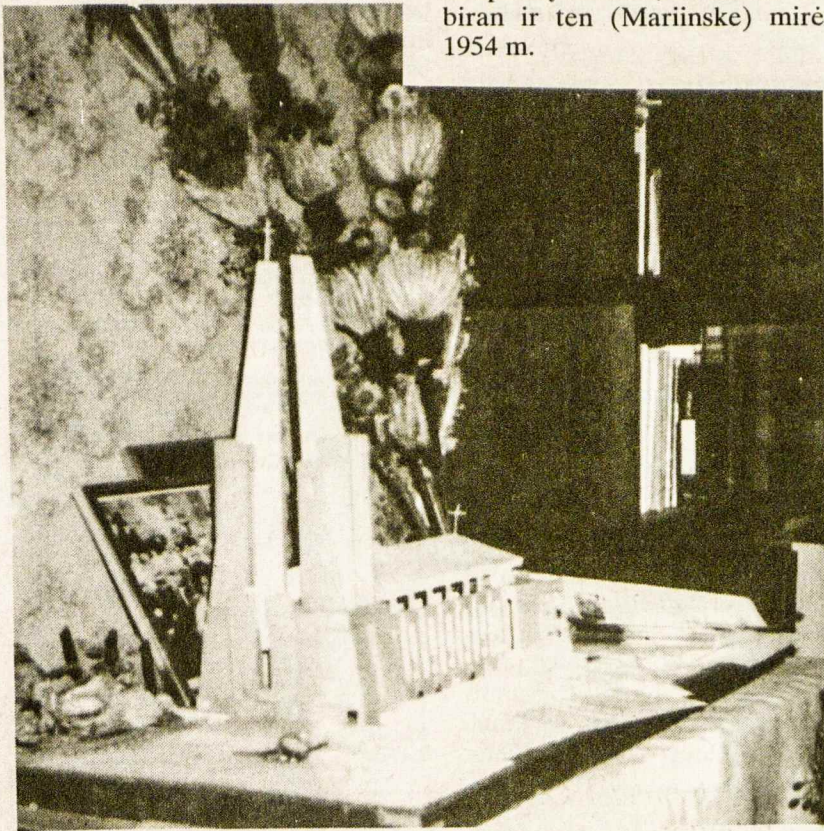
Labai neįauku mums tada buvo Tytuvėnuose. Sovietų kariuomenės pionierių dalinys surinko visus miestelio jaunesnius vyrus ir varė platinti geležinkelio tarp Tytuvėnų ir Lyduvėnų. Pakliuvau ir aš. Pylimas aukš-

tas, matomas iš tolo. Vokiečiai, pamatę dirbančius, apšaudydavo iš patrankų. Guldavome kartu su kareiviais kitoje pylimo pusėje. Nurimus šaudymui, kareiviai mus varydavo dirbti, o patys likdavo gulėti už pylimo... Kartais atskrisdavo vokiečių „Meseršmitas“ ir, nusileidęs žemyn, paleisdavo į mus paplūpą šūvių iš kulkosvaizdžio; kartais užpildavo mus grįžtančius po darbo, miške. Kulkos lėkdavo pro pat veidą. Byrėjo nukirstos šakos. Ačiū Dievui, per visą tą laiką nė vienas iš mūsų nebuvo sužeistas.

Laisvalaikio mėgdavau pasibastyti po tėviškės miško pažįstamas vietas. Kartą, eidamas atokioje miško vietoje, ten giliau už buvusios skautų stovyklavietės, pamačiau ant kelmo sėdintį žmogų ir skaitantį storą knygą. Prieš arčiau pažinau – prof. kan. Fabijonas Kemėšis! Parėjęs pasakiau mamai. Ji pridėjo pirštą prie lūpų. Reikia tylėti. Ji man pasakė, kad profesorius yra apsisijęs pas Sakalauskus, kurių namas buvo prie keliuko į Tytuvėnėlius, miško gale, nuo pelkės pusės. Tas namas tebestovė, bet ar jame tebegyvena kas nors iš Sakalauskų? Tada jiedu jau buvo pagyvenę žmonės.

1995 m. „Lietuvos aido“ skaičiaus Mikšiuono straipsnis, kad prof. kan. F. Kemėšis slapstėsi Rokiškyje. Matyt, autorius nežinojo, kad kan. F. Kemėšis pirmiausia slapstėsi Tytuvėnuose, dar frontui tebesilaikant prie Dubysos. Prof. dr. kan. Fabijonas Kemėšis Žemės ūkio akademijoje Dotnuvoje dėstė ekonominius mokslus. Kai mokiausi Kaune, dažnai skaitydavau spaudoje jo straipsnius apie politinę ekonomiką. Tebeturiu ir jo storą knygą apie politinę ekonomiką.

Red. pastaba. „Lietuvių enciklopedijos“ žiniomis, kan. F. Kemėšis 1940 m., kai sovietai okupavo Lietuvą, buvo atleistas iš profesoriaus pareigų, bet į jas grįžo 1941-1944 m., kai Lietuva buvo vokiečių okupuota. 1947 m. profesorius buvo sovietinių okupantų suimtas, ištremtas Sibiran į ten (Mariinske) mirė 1954 m.

Taip atrodys Klaipėdoje statoma šventovė

Nuotr. V. Šimkūno

Prienų rajono Žiūronių kaimo mokyklos atidarymo bei paminklo mokytojams atidengimo iškilnėje dalyvavę mokiniai, tėvų atstovai ir pareigūnai

Įžiebtą gerumo ugnelę kaime

Prienų rajono Žiūronių kaimo, kuriame sovietinės okupacijos metais neatsirado nė vieno stribo, atkurta mokykla. Pagerbti žuvę jos mokytojai. Atidarymo iškilnėje dalyvavo Lietuvos švietimo ministeris

ANTANINA URMANAVIČIENĖ

Esu laiminga, kad galėjau pasidžiaugti šviesia mokslo metų pradžia Žiūronių pradinėje mokykloje. Šiam kaimui ir vaikų ir gėlių šventė ypatinga. Juk nuo 1992 m. Žiūronių vaikučiai turėjo keliauti į kitas už keleto kilometrų mokyklas. O savo, menanti tamsų caro laikotarpį, buvo uždaryta. Liūdna, vieniša ir apleista mokykla merdėjo 4-rius metus. Buvo vaikučių. Tai kodėl ją uždarė? Ir dar nepriklausomos Lietuvos laikui.

Dažnai parvažiudamas savo gimtinę A. Vitkauskas su didele širdgėla žiūrėdavo į tuščią, nykstančią, bet pasiilgusią vaikų klegesio mokyklą. Šioje mokykloje jis pažino pirmąsias raides, čia buvo jo antrieji namai – dabar be šviesos, be mokytojo. Mintis įžiebtą šviesą mokykloje neleido nurimti. Reikėjo surasti pritariančių šiam kilniam tikslui. Pradžiai buvo sunki – rėmėjų nebuvo. Alfonsas atkakliai siekė įgyvendinti savo sumanymą – atkurti mokyklą. Džiaugėsi jis sulaukęs tėvų pritarimo. Pagaliau mokykla atgijo – rengiama kalėdinė eilutė. Jau, graži mokytoja, III k. studentė Vilma Brūžgaitė su mažaisiais parėję koncertėli. Ir Kalėdų senelis su dovanėlėmis atbildėjo. Tą vakarą viskas atgijo.

Žuvę mokytojai.

Garsėja Žiūronys ir ankstesniais laikais dirbusiais mokytojais. Apie juos daug parašyta. „Vieno kaimo istorija“ knygelėje. Juozo Raškausko pasakojimus užrašė Aušra Rimavičiūtė.

Šiltais žodžiais minimas mokytojas Vincas Matulevičius, kuris atvyko į Žiūronis 1933 m. Jo buvo įsteigta Šiaulių Sąjungos kuopa. Labai rūpinosi mokyklos aplinkos sutvarkymu. Pasodino didžiulį sodą, nuo kelio pusės aptverdamas egļaitėmis. Įsteigė „Jaunųjų ūkininkų“ raketę.

Sunkiais okupaciniais laikais enkavedistai jį suėmė ir nuvežė. Atlikti „bausmę“ buvo išvežtas į Karagandos sritį.

Džiaugėsi Žiūronių kaimo gyventojai, o ypač jaunimas, kai mokyklos duris pravėrė jaunas energingas iš Daugirdų kaimo

mokytojas Kazimieras Petraška. Visi žiūroniečiai pamilo savo mokytoją, tačiau jo veikla nepatiko bolševikams – 1950 m. pavasarį paėmė sovietinė armija. Prieš išeidamas aplankė senelių kapus, o mažame kalendoriaus lapelyje, blogos nuojautos slegiamas, parašė: „Mama, nelauk! Nesulauksi!“

Tarnavo Slucko mieste Gudijoje, 1952 m. vasarą jo tėvelius pasiekė kraupi žinia: „Tavo sūnus... už tėvynės išdavimą nu-teistas mirties bausme. Nuosprendis įvykdytas 1952 m. gegužės 20 d.“ Su Kazimieru buvo sušaudyti dar 3 lietuviai. Nu-teistųjų kaltė – „antitarybinė“ šnipų nacionalistinė organizacija, kurios tikslas – pabėgti į ginkluotą Lietuvos nacionalistų grupuotės.

Alfonsas Vitkauskas, gerai pažinojęs visus Žiūronių mokytojus, ryžosi statydinti jiems paminklą. Tai paminklas ir visos Lietuvos mokytojams. Šį darbą sutiko atlikti broliai Vitas ir Antanas, buvęs partizanas, Ambrulevičiai. Sumanyta – padaryti. Prieš mokyklą iškilo balta, daili jauno mokytojo, vienoje rankoje laikantį gaublį, kitoj – knygą, skulptūra.

Nors mokytojai pagerbti, bet mokykla dar neatkurta. Ilgus varginančius kelius į aukštąsias instancijas su tėvų prašymais ir pageidavimais Alfonsui teko nueiti, kol pasiekė įrodyti, kad kaimui tikrai mokykla reikalinga. Padėjo rūpintis ir Balbieriškio seniūnas Antanas Vilkas.

Laimėta kova

Kova baigėsi pergale, kuri buvo pažymėta 1996 m. rugpjūčio 17 d. didele švente. Mokyklos sienos pasipuošė dviem gražiai išdrožinėtomis medinėmis iškaubomis su užrašais. Vienoje – „Žiūronių pradinė mokykla. Atstatyta 1996 m.“ kitoje – „Žiūronių kaimo muziejus, įkurtas 1996 m.“

Ilgai ir kruopščiai rinko ro-dinius gimtojo kaimo muziejui Alfonsas Vitkauskas. Malonu, kad jame puikuojasi ir simboli-niai gražūs mediniai raktai, kuriuos pagamino Alytaus dailiųjų amatų mokyklos tautodailininkai. Sieną puošia V. Zabitos nupatytas mokytojo K. Petraškos portretas, jaunimo globėjo Don

Bosko paveikslas. Muziejuje yra ir kiti asmeniniai mokytojo daiktai ir baldai. Sugrįžo į muziejų ir sena, bet garbinga mokytojos P. Baranauskienės išsaugota ikikarinė mokyklos iš-kaba.

Rugsėjo 1-osios skambutis pakvietė į Žiūronis Prienų rajono švietimo skyriaus vedėją A. Grišką, mokyklos inspektorius Alytę Bausiškienę ir Rimantą Sidaravičių, mero pavaduotoją Praną Morkūną, Balbieriškio seniūną Antaną Vilką. Prie paminklo mokytojams puokštės gėlių ir labai gražiai pasipuošę mokiniai dainavo, deklamavo eiles, o su jais - jaunutė mokytoja Vilma.

Rugsėjo 1-osios skambutis gražino į rūpįjį 17-ąją. Tai buvo labai graži iškilminga šventė, skirta mokyklėlės, muziejiaus ir mokytojams paminklo atidarymams. Šventė prasidėjo šv. Mišiomis Balbieriškio šventovėje, kurias aukoją klebonas Vosylis, koncelebravo kunigai Pr. Gavėnas ir I. Sadauskas. Šventėje dalyvavo ir pats švietimo ministeris Vladas Domarkas, pavadinęs renginį „dvasios puota“.

Džiugu, kad Žiūronyse tą dieną dalyvavo ir alytiškiai: Lietuvos laisvės gynėjai J. Petraška ir K. Savičius, tremtiniai Tėvynės sąjungos nariai: rajono savivaldybės administratorius Kęstutis Kvietinskis, J. Jakinevičius ir kiti, Alytaus miesto švietimo skyriaus inspektorė Elvyra Aleknavičienė, Vankiškių pradinės mokyklos mokytoja Albi-na Sviderskienė, atsivežusi savo mažylis su gražia programėle.

Gyvena Alytaus padangėje Alfonsas Vitkauskas, kuris labai myli savo gimtąjį kaimą, savo gimtuosius namus. Jo gimtinė nepalūžo nuo karo ir pokario negandų. Žiūronyse neatsirado nė vieno stribo, o 8 pačius gražiausius jaunos vyrus, kovojusius už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, nuo enkavedistų slėpė ir glaudė Balbieriškio miškas.

Lai skaisčiai šviečia Alfonso meilės, ryžto ir gerumo įžiebtą ugnelę, o jos mažos kibirkštėlės teuzdega visų širdis dideliu gerumu ir meile žmogui, gimtinei, savo Tėvynei.

Lietuvą po 52 metų aplankius XI

JUOZAS ŽYGAS

Iš tų laikų mano atmintyje yra išlikę du nutikimai, kurie yra stipriai susiję su šv. Jono šventove. Atsimenu, kad 1941 m. Vasario 16-toji pasitaikė sekmadienį. Nesakyčiau, kad ta proga šventovėje būtų buvę daugiau žmonių – šventovė beveik visuomet artipilnė būdavo. Kai atėjo laikas pamokslui, kunigas A. Lipniūnas užlipo į sakyklą ir šiais žodžiais pradėjo: „Lakštingalėli, gražus paukšteli, kodėl nečulbi anksti ryteli? Kaip aš čulbėsiu anksti ryteli, piemens išdraskė mano lizdelį“. Šventovėje buvo tokia tylą, kad būtų girdėjęs uodą skrepinant. Po tų žodžių, lyg niekur nieko, perskaitė Evangeliją ir pradėjo pamokslą.

O antras atvejis, turbūt irgi buvo vasario mėnesį. Po šv. Mišių žmonės į lauką išėję nesku-bėdavo į namus, su pažįstamais pasišnekučiuodavo. Manychiau, kad ir sekliai aplinkui slampinėjo. Besikalbančiųjų tarpe buvo profesoriai Vaclovas ir Viktoras Biržiškos. Jie buvo žinomi kaip indiferentai ir šventovėse nesilankydavo. Vienas jų pažįstamų šūktelėjo: „Profesoriai, kaip judu čia atsiradote?“ Vienas jų atsakė: „Reikia palaikyti skaičių, kad mūsų būtų daugiau“.

Sekantis mūsų tikslas buvo šv. Kazimiero šventovė. Bet nuėję radome duris uždytas. Nežinia, kodėl beveik visuomet ji uždaryta, nors turistai būriais eina pro šalį. Negalėdami į vidų įeiti, ėjome toliau Pilies gatve, kuri dabar yra virtusi „prekyviete po atviru dangumi“. Pilna įvairiausių kavinačių. Beveik kiekviename name, kiemuose ir net tarpvartėse yra kavainaitės. O vienoje vietoje, kur šaligatvis yra šiek tiek platesnis (dau-gelyje vietų vos vienas tegali iš-sitėkti) yra prekyvietė.

Ant šaligatvio pastatyti staliukai su gintaro, odos, medžio dirbiniais ir įvairiais suvenyrais. Kitoje gatvės pusėje prie sienos sėdėjo 7-8 metų mergytė su atkūta rankute. Kadangi gatvė beveik peržergama, aš nuėjęs padaviau jai litą, už ką mano vadovė beveik išbarė. „Ar žinai kodėl ji čia sėdi, kokie jos tėvai?“ Atsakiau, kad nereikia būti teisėjais. Mergytė ne iš gero sėdi. Valstybinė santvarka yra kalta, jeigu tokia mergytė (vietoje su draugėmis žaidusi) turi

prie sienos sėdėti. Bet pasaky-siu, kad tokių vaikučių nėra tiek daug, kiek man yra tekę iš kitų girdėti. Lietuvoje elgetų visuomet prie šventovių ar kapinių buvo. Tad žmonės yra prie to pripratę ir mano, kad visame pasaulyje taip yra. Latvijoje ir Estijoje jų nebuvo. Todėl užsieniečiui net ir vienas vaikutis blogą įspūdį palieka.

Jau buvau minėjęs, kad Pilies gatvė yra labai siaura, o šaligatviai dar siauresni. Nepaisant to, automobiliai (nors jų nedaug) dar bando pro žmones prasiskverbti. Gatvė pilna pėsčiųjų, viduryje gatvės stovintieji, su foto aparatais ieško pagauti įdomesnį vaizdą, o tuo momentu automobilis atvažiuoja. Toje gatvėje beveik visi namai yra tinkamai atstatyti. Labai daug namų su pritvirtintomis memorialinėmis lentomis, ir nė vienos nemačiau nuplėštos. Šioje gatvėje 1918 m. vasario 16 d. buvo pasirašytas Nepriklausomos Lietuvos atstatymo aktas.

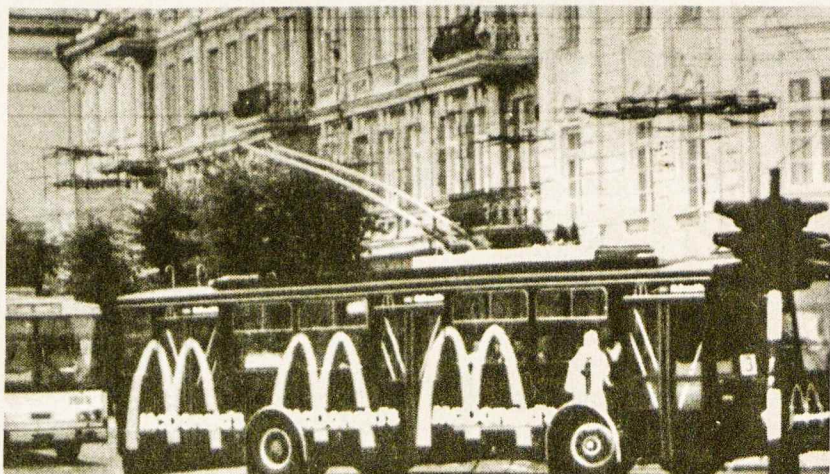
Vaikščiodamas ta gatve pasakiau, o po to ir rašiau, kad ji ir kitos į ją panašios gatvės turėtų būti tik pėstiesiems. O maždaug prieš mėnesį skaičiau, kad jau taip padaryta.

Eidami katedros link, praejome pro skubiai atstatomus rūmus. Jų istorija yra labai sena ir įdomi. Apie juos plačiau nerašydami tepaminėsiu, kaip istorijos slinktyje jie buvo vadinami: Vyskupų rūmai, generalgubernatoriaus, Napoleono, Raudonosios armijos, Menininkų rūmai, o dabar jie yra pritaikomi Lietuvos respublikos prezidentūrai. Jie buvo pastatyti buvusių rūmų vietoje, tik nežinia, kam jie priklausė. Taip pat nežinau, kaip Lenkijos valdymo laikais jie buvo vadinami.

Katedros aikštėje jauni vyrukai, galbūt studentai, griovius kasė. Tai ne grioviai, bet daromi archeologiniai tyrimai. Kadangi maždaug toje vietoje yra numatomas statyti (dabar jau pastatytas) paminklas Didžiajam Lietuvos kunigaikščiui (ordino ir Hanzos miestų laiškuose buvo vadinamas karaliumi) Gediminiu.

Prieš statant paminklą buvo norima iširti, kas toje vietoje buvo praeityje. Kur tie grioviai kasami, gal 2-1.5 m gylyje yra akmeninis grindinys, o jeigu dar

(Nukelta į 4-tą psl.)

McDonald's restoranų reklamos matomos ant troleibusų Vilniuje, kur jie darosi populiarūs

Nuotr. K. Baliūnaitės

HOW SANTA TRAVELS THE GLOBE IN ONE NIGHT.

FINNAIR
GATEWAY TO THE WORLD

LAISVOJE TĖVYNĖJE

LAIDOTUVIŲ NAMAI

Pirmieji laidotuvių namai Šilutėje buvo atidaryti 1996 m. Vėlinių išvakarėse. Jis turi dvi šarvavimo sales, poilsio kambarius artimiesiems, miegamuosius bei kitas buitines patalpas ir gėlių parduotuvę.

SURASTOS ŽYDU KAPAVIETĖS

Jau esame rašę, kad Marijampolėje paženklinta vokiečių nužudytų žydų kapavietė buvo rasta be jokių palaikų. Algis Vaškevičius "Lietuvos ryto" skaitytojams praneša, kad kapavietės jau surado tyrimams vadovavęs Vilniaus universiteto dr. A. Merkevičius su jam talkinusiais SKAT "Geležinio vilko" kariškiais. Jos yra surastos už 50 metrų nuo dabartinės kapinių ribos, pačiame Šešupės slėnyje. Ten buvo rasta kraštinė laidojimo duobė su mažų vaikų bei moterų palaikais ir daiktais. Tų kapaviečių, atrodo, yra ir daugiau. Tačiau virš kitų duobių yra paklotas cementas ir ant jo pastatyti pokario metais Marijampolėje buvusios sovietų kariuomenės garažai. Dabar ruošiamas detalus kapaviečių planas. Spėjama, kad tuos sovietinius garažus teks nugriauti, nes tik tada bus galima atidengti kitas nužudytų Marijampolės žydų kapavietes.

PAMINKLAS TROŠKŪNUOSE

Troškūnuose, Anykščių rajone, 1996 m. rudenį buvo iškilmingai atidengtas paminklas Algimanto apygardos partizanų kovoms priminti. Mintauto Daulensio pranešimu "Lietuvos aidas" 1996 m. spalio 10 d. laidojo, šis paminklas yra pirmasis Lietuvos partizanų kovų apygardoms įamžinti, o visa Lietuva tada turėjo dešimtį tokių apygardų. Joms visoms dabar numatyta pastatyti paminklus, kuriais rūpinasi R. B. Mikšio vadovaujamas Lietuvos gyventojų tautžudybės aukų atminimo institutas. Pirmąjį paminklą Troškūnuose sudaro įspūdingi vartai Lietuvos ginti išėjusiems ir negrįžusiems partizanams. Projekto autoriai – skulptorius J. Jagėla ir architektė A. Kiaušinienė. Paminklas pastatytas aikštelėje prie Troškūnų miesto šventovės. Atidengimo iškilmei skirtas Mišias atnašavo Panevėžio vysk. Juozas Preikšas, pamokslą sakė mons. Alfonsas Svarinskas. Atidengimo iškilmėn buvo atsiųsta Lietuvos kariuonės garbės sargyba, dūdų orkestras, atvyko ir būrys savanorių. Paminklinius vartus, pastatytus Lietuvos vyriausybės lėšomis, pašventino vysk. J. Preikšas.

Šas. Kalbėjo Anykščių burmistras S. Nefas, Lietuvos gyventojų tautžudystės aukų muziejaus direktorius G. Vaičiūnas, priminęs, kad Algimanto apygardoje žuvo daugiau kaip tūkstantis Lietuvos partizanų. Kalbėtojų eiles papildė Politinių kalinių ir tremtinių bendrijos pirm. A. Stasiškis, šeimo narė R. Rastauskienė, Troškūnų klebonas kun. S. Filipavičius, Laisvės kovų sąjūdžio pirm. J. Čeponis ir kiti veikėjai. Giedėjo Panevėžio tremtinių choras. Buvusieji Algimanto apygardos partizanai ir ryšininkai atnaujino priesaiką prie savo vėliavų.

SATANISTAI KAPINĖSE

Satanistais vadinami šėtono garbintojai 1996 m. Visų Šventųjų baptizavimą nusiaubė Šilutės Barzdūnų priemiesčio kapinės. "Lietuvos ryto" korespondentė Aldona Aleksėjūnienė, informuodama skaitytojus, rašo: "Centrinėje kapinių dalyje buvo išvartyta per dvidešimt granitinių paminklų, kai kurie jų suskaldyti. Nukentėjo keliasdešimt antkapių, tvorelių, buvo sutryptos gėlės, sudraskyti krepšeliai, vainikai. Prie šviežiai surpiltų kapų, kur paminklai dar nepastatyti, o velonijų atminimui įkasti tik laikini mediniai kryžiai, vandalai siautėjo ypą agresyviai. Jie išmėtė vainikus, kai kuriuos kryžius sulaužė, o keletą apvertė ir įbedė kryžiaus liemeniu aukštyn. Nuo visų paminklų vandalai nulupinėjo metalines Nukryžiuotojo skulptūreles, nors šios yra alavinės, nuo laiko įjuodusios ir pigios. Visas šias relikvijas, baigę orgiją, šventvagiai išsinešė..." Dalį jų policija rado dvidešimtmečio šilutiesko Raimondo Jonušo bute. Įtariamajam dabar gresia laisvės atėmimas nuo trejų iki aštuonerių metų. Suėmimui vadovavęs policijos tardytojas Vytautas Kelpša pasakojo korespondentei A. Aleksėjūnienė, kad staliumi dirbantis R. Jonušas neslepia savo satanistinių pažiūrų. Esą R. Jonušas ir jo sėbrai siautėjimu kapinėse norėjo pareikšti savo paniką krikščionybėi, mirusiųjų garbinimui, religiniams simboliams ir protestą prieš Katalikų Bendrijos įtaką.

NORI TĖVŲ PASITIKĖJIMO

Diskusinę konferenciją mokyklose "Mergaitė, jaunuolė šeimai ir visuomenėje" pirmą kartą suorganizavo Lietuvos universiteto moterų draugija ir Šiaulių pedagoginis institutas su Atviros Lietuvos fondo talka. Su šios konferencijos rezultatais Šiauliuose skaitytojus supažindina "Lietuvos ryto" korespondentė Ieva Joniškytė dienraščio 1996 m. lapkričio 5 d. laidoje. Pasak jos, diskusijose buvo padaryta išvada, kad šiuolaikinė mergina yra nepriklausoma ir savarankiška. Merginos betgi skundėsi, kad jos, bendraudamos su tėvais ir mokytojais, dažnai pasigenda jų pasitikėjimo, tolerancijos nuomonei, rengimosi stiliui. Joms atrodo, kad draugiškumo ir meilės vertybės yra išlikusios tik tarp jaunimo. Diskusijose dalyvavę mokytojai betgi spėja, kad šis renginys merginoms padėjo geriau suprasti kasdienybę, kuri jų nėra tik pamokos, mokytojai ir kasdienės problemės. Išvadas šių diskusijų klausimais paruošė Lietuvos švietimo ir mokslo ministerijos.

V. Kst.

Dievo Motinos nuolatinės pagalbos šventovėje Klivlande 1996.XI.3 buvo atnašaujamas Mišios v.s. VLADO BACEVIČIAUS 80-jo gimtadienio proga. Jis (stovi viduryje) yra "Tėviškės žiburių" foto korespondentas

Nuotr. V. Rociūno

Delhi-Tillsonburg, Ont

KLB DELHI-TILLSONBURGO APYLINKĖ patyrė skaudžią ir netikėtą nelaimę. Lapkričio 2 d. savo miške po traktoriumi tragiškai žuvo ilgametis KLB apylinkės pirmininkas, KLB krašto tarybos narys, šaulys, choristas, doras lietuvis Stasys Beržinis.

Paskutiniu metu apylinkės valdyboje velionis ėjo vicepirmininko pareigas, savo ilgametį patyrimą perdavė jaunesniems valdybos nariams. Visą gyvenimą S. Beržinis paskyrė lietuviškos kultūros, išaukštinimo ir švietimo, visų tautų ir tautų puikiai kalbą lietuviškai, nesišalinia nuo lietuviškos veiklos ir renginių. Senelio pėdoms žengia ir vaikaičiai.

Po Rožinio ir atsiveikimo kalbų laidojimo namuose Tillsonburge lapkričio 4 d. Mišios už velionį buvo aukojamos Šv. Kazimiero lietuvių šventovėje lapkričio 5 d. Velionis buvo palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje, kur atsiveikimo žodį tarė KLB krašto valdybos pirmininkas A. Vaičiūnas. Trispaivė vėliava dengė karstą. Dar kartą buvo paminėtas ilgametis darbas ir pasiaukojimas, ištikimybė ir meilė, kuriuos Stasys Beržinis atidavė Tėvynei. Aidėjo Tautos himnas, ir sveitinioje Kanados žemė priglūdė dar taip mums reikalinga ir nepamirštama tautietė.

Jokie žodžiai negali išsakyti kokią gilią užuojautą jaučiamie žmonai Reginai, dukroms, sūnams ir jų šeimoms, artimiesiems. Vargu ar pajėgėms išgyventi tą spragą, kurią ši netektis paliko apylinkės lietuvių bendruomenėi.

KLKM D-JOS SKYRIAUS narės, padedant parapijos komitetui, lapkričio 10 d. suruošė parapijos pietus. Sačė buvo išpuosta šventiškai, vaisės gausios ir skanios, tik dalyvavusių gausumas ne toks, koks buvo prieš 2-3 metus. Kai kas išvažio gyventi į kitus miestus. Daug kas jau baigė savo žemiškąją kelionę, todėl ir prie vėliavų stačų atsiranda tuščių vietų.

Nežiūrint liūdnu pamatymų, šventė praėjo gerai. Gauta nemažai pelno, kuris paskirtas parapijos reikalingam. D.V.

Hamilton, Ont.

HAMILTONO ATEITININKŲ BAZARAS įvyko lapkričio 10 d. Ačiū visiems, kurie prisijungė ir padėjo, šeiminkams už skanų maistą, visoms ponios už skanų pyragus. Dėkojame už suneštus loterijos laimėjimus. Dar vienas laimingas bišetas yra oranžinės spalvos #8302! Dar kartą ačiū visiems! V.G.

KASMET RUGSĖJO MĖNESI McMaster universiteto radijo stoties vadovybė kreipiasi į radijo klausytojus prašydama finansinės paramos. Šiame lietuvių, "Gintarinio aidų" radijo klausytojai, savo aukomis pralėkė kitus daugiakultūrinių radijo programų rėmėjus. "Gintariniai aidai", lietuviška radijo stotis.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymus ir skardos darbus (Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

jo programa yra transliuojama kiekvieną sekmadienį nuo 1-2 v.p.p., stotis CFMU-FM 93,3 iš McMaster universiteto. Daugiakultūrinės radijo programos, kurių šiuo laikui yra septynios, yra transliuojamos sekmadieniais. Radijo stoties signalai girdimi apytikriai 40 km spinduliu.

Lietuviškai radijo laidai pasikeisdami šiuo metu vadovauja Andrius Gedris, Eduardas ir Lynn Labuckas, Liuda Stungevičienė. Programos yra kultūrinės ir nedaro jokio pelno. Visi stotyje dirba be atlyginimo. Todėl radijo kalusytojų aukos yra labai vertinamos. Radijo vadovybė apgailestauja, kad aukos nėra atleidžiamos nuo pajamų mokesčių (income tax).

Liuda Stungevičienė,
Andrius Gedris

Vancouver, BC

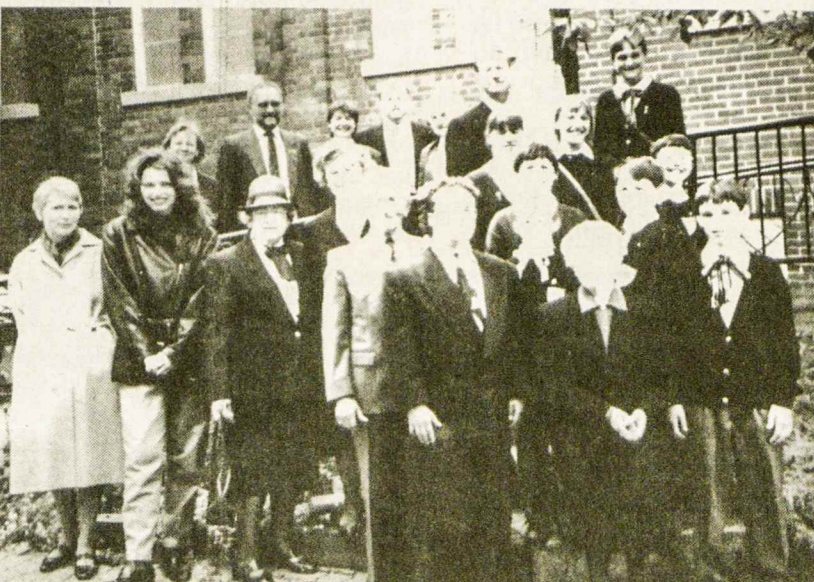
BUVUSIŲ TORONTO "VYČIO" SPORTININKŲ, dabar gyvenančių Vankuveryje, susirinkimas įvyko 1996 m. lapkričio 11 d. Dalyviai, apsarstę visas klubui steigti galimybes, nutarė, kad, norint išlaikyti Vankuveryje lietuvių, toks klubas yra labai reikalingas. Tai pirmas bandymas Pacifiko krante

Lietuvą po 52 metų....

(Atkelta iš 3-čio psl.)

metrą pasikastų, tai rastų medinį grindinį. Vilnius jau žiloje senovėje yra buvęs ne tik religinis (Šventaragio slėnis), bet turbūt ir politinis centras. Tik patatatai, kurie buvo mediniai, nėra išlikę. Manau, kad Vilniaus praeitį geriau ištyrus, noromis ar nenoromis, reikės ir istoriją perpažinti. Iki šiol seniausiu mūriniu pastatu istorinėje Lietuvoje buvo laikoma Koložos cerkvė Gardine. O Vilniuje mūrinių statybų tik Gedimino laikais teatsiradusi.

Paskutinieji kasinėjimai Katedros ir Žemutinės pilies požemiuose aiškiai nukelia į Mindaugą, o gal net ir į senesnius laikus. Praėjome pro šalį katedros. Maniau, kad vaikai ratu apstos, bet nieko panašaus neįvy-

Hamiltono ateitininkų būrelis su savo vėliava prie Aušros Vartų šventovės, kurioje Mišiomis rugsėjo 29 d. pradėta žiemos sezono veikla

PĖDOS SPECIALISTAS
CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.CH.

► KULNO SKAUSMAI
► PĖDOS SKAUSMAI
► PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
► NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI
► JAUGĖ NAGAI
► VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
► SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

► VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
► PLOKŠČIAVYDĖS IR EISENOS SUTRIKIMAI
► PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDINIAIS ĮRINKLAIS
► PRIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
► STERILIOS ĮRANKIAI

PRIMAME LIGONIUS TRIOSE JUMS PATOGIŲ VIETOSE:
83 ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
83 HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
83 HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

įsteigti lietuvių sporto klubą, kuris vadinsis Vankuverio lietuvių sporto klubas "Viltis". Klubą valdybą sudaro: Linas Azubalis – pirmininkas, Romas Stanulis – sekretorius, Andrius Dunderas – išdininkas, Algirdas Slapšys – narys, Pranas Bernecas – patarėjas; revizijos komisija: Bernadeta Abromaitytė-Verch, Brian Verch.

Malonu pranešti, kad į mūsų klubą teisiškai patarėjų įstojo Vankuverio ir Albertos lietuvių garbės konsulas Christopher Juras. Tikime, kad šiam 2 milijonų mieste atiras ir daugiau iki šiandien nežinomų lietuvių sportininkų ir įsijungs į mūsų lietuvišką sporto veiklą. P.B.

London, Ontario

A. a. DOMICELĖ RUŠINSKIENĖ (RUSS) po daugiau kaip penkerius metus trukusio paralyžiaus, slaugoma Grace Villa chroniškos priežiūros ligoninėje, mirė savo 93-se metų 1996 m. spalio 22 d. Gimė 1903 m. gruodžio 25 d., trečia dukra gausioje seserų ir brolių šeimoje Ražaitėlių kaime, Girkalnio valsčiuje, Raseinių apskr. Po I pasaulinio karo vokiečių kariuomenėje ėjęs gyvenimas nedavė daug vilčių. Domutė jaunystėje išvyko į Kanadą. 1930 m. (kuriantis apie tą laiką Šv. Jono lietuvių parapijai ir keičiantis jos keliams kunigams), rudenį Toronto iškėkė į Prano Rušinską, ten apsigyveno, dalyvavo lietuvių bendruomeninėje veikloje. Praturtėję gan greitai, pirkto tabako ūkį, kuris sunkiai dirbant atnešė gerą pelną. Ūkį pardavė, 1950 m. galutinai apsigyveno Londone. Po II pasaulinio karo atvykstant tautiečiams, jie buvo vieni iš kelių jau įsikūrusių, patriotiškai nusiteikusių ankstesnės išėjusių lietuvių, pasiūsiusių padėti saviesiems. Velionė buvo draugiška, kalbi ir darbšti.

Po gedulinių Mišių, giedant "Pašvaistės" chorui Šiluvos Marijos šventovėje, palaidota Šv. Petro kapinėse spalio 26 d. Netektį likę vyrai Pranas, sūnus Algirdas (Cliff), dukra Gražina, su šeimyniniais, dėkingi "Pašvaistės" chorui – aukojo \$200. Velionė paliko vaikais Viktoriją, Clifford, Timothy, Laurie, Sandra, Michael, Christopher, Frank, dešimt provaikčių ir dvi seseris Lietuvoje. P.

ko. Atsiminiau, kai Lietuva Vilnių atgavo, tai po poros savaičių Vilniuje buvau. Tuomet irgi į katedrą iš Pilies gatvės pusės atėjome. Dar katedros nepriėjus, atrodė, viskas ramu. Jokių vaikų, kaip buvome girdėję, nesimaitė. Nespėjus prie kolonų prieiti, iš už jų pasipylė vaikų būrys. Vienam kitam po dešimtuką padavus, ir kiti rėkė: "Ponuli, ir aš lietuvis!" Bet vos tik penketuką ar dešimtuką gavęs rūpūžius nusišukęs jau lenkiškai kalba.

Šiaip ar taip tų abiejų apsilankymų negalima lyginti. Anuomet Vilnius buvo apiplėštas ir nuskurdęs, žydiškai-lenkiškas miestas. O dabar krautvinių languose pilna įvairiausių prekių. Į gatvę žmonės daugiausiai lietuviškai kalba. (B.d.)

Prancūzijos prancūzai taipgi nesidomi Lietuva. Atsiminiau, kai Lietuva Vilnių atgavo, tai po poros savaičių Vilniuje buvau. Tuomet irgi į katedrą iš Pilies gatvės pusės atėjome. Dar katedros nepriėjus, atrodė, viskas ramu. Jokių vaikų, kaip buvome girdėję, nesimaitė. Nespėjus prie kolonų prieiti, iš už jų pasipylė vaikų būrys. Vienam kitam po dešimtuką padavus, ir kiti rėkė: "Ponuli, ir aš lietuvis!" Bet vos tik penketuką ar dešimtuką gavęs rūpūžius nusišukęs jau lenkiškai kalba.

Šiaip ar taip tų abiejų apsilankymų negalima lyginti. Anuomet Vilnius buvo apiplėštas ir nuskurdęs, žydiškai-lenkiškas miestas. O dabar krautvinių languose pilna įvairiausių prekių. Į gatvę žmonės daugiausiai lietuviškai kalba. (B.d.)

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

"Lietuvos Rytas" Vilniuje skaitytojus supažindino su tragedija keturių lietuvių, susigundžiusių praturtėti nelegaliu atvykimu į JAV. Kai kurie gudruoliai Lietuvoje galvoja, kad ir Kanadoje ir JAV vis dar galima gauti gerai apmokamą darbą, neturint oficialaus imigranto teisių. Tokie kartais kreipiasi net ir į išėjusių lietuvių laikraščius, prašydami įdėti skelbimėlį. Esą jie nori atvykti į tas šalis, jeigu jiems kas nors parūpins darbą. Užsidirbę dolerių, jie vėl grįžtų Lietuvon, turbūt parodyti savo gudrumo ten paliktiems bičiuliams. Iš tikrųjų tai yra kvailystė. Mat ir JAV, ir Kanadoje dirbti gali tik oficialūs pilnas valdžios teises gavę imigrantas. Už nelegalų darbą baudžiamas ne tik atvykėlis, bet ir jam darbą parūpinęs asmuo.

Keturis lietuvių – Nerijū Ruminą, Vytautą Sasnauską, Rolandą Jovaišą ir Liutaurą Milevičių į JAV atviliojo noras praturtėti. Trys iš jų susigundė viename Lietuvos laikraštyje paskelbtu darbo pasiūlymu bendrovės "Holland America Lines" kruizinuose laivuose. Tačiau iš tikrųjų buvo nukreipti į nelegalius darbus Klivlando "Renaissans" viešbutyje. Tie vyrukai Lietuvoje pasiskolino 2.500-4.800 dolerių atsilyginti tarpininkams už parūpintą darbą ir nusipirkti kelionės į JAV bilietą lėktuvu. Juokiatingiausia, kad Floridos tarptautiniame orauostyje jie sumokėjo po 750 dolerių ten juos sutikusiems tarpininkui lietuviui. Tada tas lietuvis juos perdavė lenko globai, Klivlando viešbutyje jie buvo suimti už nelegalų darbą be JAV valdžios imigracijos įstaijų leidimo. Tuoj praturtėti bandžiusius dvidešimtmečius lietuvių dabar norima grąžinti. Jie betgi bijo grįžti Lietuvon dėl ten pasidarytos didelės skolos doleriais. Dienraštis "The Plain Dealer" rašo, kad jiems buvo parūpintas laikinis darbo leidimas.

Kęstutis K. Miklas, nuo 1968 m. oficialus "Darbininko" korespondentas Jungtinėse Tautose, yra paskirtas Lietuvos ELTOS korespondentu Niujorke ir Lietuvos vyriausybės informacijos centro spaudos atstovu Jungtinėse Tautose.

Prancūzija

Žinių apie Prancūziją ir joje gyvenančius lietuvių pateikia "Lietuvos aide" paskelbtas Editos Degutienės pasikalbėjimas Paryžiuje su PLB valdybos pirm. Perkiūnu Liutkumi, pakeitusiu prieš porą metų šias pareigas ėjusį kun. Joną Petrošių. PLB organizacija dar turi apie 460 narių. Tačiau iš ankstesnės grupės tėra likę keturi – Ugnė Karvelis, kun. Jonas Petrošius, Adolfas Venckus ir pats P. Liutkus. Gretas padidino nauji ateiviai iš Lietuvos. Lietuviai betgi yra labai išsiskleidę po visą Prancūziją. Mišrių šeimų vaikai jau nešneka lietuviškai. Apie tautines mažumas Prancūzijoje niekas nekalba. Visi save laiko prancūzais, net ir tie, kurie dar neturi Prancūzijos pilietybės. Tikrieji prancūzai taipgi nesidomi Lietuva.

Argentinos lietuvių organizacija

Argentinos lietuvių organizacija ir spaudos tarybos naują valdybą 1997 m. sudarė: pirm. Arnaldas Vezickas, vicepirm. Juozas Mičiūnas, išd. Adomas Burbas, sekr. kun. Augustinas Steigvilas, nariai – Sofija Bagdanavičiūtė, Jurgis Brazaitis, Antanas Mikučionis, Enrikas Patejūnas ir Leopoldas Stankevičius.

va. Mat jie pusšimtį metų negavdavo vizos apsilankyti Lietuvoje. Prancūzų domesys truputį padidėjo, kai į atgavo nepriklausomybę. Tačiau jis nėra didelis ir dabar. Pasak P. Liutkaus, per pastaruosius penkerius metus Prancūzijos televizija Lietuvai paskyrė tik vieną reportažą apie Kryžių kalną.

Prancūzijos lietuvių centras tebėra Paryžiuje, nors jų ten nėra nė pilno šimto. Tik dukart per metus išleidžiamas biuletenis lietuviams. Kas mėnesį Paryžiaus lietuvių susirenka į bendras Mišias, o po Mišių pabendraujama valgyklos salėje. PLB valdybos pirm. P. Liutkus prisimena didelį metinį Vasario šešioliktosios minėjimą, kuris tik jam atrodė didelis. Iš tikrųjų jis yra mažas, palyginus su Vasario šešioliktosios minėjimais kitų šalių lietuvių kolonijose. "Lietuvos aide" paskelbtame pokalbyje su Edita Degutiene PLB valdybos pirm. Perkiūnas Liutkus prisipažino, kad net Lietuvos, Latvijos ir Estijos ambasados, įsikūrusios tame pačiame pastate, nėra išvysčiusios artimesnių bendravimo ryšių. Jų nėra ir su estų bei latvių bendruomenėmis. Mat jos turi tik po nepilną dešimtį narių. Lietuvių bendravimas esąs labiausiai plečiamas su Prancūzijos valdžios atstovais ir politikais.

Adelė Rutkelytė-Velykienė

Buenos Aires lietuvių, 1996 m. spalio 1 d. atšventė devyniasdešimt dešimtąjį gimtadienį, globojama savo vaikais. Kandidatė į šimtininkes postaraisiais metais jau nebegali toliau išeiti iš namų. Jis yra netoli nuo Aušros Vartų parapijos šventovės.

Susivienijimo lietuvių Argentinoje [SLS] veteranų ansamblis "Gintaras", vadovaujamas M. Stanevičiaus, su akordeonistu Albertu Staloračiu ir E. Čikotos vadovaujamu jaunųjų ansambliu "Dobilas" 1996 m. spalio 12-13 d.d. apsilankė Urugvajaus lietuvių kultūros draugijoje Montevideo mieste.

Argentinos lietuvių organizacija ir spaudos tarybos naują valdybą 1997 m. sudarė: pirm. Arnaldas Vezickas, vicepirm. Juozas Mičiūnas, išd. Adomas Burbas, sekr. kun. Augustinas Steigvilas, nariai – Sofija Bagdanavičiūtė, Jurgis Brazaitis, Antanas Mikučionis, Enrikas Patejūnas ir Leopoldas Stankevičius.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į **Angele Šalvaitytę, B.A.,** pirmo ir pardavimo atstovę. Ji mielai jums patars. Darbo tel. 705 429-2121 ar 705 445-5640 namų tel. 705 429-6428

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, išsikūrus nuosavuose namuose – "TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ	
MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki1.75%	Asmeninės nuo.....9.75%
santapus.....2.25%	nekiln. turto 1 m.....5.200%
kasd. pal. taupymo sąsk.....1.50%	
INDELIJAI:	
90 dienų indėlius.....2.25%	
180 dienų indėlius.....2.25%	
1 m. term. indėlius.....2.75%	
2 m. term. indėlius.....3.50%	
3 m. term. indėlius.....4.25%	
4 m. term. indėlius.....4.50%	
5 m. term. indėlius.....4.75%	
RRSP ir RRIF (Variable).....2.50%	
1 m. ind.....2.75%	
2 m. ind.....3.50%	
3 m. ind.....4.25%	
4 m. ind.....4.50%	
5 m. ind.....4.75%	

Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santauų pildytą iki \$2,000 ir asmeninių paskolų draudą iki \$25,000. Be to, narių santauų apdraustas TALKOS atsargos kapitalu per 2 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

siunčia siuntinius ir pinigus į Lietuvą:

- \$8 kub. pėda, primame bet kokias dėzes.
- \$18 pristatymas iki 50 kg į vieną adresą.
- Atsižvelgiant į Lietuvos muitinės įstatymus, vienam asmeniui be maito galima siųsti tik 31.5 kg.
- Kad būtų geriau visiems, pageidaujame, kad dėžės nebūtų sunkesnės kaip 20 kg.
- Iš toliau siųsti U.P.S.
- Siunčiant dolerius iki \$2,000 – 4%, plius pristatymas.
- Siunčiant daugiau kaip \$2,000 – 3%, plius pristatymas.
- Kanados dolerių pristatymas – \$15 (kan.), Amerikos dol. – \$12 (amer.).

Montrealyje – Leonas ir Genė Balaišiaitel. 514 366 8259
Hamiltono apylinkėje – Bernardas ir Danutė Mačiaitel. 905 632-4558
Delhi, Simcoe – Andrius ir Gertrūda Usvaitaitel. 519 773-8007

Dėl pinigų siuntimo, maisto siuntinių kainoraščių, ar dėl platesnių informacijų prašom rašyti ar skambinti Vytui ar Genei Kairiams, 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ont. L8E 5A6
Tel. 905 643-3334

Tie patys lietuviai...

(Atkelta iš 5-to psl.)
lietuvius, nes rašė apie komandą iš "Soviet Republic of Lithuania". Po daugelio skambinimų į redakciją ši klaida buvo ištaisyta, bet nežymioje vietoje.
Šeštadienio vakarui vėl buvo gauti svečiams bilietai į Toronto "Raptors" rungtynes. Šį kartą vietos buvo labai aukštai pačiame gale, ir aiškės beveik nesimatė, tačiau, kadangi žiūrovų buvo nedaug, per puslaikį visi nulipo žemyn į geresnes vietas.

Anapilio sodyboje
Spalio 20, sekmadienis, ir svečių priešpaskutinė diena Kanadoje, prasidėjo Mišiomis Lietuvos kankinių šventovėje, Anapilyje. Po Mišių svečiai parapijos salėje papietavo, o tada apžiūrėjo Anapilį. "Tėviškės žiburiuose" redaktorė Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė papasakojo, kaip rengiamas laikraštis ir parodė sekantį numerio ruošimo pabaigą. Administracijos pareigūnė Valentina Baliūnienė kiekvieną apdovanojo dviem "TŽ" numeriais, kuriuose buvo ir svečių nuotraukų bei aprašymų apie jų rungtynes.

Kanados lietuvių muziejuje archyve vedėja dr. Rasa Mažeikaitė parodė jaunuoliams, kaip kompiuteriu per "Internet" pagauamas sporto žinios bei rungtynių rezultatai. Taip pat buvo specialiai parodai išstaciūsi 1946 m. nuotraukų iš Vokietijos stovyklos, kur lietuviai žaidžia krepšinį ant pievos.

Po to Anapilio didžiojoje salėje įvyko paskutinės krepšinio rungtynės su Anapilio parapijos jaunimu. Jos baigėsi svečių naudai. Pasivaikinę pyragais ir gėrimais, svečiai išskubėjo į atsiveikimo vakarienę, kuri buvo suorganizuota "Medieval Times" pastate. Tai atkurtas senoviškos anglių pilies vaizdas. Menės viduryje vyks ta riterių mūšiai, o pakraščiais susėdę žmonės stebi toms mūšius užkandžiaudami. Viduramžių papročių valgomą be jokių įrankių, naudojant tik savo pirštus. Vaisių metu kiekvienas svečias pasakė keletą padėkos žodžių kelionės rengėjams. Atrodo, kad svečiai buvo patenkinti savo priėmimu Kanadoje ir nustebinti, kad rado Lietuvos kampelį, nors ir toli nuo jos. Kaip vienas vadovų išreiškė, "jūs esate lygiai tokie pat lietuviai kaip ir mes".

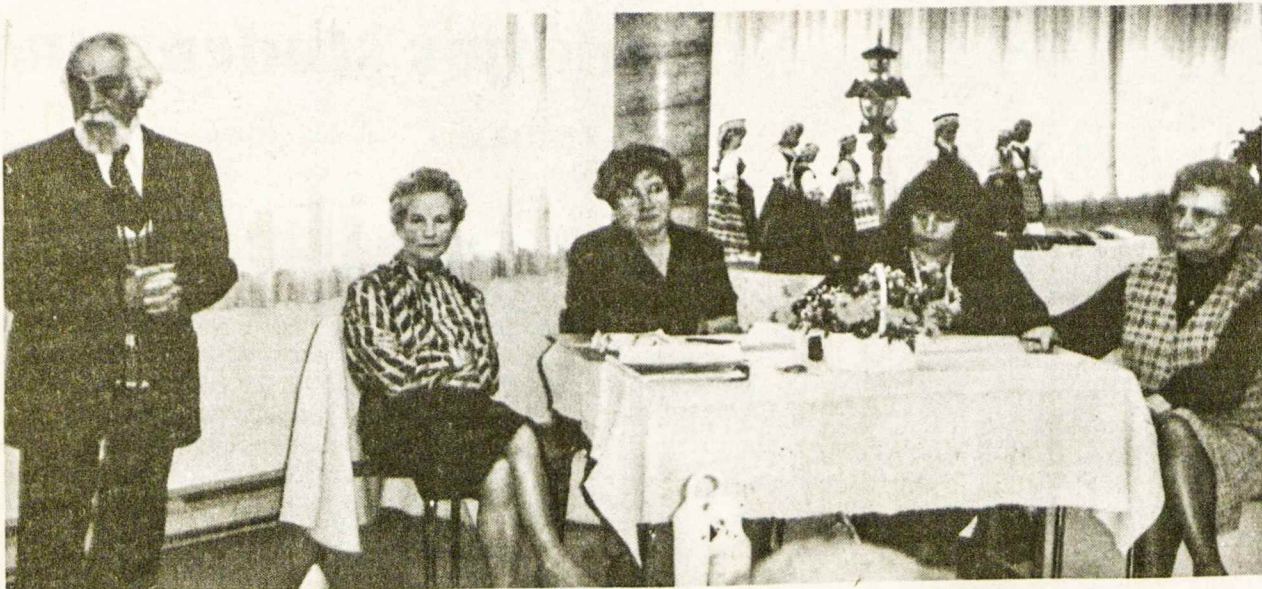
Jaunuoliai jau anksčiau buvo įteikę asmenines dovanėles savo naujiems "tėveliams". Dabar mokyklos vardu Zita Marčiulionytė įteikė dovanėles tiems, kurie daugiausia prisidėjo prie šios kelionės.

Seniausias Lietuvos radijo diktoriaus JONAS MILIUŠIS (kairėje) ir dailininkas MEČISLOVAS BULAKA (1907-1994). Fotografuota 1989 m. Nuotr. H. Paulausko

PADĖKA

Lietuvos partizanų globos fondo rengti "Girių aidų" koncertai JAV ir Kanadoje paliko neišdildomus prisiminimus. "Girių aidų" dainininkai – partizanai ir politiniai kaliniai jau grįžo į Lietuvą. Jų susitikimai su Kanados visuomene susilaukė išskirtinio dėmesio iki ašarų ir glaudžiausio sujungė mūsų išeiviją su tėvyne.
LP globos fondo valdyba Čikagoje, gerai suprasdama ir įvertindama Kanados rengėjų bendro darbo pastangas, taria nuosirdų aciu VYTAUTUI KULNUI bei jo talkininkams. Dėkojame visiems, globojusiems koncerto dainininkus. Gili padėka Lietuvos gen. garbės konsului Kanadoje Hariui Lapui ir ponai Gražinai Lapienei už pakvietimą svečių į savo rezidenciją iškilmingoms vaišėms. Dėkojame visiems, atsilankiusiems į koncertus, ypač aukojusiems globos fondui ir prisidėjusiems prie paramos likusiems partizanams Lietuvoje. Visos aukos ir koncertų pelnas bus persiųstas Lietuvos laisvės kovos sąjūdžiui.
Pagarbą ir padėką reiškia –
LPG fondo valdyba Čikagoje

Iš Lietuvių tautodailės instituto suvažiavimo per Kanados lietuvių dienas 1996 m. spalio 11-13 d.d. Anapilyje. Nuotraukoje – suvažiavimo prezidentas. Kalba dailininkas ANTANAS TAMOŠAITIS – instituto kuratorius ir steigėjas; sėdi: ALDONA VESELKIENĖ – instituto pirmininkė, LILĖ NEKROŠIENĖ – suvažiavimo pirmininkė, ELENA OŽELYTĖ ir BRONĖ PALILIONIENĖ – suvažiavimo sekretorės. Nuotr. J. Urbono

IŠ GYDYTOJO UŽRAŠŲ

Viršininkas, duktė, revolveris

LEONARDAS POVILIŪNAS, Vilnius

Baigiantis Antrajam pasauliniam karui, Lietuvą vėl okupavo Sov. Sąjunga. Buvo atidarytos aukštosios mokyklos. Aš vėl įstojau į medicinos fakultetą. Gavau nuo karo prievolės atleidimą "iki karo pabaigos". Po metų turėčiau baigti medicinos fakultetą.

Po metų išvykstu į kaimo – bažnytkaimio S. ambulatoriją. S. susideda lyg ir iš dviejų dalių. Pats kaimas prie kelio tarp Ukmergės-Utenos plento per 3-4 km, o miestelis dar už poros kilometrų, kurio centre – kvadratinė aikštė. Aplink ją stovi mūrinis kooperatyvo pastatas, malūnas, šventovė. Šiek tiek į rytus didelis vienaaukštis medinis namas su mansarda, kuriame įsikūrus milicija, Saugumas. To namo mansardoje gyvena saugumo viršininkas. Kiek jis turi savo darbuotojų, nežinia, bet jo klausau vadinamieji "liaudies kareiviai". Liaudis juos vadina "ist-rebiteliais". Jų – visas batalionas.

Aš tada dirbau ambulatorijoje. Buvau tik ką vedęs. Gyvenom prie ambulatorijos esančiame kambaryje. Milicijos saugumo pastatas ir ambulatorija stovėjo ant kalvų. Tarp tų pastatų buvo balotas 100-150 metrų slėnis, per kurį tekėjo nedidelis upeliukštis. Pavasarį ir vasarą upeliukštis patvindavo ir užliedavo dalį slėnio, todėl prie ambulatorijos prieiti buvo padarytas medinis rąstų tiltelis.

Iš milicijos pastato budintis visas laiką stebėjo į ambulatoriją einančius. Kartais net iškratydavo ligonius. Kokiais sumetimais tai buvo daroma, nežinau, bet ir per ambulatorijos langą pažvelgus buvo galima stebėti, kas vyksta prie milicijos pastato. Visą laiką aplink jį zujo kariškiai apsirengę žmonės. Bažnytkaimyje, kur gyveno apie porą šimtų žmonių, kariškių buvo 2-3 kart daugiau, negu civilių.

Žiema. Suaugę serga gripu, o vaikai – plaučių uždegimais. Po karo vaistų buvo mažai. Populiariausias vaistas – sulfidinas. Juo gydėm gripą, triperį, plaučių uždegimą. Šiek tiek nuošaliau nuo visų namų stovėjo medinė vaistinė, kurioje dirbo senas viengungis vaistininkas Ž. Apie 1923 m. jis baigė Ukmergės gimnaziją, o 1927 m. Kaune – farmacijos fakultetą. Tai patyręs farmacininkas. Jis dažnai be gydytojo recepto duodavo vaistų ir sėkmingai gydė, tačiau, kai aš atvykau dirbti į ambulatoriją, jis pirmiausia ligonius ėmė siusti pas mane. Taip po truputį ligonių skaičius pas mane didėjo.

Prieš man atvykstant šioje ambulatorijoje dirbo senas felčeris, kuris arba buvo vokiečių kilmės arba vokiečių okupacijos metais su vokiečiais susipainiojęs, nes Saugumas jį suėmė ir pasodino į kalėjimą. Aš atvykau, kaip jaunas gydytojas, bet į jo vietą kito felčerio neatsiuntė. Visą laiką negalėjau atsikratyti minties, kad ir mane gali ištikti seno felčerio likimas. O tas likimas buvo valsciaus Saugumo viršininko leitenanto N. rankose. Prieš jį valsciuje Saugumui vadovavo kitas leitenantas. Ankstyvesnis čia išbuvo neilgai, todėl jo gerai neprisimenu. N.

pasirodė aktyvus karštas, impulsyvus.
Atvykęs tuoj pradėjo lankyti mokyklas. Vieną dieną aplankė ir mane. Apžiūrėjo ambulatoriją, pasiteiravo kur mokiausi, kur gyvena tėvai, paklausė ar žaidžiu šachmatais? Pasakiau – ne.
– Tai ne problema, išmokyšim! Užėik po darbo!
– Tai įsakymas ar pakvietimas? – klausiu aš, nes jis buvo mano amžiaus, o gal net jaunesnis.
– Ir tas, ir kitkas, – atsakė jis šaltai.

Po darbo užėjau, bet dar nežinojau, kad tai buvo mano tyrimo pradžia. Susėdome žaisti šachmatais. Žaidimo metu lyg tarp kitko buvo keliami įvairūs klausimai. Pvz., ar aš turiu valsciuje draugų, pažįstamų, ką veikia žmona, kur gyvena jos tėvai? Atsakinėjau labai saikingai, neišsiplėsdamas. Draugų neturiu, pažįstamų taipogi. Apie žmonos tėvus nieko negaliu pasakyti, nes vedžiau neseniai ir pan.

Kartą darbo dieną baigiantis viršininkas nusivedė mane į savo butą virš Saugumo. Į viršų vedė gražūs, platūs mediniai laiptai. Du dideli kambariai, šalia – virtuvė. Aišku, tas namas statytas mokyklai nepriklausomos Lietuvos laikais ir čia anksčiau gyveno mokyklos vedėjas.

N. bute klykė vaikas. Tai buvo jo 3-jų ar 3,5 metų duktė. Jo jauna žmona 19-21 metų šviesiaplaukė rusė laikė vaiką ant rankų ir supo, kad neklyktų. Šalia laktė 15-16-kos metų mergina, N. žmonos sesuo, kuri turbūt prižiūrėjo vaiką.

– Apžiūrėk, pasakyk, kas jai yra?! – įsakė N.

Vaikas karščiuo. Temperatūra – 40° C. Veidukas raudonas. Vaikas verkia, blaškosi. Paklausiau plaučių. Kairėje yra karkaliukų, o dešinėje plaučių pusėje negirdėti jokio garso.

– Dešinės pusės plaučių uždegimas, – sakau ir išrašau receptą sulfidinui.

N. žmonos sesuo su receptu lekia į vaistinę ir greitai laiku atneša 10 miltukų sulfidino. Matyt, turėjo tokių miltukų atsargų pasidarys, nes labai greit miltukai buvo atnešti. Apžiūriu miltukus, nurodau gerti kas 4 valandas užgeriant šiltu virintu vandeniu ir, kaip paprastai, po apžiūrėjimo noriu eiti namo, bet N. sako:

– Pasiliksi čia. Padaryk viską, kad vaikas pasveiktų, nes mano nervai per daug įtempti ir aš galiu neišlaikyti, – sakau jis grėsmingai. Supratau, jei mergaitė nepasveiks, mano likimas bus toks pats, kaip ir prieš mane buvusio felčerio, o gal ir blogesnis. Šiaip taip sugirdom pirmą miltelį, nes mergaitė labai nerami, blaškosi, verkia, sunkiai kvėpuoja. Atrodo tuoj tuoj mirs. Siūlau pastatyti taures, tačiau N. žmona nesutinka.
– Ji tokia maža, o taurių čia nėra ir t.t.

N. veidas grasus. Vis dėlto jis susivaldo, ir mes pradėdame žaisti šachmatais. Aš išsiblaškęs, blogai žaidžiu ir pralaimiu. Jis mato, kad aš susijaudinęs, bet nekrepia į tai dėmesio. Pabaigę vieną partiją, žaidžiame kita.

Po 4-rių valandų sugirdomas antras sulfidino miltelis. Ligonė šiek tiek ramesnė, taip pat sunkiai kvėpuoja. Jau vakaras.

N. stato stiklainaitę naminės prieš mane, ant lėkštės deda riekę duonos, gabaliuką lašinių, raugintą agurką. Išgeriu 1/3 stiklainaitės naminės, nieko nevalgau, nes valgyti nenoriu. Susijaudinimas nyksta. Pamatuojam temperatūrą – 38,2° C. Mergaitė miega. Lengviau kvėpuoja.

– Reiškia procesas stabilizuojasi, – sakau N.
– Ar ilgam?
– Reiškia būklė jau turės gerėti!

N. tyli. Vėl žaidžiam šachmatais. Aš darau klaidas, nes išsiblaškęs. Ach, kaip įgriso man tie šachmatai, bet kartu pagalvoju: jei dabar vietoj žaidimo šachmatais mane kankintų, kas būtų tada? N. žmonos veidas linksmesnis. Apie vidurnaktį sugirdom trečią miltelį. Mergaitė mieguista, ramesnė ir kvėpuoja lengviau. Klausydamas dešinėje plaučių pusėje, viršutinėje dalyje, išgirstu karkaliukus. Reiškia procesas ne tik sustoja, bet ir plaučiukai valosi.

Staiga apacioje, kieme, pasigirsta sunkvežimio ūžimas ir daugelio žmonių kalba, triukšmas. Iš gretimo valsciaus atvyko pastiprinimas. Vėliau sužinojau, kad praėjusį vakarą partizanai išvežė iš sovietinio ūkio kiaulę, tai dabar du istrebitelių batalionai vyksta jų gaudyti. N. – vyriausiasis gaudytojų vadas. Pas jį į kitą kambarį vis bėgioja kariškiai. Jis jiems kažką aiškina. Pats vadas į mišką nevyksta, siunčia savo padėjėją.

– Aš atvyksiu vėliau. Matai, kad duktė dar sunkioje būklėje, – sako jis kažkam rusiškai pro atviras duris. To kito aš negalėjau pamatyti. Tik išgirdau kaip jis nutrepsėjo žemyn. Jau aušta. Sugirdom sulfidino miltelį. Apacioje kieme triukšmas nutyla. Matyt, tas kitas, kurio aš nemačiau, buvo Saugumo viršininko padėjėjas ir išvyko kartu su "istrebiteliais".

Mes vėl sėdam žaisti šachmatais. Žaidžiam valandą, pusantros. Einu pažiūrėti ligonės. Ji visa suprakaitavusi miega. Matuojam temperatūrą – 37,2° C. Siūlau duoti ligonei dar išgerti šiltos saldžios arbatos. N. netiki, kad temperatūra nukrito.
– Ar gali būti – sako jis.

Matuojam vėl. Dabar termometras rodo 37,1° C. N. pastumia šachmatus, atsikelia nuo stalo.

Esperantiška "MŪZA" Vilniuje

Tarptautinis esperantininkų kūrybos renginys

1996 m. spalio 5-6 dienomis Vilniuje, profesinių sąjungų kultūros rūmuose įvyko 28-sis esperantininkų meninės kūrybos renginys.

Pirmasis toks renginys įvyko Druskininkuose. Jis buvo pusiau turistinis, pusiau literatūrinis. Jį rėmė tuometinis Vilniaus jaunimo esperantininkų klubo "Juneco" steigėjas ir pirmininkas Vytautas Šilas. Jo tikslas buvo sustiprinti, "sumentuoti" kolektyvą, pakelti esperanto kalbos mokėjimo lygį. Susitikimo metu buvo lankomos kurortinis Druskininkų miestelis, M. Čiurlionio namas-muziejus, Raigardo slėnis.

Pirmajame susitikime "MŪZA-69" dalyvavo tik Vilniaus ir Druskininkų esperantininkai, o sekančiais metais jau buvo sulaukta svečių iš Kauno ir Kolonijos (Maskvos sritis). Šis literatūrinis susitikimas paprastai buvo rengiamas spalio mėnesio pradžioje. Druskininkuose buvo surengtas tris kartus iš eilės. Ketvirtąjį kartą, 1972 metais, "MŪZA-72" jau buvo surengta šalia pirmosios Lietuvos sostinės Kernavės, o vėlesnė – Vilniaus apylinkėse, šalia A. Puškino muziejaus, buvusio jo sūnaus dvaro, prie Žaliųjų ežerų, prie Sudervės-Vilnosios ežero saloje ir kitose gražiose bei įdomiose vietose. Atvykdavo svečiai iš Estijos, Latvijos, Gudijos, Ukrainos, Rusijos, Gruzijos ir kitų buvusių Sovietų Sąjungos respublikų. Vėlesniais metais "Mūzos" persikėlė į Vilniaus profesinių sąjungų kultūros rūmus.

Šių susitikimų metu vyksta originalios prozos, poezijos, dainų tekstų esperanto kalba bei jų melodijų konkursai, tarp savęs rungtis deklamuotojai, dainininkai, įvairių istorijų bei anekdotų pasakotojai, meninio skaitymo mėgėjai.

Šiemet renginyje vyravo lietuviai, bet buvo svečių ir iš Latvijos, Lenkijos, Anglijos, JAV. Dvi kultūros rūmų salės buvo pilnos dalyvių. Muzikinę įžangą fleitomis atliko Vilniaus M. K. Čiurlionio menų gimnazijos moksleivės Barbora Drasutytė ir Simona Vaitkevičiūtė, pianinu akompanavo jų mokytojas Povilas Jeraminas. Savo originalias dainas, akompanuodamas moderniu elektriniu instrumentu, atliko Janis Frišmanis iš

– Aš vykstu vykdyti uždavinio, – sako jis žmonai. Velkasi kailinius, sega diržą, patikrina revolverį.

– Renkis, – sako man. Apsirengiu. Lipam žemyn. Pirmame aukšte būdinčiam įsako paruošti vežimą, nes tokio rango viršininkai savo dispozicijoje turėjo tik sunkvežimį arba ir jo neturėjo. Visas jo turtas – arklys ir rogės. "Istrebiteliai" važiuodavo pastotėmis, jei nebuvo sunkvežimio.

– Pacisim kartu, – sako jis, kai išeinam į kiemą.
– Tavo laimė. Mergaitė pasveiko, nors mano revolveris buvo paruoštas ir mano nervai visą laiką įtempti. Aš dažnai taikliai šaudau į žmogų, – sako jis nesišypsodamas, niūrus, nežūrėdamas į mane.

Aš tikiu, kad tai būtų buvęs

Latvijos.
Jau keliolika metų iš eilės atvyksta Panevėžio esperanto klubo "Svajonė" mišrus choras, vadovaujamas Monikos Vasiliauskienės. Šis choras visada susilaukia gausių katučių. Panevėžietė Monika Vasiliauskienė ir šiaurietis Vincas Barcys atliko jo paties sukurto esperantininkų maršą. Už deklamavimą pirmąją prizą laimėjo daugkartinė "Mūsa" dalyvė ir laureatė vilnietė Inita Tamošiūnienė.

Originalių prozos, poezijos kūrinių gauta iš tolimesnių šalių. Premijuotas Bernardas Goldeno iš Vengrijos apsakymas "Žaliojo pragaro žiotyse". Jis yra daug metų dirbęs Pietų Amerikos džiunglėse archeologu. Prozos konkurse dalyvavo ir esperantininkas iš Šiaulių Antanas Valinskas su apsakymu "Sėkmingos vedybos" bei marijampolietė Danutė Vidrinskienė, pateikusi novelę "Sutuoktinio kančios". Prizines vietas gavo Marija Lajevskaja iš Gudijos ir Genadijus Gluchovas iš Rusijos.

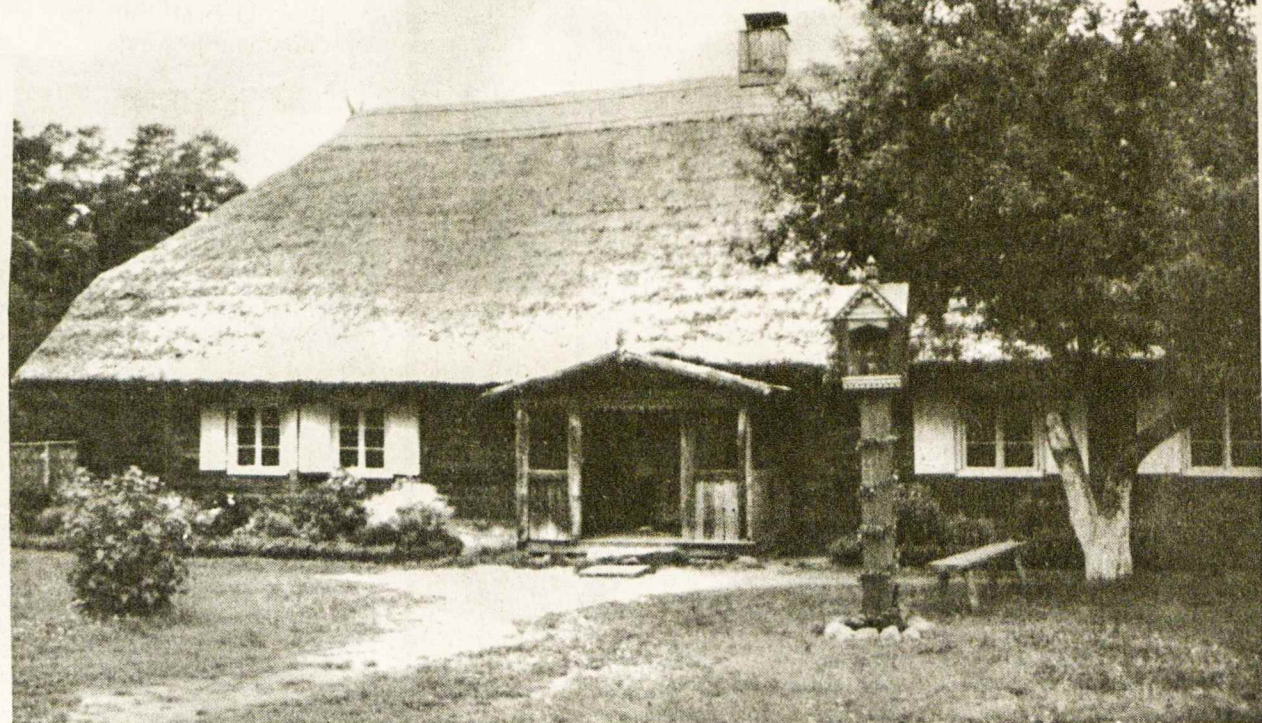
Poezijos konkurse dalyvavo viešnia iš Gardino Leonarda Surba su eilėraščiu "Lopšinė", svečias iš Lenkijos Boguslavas Sobol su eilėraščiu "Mintys ligoninėje", vilnietė Inita Tamošiūnienė su filosofine poezija "Aš išmokau". Premijuotas buvo latvio Artūro Kubulnieko, rusės Aseksandros Verchovos, vokiečių Katerijos Ekstedt eilės.

Jaunas esperantininkas iš Palangos Julius Paskevičius laimėjo prizinę vietą už dainą "Mintys prie Baltijos jūros" – jis pats sukūrė tekstą ir melodiją. Meninio skaitymo ir pasakotojų konkurse rungėsi tik lietuviai: vilnietis Adomas Vaitilavičius, šiaurietis Vincas Barcys, pasvalietis Alfredas Maruška ir kiti.

Vilnietis mokytojas Jonas Adlys surengė įdomią ir gausią paties išdrožtų verpsčių parodą. Pasibaigus konkursams esperantininkai gildeno politinius klausimus, galimybes pokomunistinėje visuomenėje sudaryti normalią, žmonišką valdžią, Baltijos šalių reikšmę Vakarų valstybėms. Sekantį renginį "Mūza-97" nutarta rengti toje pačioje vietoje 1997 m. spalio pradžioje.

Stasys Gaidamavičius, Daugkartinis "Mūzų" rengėjas ir dalyvis

paskutinis žaidimas šachmatais. Skačiau, kad Leninas dažnai žaidavo šachmatais su savo minties priešais, bet jei tas jo oponentas laimėdavo partiją, jam leisdavo išvykti užsienin. Taip bent rašė spauda. Man rodos, kad Leninas šachmatais pridengdavo diplomatinę savo veiklą: išleisdavo užsienin, jeigu jo oponentas sutikdavo tiktai žinias apie svetimą valstybę. Galbūt tos šachmatų partijos būtų ir mane ilgainiui privedusios prie panašaus pasiūlymo, bet mergaitė pasveiko. Po to dar mėnesį ar du aš nėjau žaisti šachmatais, nors buvau kviečiamas. Progai pasitaikius, išvykau dirbti į apskritį. Taip baigėsi mano lemtingasis žaidimo šachmatais laikotarpis. Daugiau aš nemačiau N. ir niekada nebuvau nuvažiavęs į savo pirmąją darbo vietą.

Taip atrodė senovės žemaičių namas, saugomas buties muziejuje Rumšiškėse

Nuotr. K. Baliūnaitės

JAV Lietuvių fondo rudens pokylis 1996. XI. 9 buvo įteiktos stipendijos studentams. Kairiajame šone LF tarybos pirmininkas V. KAMANTAS, D. KUČENIENĖ, dešiniajame – LF valdybos pirmininkas P. KILIUS. Nuotr. V. Jasinevičiaus

Lietuviai kaimyninėse valstybėse

Iš vyskupo PAULIAUS BALTAKIO, OFM, kelionės Karaliaučiaus srityje, Ukrainoje ir Gudijoje 1996 metų vasarą

Vysk. P. Baltakis, sovietų užimtoje Karaliaučiaus srityje lankėsi 1994 m. ir šiemet, nerado daug pasikeitimų. Pagal skirtingas žinias, čia gyvena tarp 17 ir 28 tūkstančių lietuvių. Dalis atsikėlė dėl darbo, kiti vengdami trėmimų į Sibirą, treči grįžę iš trėmimų, bet nepriimti gyventi Lietuvoje. Nutautimas didelis. Praktikuojančių katalikų yra apie 5,000, bet tik pusė jų lietuviai.

Rusų valdžia ir ortodoksų vyskupas dirba sutartinai, drausdami ir varžydami tiek katalikus, tiek protestantų bendruomenes. Beveik visos šventovės po karo buvo nugriautos, net ir plytos išvežtos į Rusiją. Oficialiai gražintoje Karaliaučiaus šventovėje tebėra įsikūrusi filharmonija ir pamaldų laikyti neleidžiama.

Karaliaučiaus srities klebonas yra Telsių vyskupijos kunigas Anupras Gauronskas. Įvairiose vietovėse šešiolikoje laikino pobūdžio namelių jis įsteigė katalikų centrų – parapijas bei mokyklėles ir pamainom važinėja jų aptarnauti. Jam padeda dvejetas seselių ir lenkų tautybės lietuvių kalbą mokantis pranciškonas.

Tilžėje, ant sugriautos šventovės pamatų, gautas leidimas statyti Viešpaties Dangun Žemimo šventovę ir katechetinį kultūrinį centrą. Finansiskai kiek padeda Lietuvos valdžia ir JAV šalpos organizacijos, bet statyba vyksta labai lėtai. Kol kas įrengtos patalpos rūšyje, kur vyksta pamaldos ir tikybės pamokos. Šį rudenį Telsių vyskupas Antanas Vaičius Tilžės parapijai paskyrė naujai įšventintą kunigą Eidiną.

Prie religinių centrų kai kur veikia šeštadieninės mokyklėlės. Didžiausia jų yra Karaliaučiaus mieste, kurią pavasarį baigė 31 mokynys. Pagal sąlygas, veikia Lietuvių bendruomenė ir Kultūros draugija, o Vilniuje Karaliaučiaus gyventojams yra leidžiamas laikraštis „Donelaičio žemė“.

Ukrainoje

Ukraina yra Lietuvai draugiškas kraštas, bet po ilgų sovietų valdžios metų rusų įtaka tebėra stipri. Manoma, kad Ukrainoje gyvena apie 11,000 lietuvių. Dauguma – sukūrę miš-

rias šeimas ir nutautę. Didelis nuosimtis tikinčiųjų save laiko katalikais.

Ukrainoje yra keturios lietuvių bendruomenės – draugijos. Jas koordinuoja Kijevo Maironio draugijos pirmininkas Juozas Valteris. Veikia ir sekmadieninės mokyklos, bet lietuvių kunigų nėra. Gerai mokantis lietuvių kalbą, bet latvių tautybės Kijevo Šv. Aleksandro parapijos klebonas Janis Krapans šiemet pradeda laikyti lietuviškias pamaldas. Tam pritaria ir Kijevo vyskupas Jan Purvinskis, taip pat lietuviškai kalbą latvis. Apaštalinis nuncijus Ukrainai arkivysk. Franco Antonio, anksčiau buvęs Šv. Tėvo atstovas Jungtinėms Tautoms, nuoširdžiai prašė, kad Lietuvos vyskupų konferencija paskirtų lietuvių kunigus į buvusias sovietų respublikas tautinei samonei ir tikėjimui atgaivinti.

Lvovo mieste gyvena lietuvių draugija „Medeina“, kurios pirm. yra Danutė Čiornij. Čia gyvena tik apie 150 lietuvių, bet turi ir sekmadieninę mokyklą.

Baltijos Cerkvės vietovėje veikia „Vasario 16-tos“ lietuvių draugija. Pirmininkas – Petras Grinis.

Zaporožės srities lietuvių draugijos pirmininkas yra Aleksandras Žukaitis. Veikia sekmadieninė mokykla. Be to, Kijevo miesto lietuvių draugijos padalinys yra ir Žitomiro vietovėje. Jos pirmininkas – Petras Murauskas.

Vyskupas P. Baltakis Kijevo Šv. Aleksandro šventovėje atnašavo Mišias. Dalyvavo per 100 tikinčiųjų, su kuriais vėliau susitiko miesto bibliotekoje. Bibliotekos vedėja, Lietuvos rusų, lietuviams labai palanki.

Atskiram priėmimo vyskupas susitiko su Lietuvos ambasadorium Romualdu Ramoška ir generaliniu konsulu Edminu Bagdonu, kuris atstovauja lietuviams Ukrainoje ir Moldovoje. Ambasada nuoširdžiai bendrauja su lietuvių draugijomis ir naujai statomuose ambasados rūmuose numato joms patalpas. Aplankęs su Lietuvos praeitimi susijusias istorines vietas, vyskupas atsisveikino su Ukraina ir jos pasišventusiais lietuvių bend-

ruomenės darbuotojais.

Gudijoje

Gudijoje lietuvių skaičių sunku nustatyti. Bendruomenė užsiregistravę 1,400, bet įvairiose kaimuose ir miesteliuose skaičius daug didesnis. 1993 m. moksliniame leidinyje teigiama, kad lietuvių kilmės žmonių yra apie 150,000. Dauguma jų gyvena Lietuvos pasienio žemėse, kurios Stalino laikais buvo prijungtos prie Gudijos. Nutautusių skaičius labai didelis.

Pelesoje, Gevėčiuose/Rimdžiunuose veikia lietuviškos mokyklos. Minske ir Gardine taip pat yra sekmadieninės mokyklos. Gudijos Lietuvių bendruomenė vadovauja Minsko Jaunimo teatro režisierė Virginija Tamauskaitė. Gudijos lietuviams daug padeda ir Vilniaus krašte išsikėlę tautiečiai. Vilniuje įsteigtas Gevėčių klubas leidžia laikraštį „Lietuvos godos“, kurį redaguoja Marija ir Bernardas Šakniai, o klubui vadovauja Alfonsas Augulis. Buvę Malkovo gyventojai Vilniuje įsteigė „Beržyno“ klubą, kurio pirmininkė yra V. Janušauskienė. Nors Malkovos kaimų lietuvių dauguma nutautę, bet vaikus siunčia į Vilniaus mokyklą „Lietuvių namai“.

Pelesoje atkurta Šv. Lino parapija ir naujai pastatytas Kultūros centras. Mokyklą lanko apie 80 vaikų, o visi mokytojai yra iš Lietuvos. Šv. Lino parapijos klebonas yra Panevėžio vyskupijos kunigas Kastytis Krikščiūnaitis, daug prisidėjęs prie parapijos ir mokyklos organizavimo. Pats miestelis yra varginas, bet lietuvių vaishingi ir laikosi senųjų tradicijų. Vyskupui P. Baltakiui atvykus, jie suruošė sutikimo iškilmes ir apie 100 jaunų bei senų gyventojų priėmė Sutvirtinimo sakramentą.

Gardine veikia Lietuvių bendruomenės susivienijimas „Tėvynė“ su pirmininku Algirdu Dirginčium, sekmadieninė mokykla, kurios mokytojai – Jūratė ir Jonas Jančiuliai ir Virginija Šedienė atvyksta iš Druskininkų. A. Dirginčius dirba Gardino televizijoje ir planuoja įsteigti lietuvišką televizijos programą.

Gervėčių ir apylinkės lietuvių daugiausia yra dzūkų kilmės. Nors kraštas yra labai sušlavintas, bet išlikę nemažai lietuvių kaimų. Viename iš jų – Rimdžiunuose pradėtas statyti Lietuvių kultūros centras, kur veikia jaunesniųjų klasių mokyklėlė. Labai daug padeda iš motinos pusės lietuvių kilmės klebonas kun. Leonas Nestukas. Jo dėka padidėjo šventovę lankančių skaičius, sugrįžo jaunimas ir laikomos lietuviškos pamaldos.

Stipendijos studentams

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ, Čikaga

Lietuvių fondo vajuas užbaigimo ir stipendijų įteikimo pokylis įvyko 1996 m. lapkričio 9 d. Lemonte, PLC didžiojoje salėje, kuri buvo įdomiai papuošta, pilna šventiškai nusiteikusių svečių. Ypač džiugu buvo matyti dalyvaujant daug jaunų žmonių.

Pokyliui vadovavo LF tarybos jauna veikli narė Ramona Steponavičiūtė, kuri pristatė Lietuvos garbės konsulą Vlolovą Kleizą ir PLB centro v-bos pirm. Bronių Nainį. Garsiąja lietuvių pianistę Mūzą Rubackytę pristatė Stasys Baras, kviesdamas visus atsilankyti ir į jos koncertą sekančią dieną Jaunimo centre, Čikagoje. Jis įteikė LF v-bos pirm. Povilui Kiliui 1000 dol. čekį, kurį LF veiklai paremti paskyrė „Standard Federal“ bankas, pirmininkaujamas Dovydo Mackevičiaus.

Kun. Algirdui Paliokui, SJ, sukalbėjus malda, visi vaišinosi skania Aldonos Šoliūnienės ir jos pagalbininkių pagaminta vakariene. Po vakarienės LF tarybos pirm. Vytautas Kamantas ir LF v-bos pirm. Povilas Kilius įteikė pokilyje galėjusiems dalyvauti studentams stipendijas. Keletas jų buvo iš Lietuvos, dauguma – iš Ilinojaus. Tai Aurelija Abromavičiūtė, Rimas Gecevičius, Paulius Genčius, Danutė Genčiūtė, Jolanta Indrijaitytė, Alicia Juškaitė, Gytis Kavaliauskas, Rėda Karaliukaitė, Irena Kvantaitė, Renata Kvantaitė, Danas Lapkus, Aras Norvilas, Venta Norvilaitė, Lina Paltanavičiūtė, Audra Prialguskaitė, Rasa Stasiulytė, Haroldas Subačius, Virginijus Tvaskus, Karilė Vaitkutė ir Virginijus Žuromskis.

V. Kamantas pakvietė į salės priekį ateiti ir pirmąją Lituanistikos katedros Ilinojaus unite doktorantę Dalią Kučenię, kuri dėkojo už pagerbimą ir, nors stipendijos nebuvo gavusi, išreiškė LF padėką už jos disertacijos išspausdinimą. Ji sakė: svarbu, kad jaunimas jaustų norą ir ryžtą siekti ko nors gyvenime, o tam gali padėti ir padrasai-

nantys žodžiai.

Povilas Kilius, LF v-bos pirmininkas, sveikino v-bos vardu visus atvykusius į šį pokylį. Jis sakė, kad LF nori sutelkti 10 milijonų dalyvių. LF tikslas yra remti lietuviškos išlaikymą už Lietuvos ribų, remti jaunimą, spaudą, lietuvių radijo valandėles ir televizijos programas, kad lietuviška veikla klestėtų ir toliau. LF šiemet lietuviškos išlaikymui skyrė pusę milijono dolerių, o iš jų apie 90,000 buvo paskirta stipendijoms. Jis dėkojo LF nariams už jų dosnumą ir už beveik 9 milijonų dolerių sudėtą sumą. Dėkojo LF v-bos ir LF tarybos nariams už šio vakaro pokylio surengimą.

R. Steponavičiūtė išvardino visus aktyviai prisidėjusius prie šio vakaro paruošimo ir dėkojo jiems. „Žiburio“ orkestro vadovas Saulius Gyls kvietė visus pirmajam valsui. Šis orkestras grojo netik šokiams, bet ir viso pokylio metu. Jo melodijos, padidintos dainomis, daug prisidėjo prie pokylio geros nuotaikos.

Baltiečių vakaro dalyvės Irena Ross ir Hilda Simanavičienė Lietuvos ambasadoje Otavoje 1996 m. spalio 30 d.

Tie patys lietuviai... V. STAŠKEVIČIUS

Šarūno Marčiulionio krepšinio mokyklos mokinių viešnagė Kanadoje

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, Šarūnas Marčiulionis įsteigė savo vardo krepšinio fondą tobulinti krepšinio žaidimą jaunimo tarpe. Netrukus jis pastatydino viešbutį Vilniuje ir pastatą krepšinio mokyklai. Viešbutis – tai pastoviam pelnui telkti, o mokykla – jokia pelno nesiekianti organizacija.

Šią mokyklą lanko 8-18 metų amžiaus berniukai. Jie visi gyvena Vilniuje ir dienos metu lanko reguliarias mokyklas. Po pamokų penkias dienas per savaitę jie renkasi į krepšinio mokyklą dviem valandom. Čia, šalia krepšinio, jie mokomi anglų kalbos, etiketo, kompiuterių mokslo ir ekonomikos-verslo pagrindų. Rengiami daug krepšinio turnyrų ir išvykų, kurios finansuojamos įvairių bendrovių bei pavienių rėmėjų. Mokyklą lanko apie 600 berniukų. Su jais dirba 8 treneriai ir 4 dėstytojai. Mokyklos direktorė – Šarūno sesuo Zita Marčiulionytė, kuri persikėlė iš Kauno, kad galėtų dirbti brolio įsteigtame fonde, o dabar – vadovauja šiai mokyklai.

Nors daug laiko skiriama krepšinio mokymui, tačiau suprantama, kad gal tik mažas nuosimtis šių jaunuolių užaugę bus krepšininkai. Tad mokykloje puoselėjama mintis, kad Lietuvai reikia ne tik gerų krepšininkų, bet ir puikių, darbščių, sąžiningų žmonių – gerų Lietuvos piliečių.

Atsiliapta teigiamai

Jau prieš kelerius metus ŠALFASS pirm. Audrius Šileika ragino Šarūną atsiųsti vieną iš savo mokyklos komandų Kanadon. Šiemet atgaivinus Kanados lietuvių dienas, Padėkos savaitgalio metu, tam atsirado puiki progą. Buvo sudaryta komanda iš 1982 m. gimusių vaikų: Tomo Aleksiūno, Vaido Andriūno, Mariaus Kliokio, Sigito Pašakinsko, Pauliaus Maciulevičiaus, Sauliaus Kuzminsko, Mato Niparavičiaus, Andriaus Montrimo, Kęsto Petručio ir Barto Samaičio. Komandos treneris – vyriausias mokyklos treneris Algirdas Milonas. Kelionės palydovai – mokyklos direktorė Zita Marčiulionytė, administratorė Aldona Nausėdienė ir rėmėjai: Irma Frankonienė,

Nerijus Žukas, Eugenijus Vichrovas ir Raimundas Sukaitis.

Spalio 10, ketvirtadienio vakare, ši grupė atskrido į Toronto orauostį. Čia jų laukė priėmimo komitetas. Svečiai buvo sutikti su gėlėmis. Kanados vėliavėlėmis bei nealkoholiniu šampanu. Tuoj buvo vežami į Lietuvių Namus, kur jų laukė Toronto „Atžalyno“ tautinių šokių grupės paruošta puiki priimtųjų vakariene. Visi svečiai buvo apdovanoti „Atžalyno“ kepurėmis bei kitomis dovanėlėmis. Iš čia jie buvo suskirstyti nakvynėms po du į šeima. Tadi visi išsikirstė su savo naujomis „mamytėmis“.

Penktadienį, apie vidudienį, visi rinkosi į Prisikėlimo parapijos salę. Kun. Edis Putrimas aprodė šventovę bei visas kitas patalpas. Po to suaugusieji išvyko apžiūrėti miesto, o treneris pasiėmė su komanda treniruotė. Vakare jaunuoliai sugrįžo į tą pačią salę, kur 9 val. turėjo vykti Kanados lietuvių dienų jaunimo šokiai. Treneris buvo išpėjęs žaidėjas, jog turi grįžti į nakvynių vietas ne vėliau kaip 11 v.v. Kadangi vietinis mūsų jaunimas šokiams pradėjo rinktis tik po 11 val. vak., tai svečiai, pastoviniavę porą valandų tuščioje salėje, grįžo miegoti jaunimo nesutikę.

Spalio 12, šeštadienį, 12 v.p.p., „marčiulioniukai“ susitiko pirmoms savo rungtynėms su Kanados lietuvių rinktinė Father Redmond gimnazijos salėje. Kaip buvo anksčiau rašyta, pagal susitarimą Kanados lietuvių rinktinė buvo leidžiama žaisti ir vyresnio amžiaus žaidėjams, kad rungtynėse būtų maždaug lygios jėgos. Žiūrovų prisirinko pilna salė, ir rungtynės buvo labai gero lygio. Jos baigėsi Kanados lietuvių nugalėjimu.

Vakare įvyko pagrindinis Kanados lietuvių dienų pokylis-vakariene ir šokiai. Visi svečiai dalyvavo ir buvo pristatyti publikai. Sekmadienį visi dalyvavo Mišiose Prisikėlimo parapijos šventovėje. Mišias laikė vysk. Paulius Baltakis, OFM. Po jų parapijos salėje įvyko rungtynės tarp Toronto „Aušros“ ir „marčiulioniukų“. Prieš rungtynes buvo paminėtas vysk. P. Baltakis, OFM, kuris buvo vienas „Aušros“ klubo steigėjų. Jis išmetė aikštėje pirmą kamuolį, tuo pradėdamas rungtynes. Rungtynes lengvai laimėjo svečiai. Po vaišių parapijos kavinėje, jie buvo nuvežti į Kanados „Wonderland“, kaip tik paskutinę dieną, kai ta vietovė dar veikė šiais metais. Ši išvyka jaunuoliams labai patiko.

Daugiau išvykų ir rungtynių Pirmadienį jie aplankė „On-

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių Namus)
Tel. 416 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

Atsisveikinant su Šarūno Marčiulionio krepšinio mokyklos žaidėjais ir jų vadovais-ėmis Toronto orauostyje 1996 m. spalio 21 d.

GERIAUSIOS DOVANOS!!!

Lietuvos krepšinio komandos suvenyrai, pagaminti su leidimu (license)

Sportiniai marškiniai (T-shirts)

LITHUANIA 96, bronzos medalistai, trispalviai (tie dyed) su skeletu: XXL, XL, L, M - \$30 (JAV); balti: XXL, XL, L, M - \$25 (JAV).

LITHUANIA 96, su komandos emblema, margi (tie dyed): XXL, XL, L, M - \$25 (JAV); juodi, balti: XXL, XL, L, M - \$20 (JAV)

LITHUANIA 96 su siuvinėta (embroidered) emblema, juodi: XXL, XL, L, M - \$30 (JAV) (XXL pridėti \$3).

LITHUANIA 96 KEPURĖS (baseball caps) su emblema, juodos - \$20 (JAV)

OLIMPINIAI ŽENKLIUKAI (cloisonne gold tone pins) - \$10 (JAV)

KREPŠINIO KAMUOLYS, trispalvis su komandos emblema, pasirašytas Šarūno Marčiulionio ir Arvydo Sabonio - \$25 (JAV)

LITHUANIA 96 LIPINUKAI (bumper stickers) - \$3.50 (JAV).

Persiuntimas \$10 (JAV).

Užsakymus su čekiu ar pašto perlaida (JAV dol.) siųsti: RBBMC/ R. B. Butkus, 60 East 212 Street, Euclid, OH 44123-1061 USA.

Tel. 1 (216) 732-8250

Vardas, pavardė.....

Adresas.....

Telefonas.....

Retų atodangų šiupinys (9)

Lietuvaitės įnašas į proistorės mokslą

VYTAUTAS A. JONYNAS

Prisimenat, kaip kažkada buvo šaipomasi iš amerikiečių spaudos? Girdi, jie turi tik du žurnalus – LIFE ir TIME. Pirmasis esąs skirtas nemokantiems skaityti, o antrasis – nemokantiems (savarankiškai) galvoti. Pramanas lieka pramanu, bet krislelio tiesos jame būta. LIFE garsejo visam žemyne savo iliustracijų gausa, išrankum ir kokybe. O jau tada buvo mėgstamas kartoti kiniečių išminčiams priskiriamas posakis – vienas vaizdas atstoja tūkstantį žodžių.

Televizija ir spauda

Paplitusi televizija tą teiginį šimteriopai patvirtino. Masinė žiniasklaida nepaprastai greitai pakirto pakinklius nemažam skaičiui laikraščių bei žurnalų. Jų tarpe ir šauniąjam LIFE žurnalui. Jis liovės ejęs pastoviai, vien kada-ne-kada išleisdamas specialų numerį.

Dalis buvusio žurnalo darbuotojų, atrodo, susitelkė į "TIME-LIFE Editions" bendrovę ir ėmė leisti senoju kručpštumu bei išrankumu paruoštus leidinius įvairiausiom temom. Pradedant Prancūzijos kulinarija, psichiatrijos paslaptimis ir baigiant pasaulio tapybos šedevrais.

Žymieji leidiniai

Du dalykai būdingi tiems TIME-LIFE leidiniams. Pirmasis – iliustracijų (spalvotų nuotraukų, braižinių, schemų) gausa ir meninis išskirtinumas. Antrasis – sklandus paaiškinimas tekste, atsisakant profesūrinio (tariamai "moksliško") žargono, idant tą santraukinių pasakojimą pajęgtų suprasti eilinis skaitytojas. Tais leidiniais grįžtama prie šio šimtmečio pradžioje plačiai ir sumaniai puoselėtos mokslo populiarizacijos, vengiant daryti nuolaidas tingiam skaitytojui, kurias daro komercinė televizija.

Yra dar vienas būdingas TIME-LIFE knygoms reiškinys: paruošti tekstai išleidžiami įvairiom kalbom, bet tai nėra pažodiniai vertimai. Tų laidų paruošimas faktiškai patikimas skirtingiems redaktoriams ir neretai netgi jų pavadinimai būna kitokie. Pvz. prancūziškoji archeologijos istorijos knyga antraštė yra: "La prehistoire en Europe", o angliškoji versija "Early Europe. Mysteries in Stone", nors abi pasirodė 1995 m. ir, atrodo, naudojasi ta pačia iliustracine medžiaga.

Kai kuriuos tų reginių skaitytojas bus matęs televizijos serijoje, o kai kur ir lankęsis pats. Kaip tik šioje vietoje prašosi vienas paaiškinimas, papildymas.

5000 metų senumo rodinys

Nepaprastai atšilus orams 1991 m. vasarą, Austrijos-Italijos pasienyje nelaukiai atitūpęs ledynų kamps išnirio i dienos šviesa. Ten buvo rastas sušalęs ir ragą, tatuiruotas, 5000 metų senumo pilietis visoj "kautynei aprangoj". Kaip dera civilizuotiems žmonėms, sulėkusi smalsuolių minia bematant pridarė visokių eibių, grobstydama suvenyrus. Su šiuo radiniu atsivėrė naujas puslapis archeologijos mokslui. Archeologai pasirodė plačiosios visuomenės akyse jau nebe kaip ekscentriški pseudo-detektyvai, apdovanoti lakia vaizduote, bet kaip atkaklūs, rimti, pilni ištvermės padarai. Tą pozityvų įvaizdį patvirtina knyga kiekviename puslapyje, nes joje suminimas ne vien proistorės tyrinėtojų atodangos Europoje, bet ir kartais vidurinėje Azijoje.

Buvo paruošta televizijos programa, pakartotiniai rodyta per PBS stotis. Jinai tikrai sensacinga. Deja, ekrane vaizdai sumirga ir dingsta užmarštyje. Knygos savybė yra ta, kad jos iliustraciją galima matyti pakartotinai.

Lietuviška pavardė

Ir taip švysteli tekste lietuviška pavardė: "Marija Gimbutienė".

● Savo tautiškumą bei žmoniškumą tiksliai suprantąs žmogus visuomet yra dviejų tėvynių pilietis – savo ir viso pasaulio.

DR. J. ERETAS

tiene, buvusi Kalifornijos universiteto Los Angeles mieste (UCLA) Europos archeologijos profesorė pašventė visą gyvenimą ieškodama saitų, kurie jungtų aptiktus iškasėjimuose radinius vienon samponon. 1950 metų dekados pradžioje jinai konstatavo, kad europinė civilizacija, išsivysčiusi chalcolitui ir bronzos amžiaus pradžios laikotarpyje, turinti tam tikrų pokyčių, kuriuos šiai sugretino su tuo pat metu pakitusia gyvenimo raida.

Pats reikšmingiausias iš tų pasikeitimų, buvo santykis su mirusiais. Užot laidojami bendroje kapavietėje, jie buvo guldomi į žemę pavieniui. Jų palaikai būdavo pridengiami žemės kauburėliu (tumulus). Tuo pat metu Europos šiaurinėje ir rytinėje dalyse aptinkama keramikos, papuoštos virvelinio pobūdžio įspaudais, padarytais molyje. Taip pat pasirodo sunkūs akmeniniai kirviai. Truputį vėlėliau rytinės ir šiaurinės Europos žmonės įpranta palikinėti pilkapiuose varinius durklus bei indelius, dekoruotus virveline ornamentika.

Visame kontinente žemdirbiai važinėja ratais. Gyvulių auginimas pasidarė jiems lygiai svarbus, kaip arimas, sėja ar medelių auginimas.

Gimbutienės samprotavimai

Marija Gimbutienė buvo nustebinta tų kultūrinių permainų staigumu ir vienalytiškumu. Jos manymu, nedera įžvelgti čia jokio atsistatymo. Bet labiausiai sudomino šių reiškinų stebinančios panašumai – vienos rusų stepių genties – gyvulių augintojų (prasimaitinančių iš jaučių, avių ir ožkų) kultūrinę praktiką.

Toji klajoklių gyvulių augintojų genties kultūra yra vadinama kurganų kultūros vardu todėl, kad jie laidojo savo mirusiųjų kūnus, apibertos ochara, kape, vadinamame tumulu. Tos priešistorinės gentys buvo pirmosios prisijaukinusios arklius ir naudojusios keturių ratų vežimus.

Marijos Gimbutienės nuomone, vienintelis paaiškinimas visų tų reiškinų turėjęs būti faktas, kad apytikriai 4000 metų prieš Kristaus gimimą kurganų užkariautojų bangos, suviliotos galimybės susirast geresnes gyvenklas, o gal paprasčiausiai susigundžiusios pajudėti, – paliko Rusijos stepių plotus, kur gyveno ir pasuko į vakarus Europą. Jos keliavo per tą žemyną su savo vežėčiom bei arkliais, atgabendamos savo tradicijas ir judresnės gyvensenos pomėgius.

Penkių šimtmečių būvyje būta keturių skirtingų kurganų invazijų, kurių kiekviena paliko savo pėdsakus. Paskutinioji invazija, pasak M. Gimbutienės, buvusi pati lemtingiausia. Trečiojo tūkstantmečio (prieš Kristų) kurganų šaulių raitelių gausios užkariavusios turtingas ochra Balkanų sritis, kur jos išmokiusios transformuoti rūdą į metalus ir gaminti kirvius bei durklus. Paskui, keliaudamos Dunojaus aukštupin, jos pasiekusios Europos širdies miškus. Visose vietovėse, kur jų eita, yra surastos to paties tipo keramikos taurėlės, vadinamos "campaniforminėm" todėl, kad jos primena savo forma apvers-tą varpelį".

Nuomonės

Marijos Gimbutienės pavardė sumirga dar ir kitoje vie-

toje minėto leidinio.

"XX-to amžiaus vidury daug garsių proistorės tyrinėtojų, pradedant Marija Gimbutiene, yra sukūrę rafinuotas teorijas, bandydami išsiaiškinti virvelinės civilizacijos žmonių kilmę bei jų kraustymąsi.

...Nuo to laiko gyva kontroversija nesiliovė skirsčiusi dalykus į priešingas stovyklas: vieni tvirtino, kad tos klajoklių gaujos atkilusios iš tolimų Rusijos stepių, iš Balkanų bei rytinės Europos. Kitos teigė jas atkilus iš Skandinavijos. Dar vienos yra priėjusios išvadą, kad jų būta atkeliavusių iš Iberijos pusiasalio. Problema yra ta, kad nė viena tų prielaidų, kurias sumanė specialistai, įskaitant ir Marijos Gimbutienės hipotezę apie kurganų kultūrą, nėra patvirtintos konkrečiais įrodymais". Taip aptariamas M. Gimbutienės įnašas į nūdienį proistorės mokslą.

Bronza ir gintaras

Nors leidinyje nėra minimi kasinėjimai Lietuvoje ir nėra minimos mūsų archeologų, pirmųjų Gimbutienės mokytojų pavardės, savaime suprantama, kad jos – Tarasenska, Puzinas, Nagevičius ir kt. grįžta atmintin, lygiai kaip kai kurių vietovių pavadinimai – Apulė, Šventoji, Kernavė ir kt. Ne-lauktas dalykas, jog vadinamasis Gintaro kelias yra kur kas senesnis nei įsivaizdavom. Vėl grįžtam prie bronzos amžiaus.

"Bronzos amžiaus pabaigoje Europos šiaurės kraštuose to metalo paklausa pasidarė didžiulė. Vienas archeologas yra apskaičiavęs, kad vien tik Dani-jų reikėję mažiausiai ketvirčio tonos bronzos per metus pagaminti daiktams, kurie buvo surasti kapavietėse ir slaptavietėse. Tai reiškia, kad to laikotarpio metų apyvartoj turėjo būti tarp penkių ir septynių su puse tūry lydinį.

Proistorikai yra seniai kėlę klausimą, kokią žaliavą šiaurės kraštų gyventojai yra galėję siūlyti mainais už varį bei alavą. Vienintelis brangus turtas, kurį skandinavai galėjo siūlyti buvo jų gintaras. Tie slėpiningi suakmenėję sakai buvo labai vertinami už jų grožį ir magiškas galias. Gintaro buvo randama įvairiose Europos dalyse, bet jo buvo daugiausia Baltijos srityje, kur jūra jo išmėsdavo stambiais kiekiais po kiekvienos audros.

Tyrinėjimai yra parodę, kad iki III-jo tūkstantmečio prieš Kr. gintaras buvo naudojamas išskirtinai Baltijos srityje, bet vėliau paplito likusioje Europos dalyje. Gintaro papuošalų aptikta pietinės Anglijos ir Lenkijos kapuose. Spektroskopinė analizė gintaro, rasto Mykėnų kapuose (1600 pr. Kr.), atskleidė, kad tas gintaras atklydęs irgi iš Baltijos srities.

Kai surasdavo kapavietėse gintaro, aptikdavo ir kitų labai vertingų gėrybių. Tai reiškia, kad suakmenėjusių sakų vertė buvo labai didelė. Nuo to laiko, kai gintaras pasirodė Europos kraštuose, įsiai tolydžio dingio iš kapų Baltijos srityje, nes, atrodo, jog nuo to laiko jis naudojamas prekybiniais mainams. Trijų, apytikriai, kilogramų gintaro luitas, surastas Jutlandijos šiauriniame pajūryje molio inde, puikiai įrodo, koki svarbų vaidmenį turėjo ši medžiaga, tikriausiai mainoma į varį, alavą, ar kitą kokią prabangą gamini, nerandamą toje srityje.

LOS ANGELES DAILIŲJŲ MENŲ KLUBO susirinkimas 1996 spalio 19 d. Iš kairės: Mykolas Paškevičius, iš Lietuvos atvykusi studijoms Auksuolė Rubavičiūtė, dr. Živilė Gimbutaitė, Bernardas Brazdžionis, Jadvyga Mulokienė, Bronys Raila, Ignas Medziukas

Žymusis Lietuvos fotomenininkas VYTAUTAS SUSLAVIČIUS, surengęs savo kūrinių parodą Anapilio parodų salėje 1996.XI.3

Nuotr. N. Budrienės

Meno veteranų sambūris

Los Angeles Dailiųjų menų klubui 40 metų. Prisiminta rašytojo J. Tininio suaktis

IGNAS MEDZIUKAS

1996 m. spalio 19 d. Danutės ir Juozo Mitkų namuose įvyko Los Angeles Dailiųjų menų klubo metinis susirinkimas, kurį pradėjo ir kuriam pirmininkavo Algirdas Gustaitis. Jis, kaip ilgametis klubo metraštininkas, nuo pat pradžios apžvelgė klubo darbus, pažymėdamas, kad jis yra surašęs ir surinkęs keletą tomy DMK svarbios istorinės medžiagos. DMK Los Angeles, įsteigtas 1956 m. gegužės mėn. jungia rašytojus ir kitų sričių menininkus (dailininkus, muzikus ir kt.). DMK 1956 m. gegužės 26 d. surengė Šv. Kazimiero parapijos salėje dailininko Antano Rūkselės kūrinių parodą. Pirmasis oficialus susirinkimas įvyko 1956 m. birželio 10 d. Tais pačiomis dienomis 40 metų klubo veiklos.

Šiame susirinkime paminėta vieno iš šio klubo steigėjų rašytojo Juozo Tininio 25 metų mirties suaktis. J. Tininio biografiniai bruožai yra gana įdomūs. Tai buvo žmogus, kuris nepasotinamai visą gyvenimą siekė įgyti daugiau mokslo žinių. Gimė 1907 m. lapkričio 4 d. šiaurės rytų Lietuvoje, Reizginės viensėdijoje, Panemunėlio valsčiuje, Rokiškio apskrityje. Baigęs Rokiškio gimnaziją, jaunuo-lis, įpratęs dirbti su žagre ir dalgiu, atvykdamas studijuoti į laikinąją sostinę Kauną, atsivėrė gimtųjų laukų kvapą. Uoliai gilinosi VD universitete į klasikines kalbas, norėdamas kuo daugiau sužinoti apie tų senųjų tautų kultūrą bei civilizaciją. Baigęs universitetą 1936-1944 m., mokytojavo Joniškio gimnazijoje. 1938 m. buvo išvykęs į Prancūziją, kur Nancy universitete studijavo prancūzų kalbą. 1944 m. pasitraukė į Vakarus. Gykalbotyrą. Buvo pasiryžęs įsigyti daktaro laipsnį. Buvo parašęs ir disertaciją vokiečių kalba apie Lukrecijaus poezijos estetiką. Grįžo atgal į Los Angeles. Ruošė lyginamąjį kalbų žodyną. 1965 m. Kalifornijos universitete dėstė lietuvių kalbą ir literatūrą. 1971 m. išvykęs pasigrožėti Pacifiko krantais, rugpjūčio 2 d. žuvo automobilio nelaimėje greitkelyje tarp Los Angeles ir San Francisco. Palaidotas Los Angeles Kalvarijos kapinių mauzoliejuje, šalia prof. M. Biržiškos ir aktorius dramaturgo

G. Veličkos.

J. Tininis dar studentu būdamas pradėjo rašyti novelas, taip pat vertė iš prancūzų ir vokiečių kalbų. Savo kūrybą spausdino "Naujojo Romuvoje", "Ryte" ir kitur. Atskirai yra išspausdinta jo parašytas novelių rinkinys "Sužadėtinė" (1957), "Nuskandintas žiedas" (1970). Parašė idomų romaną "Dailininko žmona", kur iškeliamas Australijos egzotika ir nelaiminga naujakurio iš Europos dailininko Algio Vilmano meilė su vietine gražuole Moira, kuri jį sužavėjęs savo kūno grožiu.

Po rašytojo Tininio mirties jo moksldraugis poetas Bernardas Brazdžionis, dirbdamas žurnalo "Lietuvių dienos" vyr. redaktorium (J. Tininis keletą metų redagavo literatūrinį skyrių), išleido rašytojo "Laiškai Andromachai" (1973). Literatūros istorikas Pranas Naujokaitis sako, kad J. Tininio novelės patraukia skaitytoją intriguojančiu turiniu ir gražia kalba.

Susirinkime A. Gustaitis perskaitė ilgą J. Tininio laišką iš tų laikų, kai jis buvo nuykęs studijoms į Europos universitetus. Plačiau apie Tininį kalbėjo Bernardas Brazdžionis. V. Andrašūnienė prisiminė, kad jai policija pranešusi apie Tininio žuvimą. Poetė Danutė Mitkienė šia proga sukūrė rašytojui prisimintini eilėrašči, kurį paskaitė susirinkime.

Už uolų pareigų atlikimą metraštininkui Algirdui Gustaičiui gimtadienio proga buvo teikta knyga su linkėjimais ir klubo narių parašais. Pagaliau buvo vaišės ir pokalbiai ateities veiklos reikalais. Kitiems metams DMK pirmininkės pareigas perėmė Jadvyga Mulokienė.

Senasis Vilnius

Koks tu gražus, senasis Vilniau, Ne vien savąja praeitimi, Ne vien tik Gedimino kalnu Ir juosiančia tave Nerim.

Aplink visur žali kalneliai, Bažnyčių bokštai išpuositi Seniausiais vienuolynų raimais, Ten slėpėsi šviesi mintis.

Garvelės siauros dar išliko, Čia mūsų bočių praeitis, O garsas po pasaulį plito Žmonių, valdovų išmintis.

Sava šneka, sena nuo amžių, Ja vaidilutės čia dainavo, Čia žymiai viską pranašavo, Čia ažuolai šventi žaliavo.

Papėdė katedra didžioji, Vietą lietuvių išrinktoji, Seniau čia garbino Perkūną, Šiandieną – Tėvą ir Jo Sūnų.

Oi, daug vargų matei tu, Vilniau, Ir priespaudos slogius metus. Vežėi canų vergovės jungą ir lenkų ištiestus nagus.

Dabar mes čia laisvi gyvenam Ir didžią praeitį vis menam, Jei reiks ir vėl visi kovosim, Tėvynei viską paaukosim...

Aldona Kuzminskienė, Vilnius, 1996

Tėviškės žiburiai • 1996. XI. 26 • Nr. 48 (2439) • psl. 7

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Devynioliktųjų Australijos lietuvių dienų Melburne gruodžio 28 d. įvyksianti tradicinė dainų šventė Sidnio lietuviams primins ilgametį jų "Dainos" choro vadovą muz. Bronių Kiverį, mirusį š. m. balandžio 19 d. Velionis "Dainai" vadovavo septyniolika metų, pakeitęs ankstesnį vadovą muz. Kazimierą Kavaliauską, kuris mirė 1969 m. rugpjūčio 8 d. Muz. Br. Kiveris, marijampolietis, pradžioje studijavęs mediciną, ją greit pakeitė muzikos studijomis Kauno konservatorijoje. Pokario Vokietijoje jis talkino kompozitoriaus Alfonso Mikulskio suorganizuotam M. K. Čiurlionio ansamblui, su kurio išsiskyrė imigracijai pasirinkęs Australiją. Su Sidnio "Dainos" choru muz. Br. Kiveris dirbo iki išėjimo pensijon 1986 m. Tada šio choro vadovybę perdavė jaunesniosios kartos atstovams Birutei Aleknaitei ir muzikos studentui Justinui Ankui. Velionis buvo "Dainos" choro krikšto tėvas, iki mirties padėdavęs jauniems vadovams. Balandžio 19 d. a.a. Br. Kiveris iš Šv. Jokimo šventovės buvo palydėtas į Sidnio Rookwood kapinių krematoriumą. Gedulines Mišias atnašavo ir religines apeigas atliko lietuvių kapelionas kun. Povilas Martūzas.

Lietuvos operos sol. Juzė Augaitytė, lyrinis sopranas, gimusi 1906 m. gegužės 1 d. Kuisiuose, dabartiniame Tauragės rajone, po trumpos ligos mirė Filadelfijoje spalio 6 d. Velionė 1925-27 m. mokėsi Klaipėdos konservatorijoje, dainavimą 1927-32 m. studijavo Milane, Frescobaldžio muzikos institute. Lietuvos operoje Kaune dainavo 1933-42 m., Vilniuje - 1942-44 m. Pokario Vokietijoje reikišė koncertinėje veikloje. Lietuvos operoje ji atlikdavo pagrindinius lyrinio soprano vaidmenis. Velionė priklausė solistų branduoliui, steigusiam Lietuvos operą Vilniuje. Ten išliko ne tik jos balsinis, bet ir vaidybinis talentas. Atvykus į JAV ir įsikūrus Filadelfijoje, velionė nebuvo galimybės grįžti operon. Ten ji tik dėstė balso pastatymą, ruošdama naujus dainininkus. Velionė Filadelfijoje buvo palaidota iš Šv. Andriaus šventovės. Gedulines Mišias atnašavo ir pamokslą sakė kun. Joe Anderlonis, kaimyninis Šv. Jurgio parapijos klebonas, pabrėždamas velionės įnašą į Filadelfijos lietuvių kultūrinį gyvenimą. Teatralų vardu su velione, jos prašymu papuošta tautiniais drabužiais ir gintaro karoliais, atsisveikino aktorius Vitalis Žukauskas, lietuvių vardu – Moterų federacijos Filadelfijos klubo pirm. Sniegulė Jurkytė. Laidotuvių rūpinosi velionės vyras inž. Česlovas Tamašauskas, talkinamas velionės mokinių.

Brigados gen. Antanas Gustaitis [1898-1941], lietuviškų ANBO lėktuvų konstruktorius ir Lietuvos karo aviacijos viršininkas, buvo sušaudytas sovietiniame kaulėjime 1941 m. spalio 16 d. Jo tragiškos žūties penkiasdešimt penkerių metų suaktis šiemet buvo prisiminta jo tėviškoje Obelinėje, dabartiniame Marijampolės rajone. Ten dabar yra išlikęs tik sodas. Būrys entuziasti velionės gimtųjų namų vietovietėje žūties atminimui priminti pasodino 55 ažuolius. Marijampolės krašto tyros muziejus surengė gen. Antano Gustaičio šachmatų turnyrą. Mat jam yra tekę būti Lietuvos šachmatininkų čempionu. Šiuos įvykius stebėjo pirmąkart po tėvo mirties iš JAV atvykus dukra Jūratė Gustaitytė-Evans. Su ja atvyko ir jos vyras Jack Evans. Jiedu atsivėrė ir dukras Rasą bei Melisą. Nors jos nekalba lietuviškai, bet motinos žemę norėjo pamatyti. "Lietuvos ryto" korespondentas Algis Vaškevičius pasakoja, kad šilčiausias buvo Jūratės Gustaitytės vyras ir dukrų tėvas amerikietis Jack Evans, netgi atsisakęs ir pabūciaęs Lietuvos žemę, turbūt sekdamas popiežiaus Jono Pauliaus II pavyzdžiu. Iš A. Vaškevičiaus taipgi sužinome, kad antroji gen. A. Gustaičio dukra Rasa Lietuvoje lankėsi jau porą kartų. JAV tebėra gyva ir jo našlė Bronė Gustaitienė, sulaukusi jau devyniasdešimt devynerių metų. Jos sveikata dar esanti nebloga, tik atmintis šlubuojanti. Abi seserys Gustaitytės prisimena vaikystę Palangoje. Mat ten iš Kauno lėktuvu atskirdes tėvas joms iš skrendančio lėktuvo išmėsdaves saldainiu.

Šv. Antano kolegijai, Kretingoje jau suteiktos aukštosios mokyklos teisės. Ji dabar vadinasi Šv. Antano religijos mokslo institutu prie Kauno Vytauto Didžiojo universiteto katalikų teologijos fakulteto.

Kauno lėlių teatras buvo įpratus triukšmingai užbaigti veiklos sezonus, o juos pradėdavo be jokio garso, beveik nepastebėtus. Teatro vadovas S. Klibavičius šį rudenį, jau trisdešimt devintojo sezono pradžioje, turėjo daug greit pakeitė muzikos studijomis vargo, sunkiai bejstengs sutikti mažuosius žiūrovus, su tėvais užplūdusius teatro prieigas "Pasakų gatvėje". Mat ten po atviru dangumi buvo išsiriakavusios margašpalvės visų populiariausių Kauno lėlių teatro spektaklių dekoracijos. Vaikai galėjo fotografuotis su lėlėmis ir pasakų herojus vaizduojančiais aktoriais.

Sol. Virgilijus Noreika, ne tik dainuojantis operose, bet ir dėstantis dainavimą Lietuvos muzikos akademijoje, turi gerų studentų, būsimų dainininkų. 1996 m. jis nutarė užbaigti kar-tu su mokiniais surengtais koncertais. Lietuvos muzikų rėmimo fondas, suorganizavęs tuos koncertus, juos įjungė į ciklą "Lietuvos muzikos žvaigždės – Lietuvos žmonėms". Įvadu į šį ciklą tapo parodomoji prof. V. Noreikos pravesta dainavimo pamoka Vilniaus Chodkevičių rūmuose. Jon Stebėtojas buvo pakviesti žurnalistai susipažinti su ilgu ir sunkiu dainininkų paruošimo darbu. Prof. V. Noreika savo dainavimo klasėje yra turėjęs dvi dešimtis mokinių. Tie visi jo klasės absolventai dabar gyvena iš dainavimo, išskyrus tik vieną. Prof. V. Noreikos ir jo mokinių 1996 m. lapkričio 21 d. Mažeikiuose pradėtą ciklą sudarė devyni koncertai Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose bei kituose Lietuvos miestuose, turėję įvykti iki 1997 m. sausio 1 d. Juose su lietuvišku koncertiniu repertuaru dalyvavo ir dainavimo studijas pas V. Noreiką Vėnesuoleje pradėjęs ir dabar jas Vilniuje tęsiantis Dovidas Ovilas Garcia.

Naują jau dvidešimtąjį sezoną 1996 m. lapkričio pradžioje pradėjo Lietuvos menininkų rūmai Vilniuje, įsikūrę buvusioje Vilniaus rotušėje. Mat jų ligšiolinis pastatas buvo atiduotas Lietuvos prezidentūrai. Menininkų rūmai savo veiklos vėl ėmėsi po beveik metus trukusio remonto. Lietuvos menininkų rūmuose jau sumontuoti iš buvusio vietos perkelti vargonai. Tikimasi, kad bent du kartus per mėnesį bus galima surengti vargonų muzikos koncertus. Lietuvos menininkų rūmai, vadovaujami Aldonos Daučiūnienės, vėl supažindins vilniečius su kūrėjais, menininkų šeimomis, organizuos suakutininus vakarus, klasikines muzikos koncertus, naujų knygų sutiktuves. Didžioji renginių dalis bus nemokama. Sukaktuvinio sezono atidarymo vakarui vadovavo aktoriai Virginija Kochanskytė ir Petras Venslovas. Jame grojo Sauliaus Sondeckio diriguojamas Lietuvos kamerinis orkestras, dalyvavo įvairių sričių kūrėjai. Buvo surengta menininkų portretų paroda, jai pasinaudojus Lietuvos dailės muziejaus fondais ir privačiais rinkiniais.

Gailės Mačytės pranešimu "Dienoje", 1996 m. rudenį Lietuvos operos ir baleto teatro Vilniuje antro aukšto priesalyje buvo surengta šio teatro vyr. dail. Henriko Cipario kūrinių paroda "Lietuvos kančia". Ji atspindėjo skaudžiusios Lietuvos nepriklausomybės atgavimo įvykius – Medininkų tragediją, Tuskulėnuose atrastas KGB aukas, Vilniuje 1991 m. spalio 13 d. žuvusius laisvės gynėjus, rymančią Partizanų motiną, spygliuota viela apvainikuotą Lietuvos tremtį, "Apgautąją Lietuvą" pavadintą vyrą, ištįstą ranka prašant išmaldos. Dail. H. Cipario simbolinius kūrinius papildė poetų Antano Miškinio, Bernardo Brazdžionio, Kazio Bradūno poezija ir vienas paties dail. H. Cipario posmas. Tai klus yra Gailės Mačytės apgalvestavimas, kad šią skaudžią parodą pamatyt tik nusipirkusieji bilietus į kurį nors Lietuvos operos ir baleto teatro spektaklį.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 61 milijoną dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind.2.75%	Asmeninės paskolas
180-364 d. term. ind.2.75%	nuo7.50%
1 metų term. indėlius3.00%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius3.50%	nuo7.50%
3 metų term. indėlius4.00%	Nekiln. turto paskolas:
4 metų term. indėlius4.25%	Su nekeičiamu nuošimčiu
5 metų term. indėlius4.75%	1 metų5.25%
1 metų GIC-mėn. palūk.2.75%	2 metų5.75%
1 metų GIC-met. palūk.3.25%	3 metų6.25%
2 metų GIC-met. palūk.4.25%	Su keičiamu nuošimčiu
4 metų GIC-met. palūk.4.75%	1, 2, 3 metų5.30%
5 metų GIC-met. palūk.5.25%	
RRSP, RRIF ir OHOSP2.50%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.3.25%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.3.75%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.4.25%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.4.75%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.5.25%	
Taupomąją sąskaitą2.50%	
Kasd. pal. taupymo sąsk.2.50%	
Kasd. pal. čekių sąsk.2.25%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.2.75%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės. Parduoame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALACIJAS
- VEŠINIMO SISTEMAS
- Taisau visų rūšių
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS (RENGIMUS)

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronto. Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrines šildymo ir A/C sistemas
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, viryklas
- Šaldymo sistemas, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui tel. 416-370-3539 Toronto (Nemokamai atvažiuoju į kainoti).

COUNTRYWIDE WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mieliai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

4214 Dundas Street West, Suite 106, Etobicoke, Ontario M8X 1Y6

Tel. 416 767-9000 FAX 416 239-6228

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)

Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI

tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED

3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Parduodant ar perkant nekilnojamo turto nuosavybę visais reikalais prašau kreiptis į

TEODORA STANULI

SAŽINGAS IR GREITAS PATARNAVIMAS

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A9

(2 blokas į vakarus nuo Lietuvių namų)

tel. 416 769-1616 FAX 416 769-1524

SPORTAS

ŠARŪNAS MARČIULIONIS (kairėje) savo viešnagės Toronte metu 1996 m. lapkričio 10 d. susitiko su ŠALFASS-gos veikėjais. Nuotraukos šalia jo Sig. Krašauskas ir H. Stepaitys. Nuotr. Vyt. Staškevičius

Lietuvos krepšininkai Amerikoje

Nesėkmingi susitikimai Čikagos apylinkėse

EDVARDAS ŠULAITIS

Dar niekada tiek daug Lietuvos krepšininkų nebuvo atvykę į Čikagą, kiek jų atvažiuojo lapkričio pradžioje. Į krepšinio tėvynę šį kartą atvyko labai silpnai LKAL šiemet pasirodantis Kauno "Stimorol-Atleto" vyrų penketukas (iš 11 susitikimų laimėjęs tik vieną), ir Kauno Vytauto Didžiojo universiteto vyrų komanda "Vytiš". Atvyko ir Lietuvos moterų vienetas.

Kauniečiai Evanston'e žaidė su "Northwestern" universiteto vyrais. Amerikiečiai, žaidžiantieji pajėgioje "Big 10" lygoje, neturėjo daug vargo ir pirmą kėlinį baigė 40:26 savo naudai, rungtynes laimėjo 78:57. Iš kauniečių geriausiai pasirodė Nerijus Puidas, kuris su 28 taškais buvo geriausias metikas iš abiejų komandų žaidėjų tarpo.

Lietuviai labai stengėsi, tačiau jų pastangų neužteko. Nepadėjo ir kiek šališki teisėjai. Apie 2000 žiūrovų nematė gražesnių rungtynių, nors tikėjosi. Kauniečiai spaudoje

buvo pristatyti kaip Lietuvos valstybinė rinktinė.

Kiek platesnį rungtynių aprašymą įsidėjo "Chicago Sun-Times" dienraštis. O universiteto dienraštis sekančią dieną po rungtynių savo rašinį pradėjo didele antrašte: "Ammons, Cats Whip Lithuania, 78:57". (Ammons yra daugiausia taškų amerikiečiams pelnęs žaidėjas, o "Cats" yra studentų komandos vardas). Pats straipsnis buvo pailiustruotas viena nuotrauka.

Ši komanda, kurios treneriu yra E. Nickus, o pavaduotoju A. Čižauskas, po rungtynių Evanstone išskrido žaisti prieš Minesotos ir Alabama-Birmingham universitetus. Sugrįžę į Čikagos apylinkes, lapkričio 12 d. žaidė su jau gerokai silpnesniais varžovais – "Trinity Christian" kolegijos rinktinė. Po to jie susitiko su "Knox" kolegijos, "Illinois Wesleyan" universiteto ir "Monmouth" kolegijos komandomis. Į Lietuvą iš Čikagos grįžo kartu su Vytauto Didžiojo un-to krepšininkais lapkričio 16 d.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

su vaikais. Tad jų nebūtų galima ilgam atskirti nuo šeimų ar panaudoti pavojingose kautynėse. Juk tada šeimos galėtų netekti savo tėvų. Kanada taipgi neturi pakankamai didžiųjų transportinių lėktuvų, būtinų tokio masto pagalbos tiekimui. Tarkime su lėktuvais ir nedideliu skaičiumi karių, turėjančių teisę gintis, sutiko įsijungti ir rinkimus antrą kartą laimėjęs JAV prez. Bill Clinton (Klintonas).

Tik tada Jungtinių Tautų saugumo taryba patvirtino Kanados ministerio pirm. J. Chretieno staiga pasiūlyta humanitarinę pagalbą iš Ruandos Zairan pabėgusiems hutams. Šiems planams turbūt įtakos turėjo ir specialiu JT atostovų ten paskelbtas Raymond Chretien, kuris yra Kanados ministerio pirm. J. Chretien sūnėnas. Kariuomenės daliniais, be pačios Kanados ir JAV, į šį planą sutiko įsijungti Britanija, Prancūzija, Ispanija ir Brazilija. Plano dar nėra patvirtinęs ir Kanados parlamentas.

Atrodo, planas gerokai pavėluotas. Tai paaiškėjo, kai vadinamasis kvebekietis gen.

lt. M. Barilas, Kanados kariuomenės vadas, nedelsdamas ėmė siųsti savo vyrus tiekimo ryšių bazėms Ruandoje ir Zaire įsirengti. Didieji transportiniai Kanados lėktuvai su pirmaisiais ryšininkais kariais buvo šaltai sutikti. Jų netgi nesutiko įsileisti dabar jau tutsių valdoma Ruanda. Vieną ryšininkų bazę teko perkelti kaimyninėn Ugandon. Tuo tarpu Zairo pasienio pabėgė Ruandos hutai, dabar jau patys alkani grįžta gimtojo Ruandon ir ten savo gyvenvietes randą užimtas tutsių.

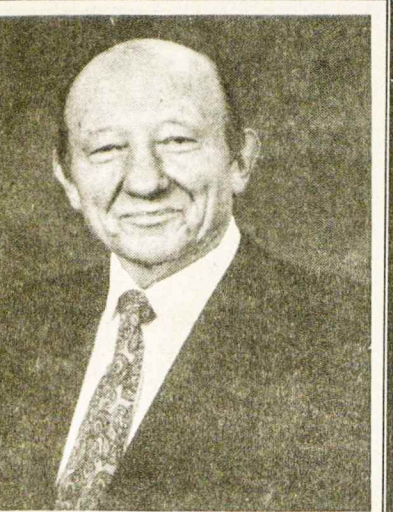
Jungtinės Tautos dabar net nežino, kokią pagalbą ir kam reikėtų teikti. Priimta saugumo tarybos rezoliucija JT kariuomenės daliniams pasilikti Zaire ir Ruandoje leidžia tik iki 1997 m. kovo 31 d. JAV vyriausybė jau nenori siųsti savo karių. Kanadoje pasigirsta balsų, kad jai dabar būtų geriau nei Zairan, nei Ruandon nesiusiti savo karių.

Atrodo, tokių įsipareigojimų ministeriui pirm. J. Chretienui lig šiol neteko tvarkyti. Pasiūlymas buvo padarytas per staigiai, neišspėjus ir net nepasiruošus daugeliui klausimų. Esą šiandien niekas negali būti tikras, ar ministeriui pirm. J. Chretienui tikrai rūpėjo Ruandos bei Zairo problemos, o gal tik sekančiais metais įvyksiantys Kanados parlamento rinkimai? V.Kst.

DAIVA DALINDA, BBA, Broker
Tel. 416 231-5000
FAX 416 233-2713

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.
Prezidentė, turinti 16 metų patirtimą, jums sąžiningai patarnaus.
Nemokamas namo įvertinimas.
2908 Bloor Street West, Etobicoke, Ont. M8X 1B6

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

savaitraštis, didelio formato, 10 puslapių, reguliari metinė prenumerata – \$40.00, rėmėjo – \$50.00, garbės – \$60.00 (JAV-se amerikietiška)

Prašau siuntinėti "Tėviškės žiburius" išstisus metus šiam NAUJAM skaitytojui (metinė prenumerata \$30.00)

Vardas, pavardė

Adresas

.....

.....

Siunčiu prenumeratądol., aukądol.

Laikraščio adresas:

"Tėviškės žiburiai"

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario, L5C 1T3, Canada

Norintiems susipažinti "Tėviškės žiburiai" siunčiami nemokamai keletą savičių. Prašome pranešti tokių asmenų adresus.

Kauno studentai ir moterys

Lapkričio 8 d. pirmą kartą Čikagos apylinkėse savo jėgas prieš amerikiečius išmėgino Vytauto Didžiojo un-to krepšininkai, kurie susitiko su Lewis un-to komanda Rommeoville, IL. Po dviejų pralaimėjimų Indianos valstijoje (prieš Grace un-tą 80:54 ir Purdue Calumet 74:67), Kauno studentai turėjo pasiduoti ir trečiame jėgų bandyme. Lewis un-to krepšininkai, kurie vos nelaimėjo prieš Kauno "Zalgirį" prieš 4 metus, šį kartą buvo pranašesni 72:51. Kauniečiams daugiausia – 13 taškų sukėlė Nerijus Pačesa ir Mindaugas Lukošius. Taip pat komandoje žaidė A. Rinkevičius, A. Kairys, R. Srokas, T. Tamoševičius, M. Šeštoka, R. Gražulis, G. Kaubrys. Studentai labai pasigedo ankstesniame susitikime suneigaliavusio L. Rackelio.

Kiek geriau Kauno studentams sekėsi kitą dieną žaidžiant Joliet, IL, prieš St. Francis kolegijos žaidėjas. Čia pralaimėta 48:47. Šie studentai, kurių delegacijos vadovė yra L. Kalvaitienė, per 10 dienų turėjo sužaisti 9 rungtynes.

Čikagoje bei kituose miestuose žaidė ir Lietuvos moterų komanda, kuri bandė savo jėgas prieš North-western universiteto krepšininkes. Lapkričio 8 d. pergalę gana neįtikėtinau aukštu rezultatu – 108:79 šventė amerikietės.

Šiose rungtynėse lietuvių komandai daugiausia taškų pelnė Grigienė – 23 ir Dambrauskaitė – 14. Pirmame kėlinyje lietuvių metimų nuošimtis buvo aukštesnis ir todėl jis baigėsi 58:45. Lietuvos atstovės vartojo zoninę gynybą, kuri buvo įveikiama agresyviomis amerikietėmis; be to, jos padarė gana daug tolinių metimų.

Lietuvaitės gerokai pataisė savo vardą lapkričio 9 d., laimėjusios prieš stipresnę universitetą – Illinois, kuris buvo įveiktas 99:83.

Šarūnas Marčiulionis Toronto

Denver'io "Nuggets" krepšinio komanda, kurioje žaidžia Šarūnas Marčiulionis, lapkričio 11 d. žaidė Toronte su vietine "Raptors" komanda. Jie atvyko viena diena anksčiau (lapkričio 10 d.). ŠALFASS-gos pirmininkas Audrius Šileika susirio su Šarūnu ir jį pakvietė vakare susitikti su Toronte lietuvių sportininkais ir sporto darbuotojais. Šarūnas pasiūlymo mieliai priėmė ir vakare porą valandų praleido su torontiešiais, kurių buvo susirinkę apie 40. Aktyviausi buvo jaunieji sportininkai. Jie fotografavosi su Šarūnu ir rinko jo parašus. Užklaustas kaip ilgai jis mano išsilaikyti NBA lygoje, jis atsakė, kad nežina, nes jo sužeistas kelis vis blogėja, ir kol kas jokių ateities planų negali daryti. Sigita Krašauskas padovanojo Šarūno mokyklai knygą: "Išėjimo lietuvių sportas". Kitą dieną Šarūnas žaidė 15 mln. ir įmetė 1 trišakį ir 4 baudas – viso 7 taškus. "Nuggets" laimėjo 104-93. V.P.

Skautų veikla

Kunig. Birutės dr-vės sueiga šaukiama gruodžio 2 d., 7 v.v. Lietuvių Namuose. Bus dirbami kalėdiniai rankdarbiai. Atsinešti žirkles. Skambinti draugininkei Kristinai 416 532-1149.

"Satrijos" ir "Rambyno" tunty skautiškos Kūčios – gruodžio 15 d., 4 v.p.p. Prisikėlimo parapijos salėje. Draugovės rengia įdomią pasirodymų programą. Kviečia atvykti visus vadovus, tėvelius bei rėmėjus.

Šiuo metu vyksta LSS vadovybės rinkimai, atliekami korespondenciniu būdu. Į Kanados rajono vados kandidatuoja v.s. fil. Rūta Žilinskienė. F.M.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

AKTYVAI per 105 milijonus dolerių

MOKA:

2.50% už 30-89 dienų term. indėlius
2.75% už 90-179 dienų term. indėlius
2.75% už 180-364 dienų term. indėlius
3.00% už 1 m. term. indėlius
3.50% už 2 m. term. indėlius
4.00% už 3 m. term. indėlius
4.25% už 4 m. term. indėlius
4.75% už 5 m. term. indėlius
2.75% už 1 m. GIC mėn. palūk.
3.25% už 1 m. GIC invest. pažym.
3.75% už 2 m. GIC invest. pažym.
4.25% už 3 m. GIC invest. pažym.
4.75% už 4 m. GIC invest. pažym.
5.25% už 5 m. GIC invest. pažym.
2.50% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
3.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
3.75% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
4.25% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
4.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
5.25% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
2.50% už OHOSP (variable rate)
2.00% už taupymo sąsk. (gyv.draud.)
2.50% kasd. pal. čekių sąsk. nuo \$50,000
3.75% už Amerikos dol. 1 m. GIC
2.75% už Amerikos dol. kasd.pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.).

IMA:

už asmenines paskolas nuo.....7.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų.....5.25%
2 metų.....5.75%
3 metų.....6.25%
4 metų.....6.50%
5 metų.....7.00% (fixed rate)

su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų.....5.30%

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santaupų dydį iki \$2,000.

Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas. Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 416 532-1149

PRINTING
NET

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Priimamos kainos, aukšta kokybė.

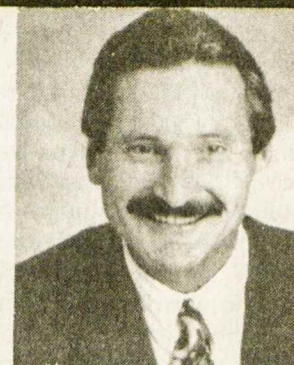
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave., Toronto Ont. M8V 1R3
Savininkas Jurgis Kuliešius

Knygų rišykla "SAMOGITIA" meniškai įriša knygas bei žurnalus.

A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel.(905) 625-2412

Sutton GROUP

ANTANAS GENYS

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

PAŽADU JUMS

24 valandų

tarnybines paslaugas, greitą dėmesį, sąžiningumą, išsamią informaciją. Prašau skambinti šiandien

tel. 416 236-6000

pirkimo ar pardavimo klausimais

MEDELIS CONSULTING

1407 Sargee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2

Tel. 1-905-436-9903 FAX 1-905-728-5745

ALGIS AR STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atskleidžiant Jūsų gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. GARANTUOTA!

Queen Travel

(atstovaujama ALGIO MEDELIO) OFICIALI LIETUVOS AVIALINIJOS BILETŲ PARDAVIMO AGENTŪRA KANADOJE!

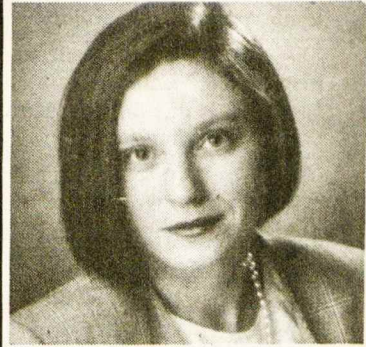
Specialia sutartimi, kartu su AIR CANADA, BRITISH AIR, FINNAIR, LUFTHANSA ir KLM geriausiomis kainomis parduodam keliones į Europą ir Vilnių. – NAUJOS ŽIEMOS SEZONO KAINOS! – Ypatinai geromis kainomis parduodam LAL bilietus trasose tarp Vilniaus ir Amsterdamo, Berlyno, Frankfurt, Kopenhagos, Londono (Heathrow), Maskvos, Paryžiaus (Charles DeGaulle), Romos, Stokholmo ir Varšuvos.

* ATOSTOGOS ŠIA ŽIEMA:
* Vieni ar su grupe, su maistu ar be maisto, pailsėt ar daug pamatyt? Porai dienų, savaitė, mėnesiui ar dvim? Paruošim pagal Jūsų pageidavimą –
* FLORIDA, ARIZONA, MEKSIKA, KUBA, KARIBŲ SALOS, GRAIKIJA, PORTUGALIJA, HAVAJAI, RAMIOJO VANDENYNO SALOS AR PAKRANTĖS (O GAL TIK JUMS ŽINOMA PASLAPTINGA VIETLĖ?) – viskas JŪSI!
* Asmeniškai kreipkitės kiekvieną trečiadienį, tarp 11 ir 18 val (11 AM – 6 PM). Kitomis dienomis – užsitikrinti mano asmenišką dėmesį Jūsų reikalams, – paskambinę palikite savo telefono numerį ir aš tuoj pat, arba Jums tinkamu laiku, atskambinsiu.

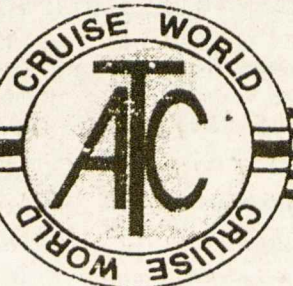
Queen Travel International Ltd.
133 Roncesvalles Ave., TORONTO, Ont. M6R 2L2 TEL. 416 531-4800

ALGIS MEDELIS

Dantų gydytoja**ASTA E. GRINIS-VAIDILIENĖ, D.D.S.**3101 Bloor Street West, Suite 308,
Toronto, Ontario M8X 2W2
(trys blokai į vakarus nuo Royal York)**Telefonas 416 237-1273****Dr. DAIVA NORKIENĖ****ŠEIMOS GYDYTOJA**Mielai priima naujus
pacientus**(416) 767-7725**2150 Bloor Street West (prie
Runnymede), Toronto, Ontario
M6S 4V7, Suite 205
(pirmame aukšte)**Į Lietuvą su Nordland Express****Siuntiniai laivu • Oro paštu****Pinigų perdavimas • Prekybiniai
pervežimai****Nordland Express** 1650 Bloor St. W.,
Toronto, Ontario, Canada M6P 4A8**Darbo valandos:** Nuo pirmadienio iki penktadienio
9 v.r. iki 6 v.v.**Toronto 416 535-5000****Skyrius: North York** 164 Willowdale Ave., North York, Ont.
416 222-4021**Hamilton** Alfredas Zorkus
905 522-9966**London** Jonas ir Marytė Narusevičiai
1055 Guildwood Blvd.
519 657-1751**Montreal** Andrejs Vitols
105 56th Ave., Lachine
514 637-9102**Už Toronto ribų 1-800-561-3113****Juozas (Joseph)
NORKUS**Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas.Daugiau kaip 10 metų turintis pardavimo
bei daugiau kaip 20 metų statybos ir re-
monto patirtį. Mielai atsakysiu į namų pir-
kimo, pardavimo ar remonto klausimus.**RE/MAX** West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9

Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų – 416 532-5893

Nemokamas namų įvertinimas

AUDRA TRAVEL CORPORATION & CRUISE WORLD**Mūsų biure Jūs galite užsakyti:**

- ♦ Geriausias keliones į Lietuvą.
- ♦ Skridimus į įvairius pasaulio kraštus.
- ♦ Atostogas šiltuose kraštuose.
- ♦ Keliones pramoginiiais laivais.
- ♦ Poilsines keliones į kurortus ir sanatorijas.
- ♦ Sveikatos ir kelionių draudimus.
- ♦ švietimus bei visas.

Smulkesnių žinių teiraukitės telefonu:

416 762-7447

Lietuviškai jus aptarnauja:

Ona ir Audronė

Fax 416 769-6753

E-Mail: audra@pathcom.com

256A Durie St. (Bloor West Village),
Toronto, Ont. M6S 3G3**Nusiaubta Kauno šventovė**

Naktį iš 1996 m. lapkričio 9 į 10 d. buvo nusiaubta ir išniekinta Kauno Šv. Mykolo archangelo (Igulos šventovė). Piktadariai neatstatomai sugadino dailininko Vaidoto Kulašiaus sukurtas Kryžiaus kelių stotis, turinčias nemažą meninę vertę. Užrašais išteplojo garsiąją Juozo Mikėno 1938 m. sukurtą Rūpintojėlio skulptūrą bei skulptoriaus Prano Dauguvos "Marija su Kristumi ant rankų". Sunaikinti arba sugadinti kiti šventovėje buvę meno kūriniai. Dažais išteplosios sienos. Išlaužta šventovėje buvusios brangenybių bei aukų dėžutė.

Kaip sakė Kauno aukštieji policijos pareigūnai, šis nusikaltimas greičiausiai buvo įvykdytas vieno žmogaus. Paprašytas pakomentuoti šį įvykį, Igulos šventovės rektorius kun. Ričardas Mikutavičius išskyrė dvi versijas: arba sekto pereinai į naują tarpsnį santykių su krikščionyste ar katalikybe, tai yra agresyvumo, arba tai tiesiog yra vandalizmo veiksmas, nukreiptas prieš šventovės atstatymą bei puošimo dabartinę formą.

Rektorius pastebėjo, kad piktadariai nepalikio satanistams būdingų ženklų, tačiau užrašuose ant sienų ir skulptūrų yra, kunigo Mikutavičiaus žodžiais, religinės nuovokos. Tai leidžia daryti prielaidą, jog šis nusikaltimas galėjo būti sektan-

tų darbas. Vertindamas padarytus nuostolius, Igulos šventovės rektorius sakė, kad medžiaginė prasme tai yra beveik konkretūs skaičiai, tačiau dvasinė prasme – neįmanomi aprėbti.

Kun. Mikutavičius sakė, kad šiame įvykyje matas ir pergalės grūda. Šventovės išniekinimas Kauno centre galbūt vi-suomenei parodys, ką reiškia sektantizmas. Jei tai įvyktų, šita auka, būtų prasminga, bet jei tai nukreipta prieš meną, prieš dabartinę šventovės atstatymo formą ir pateikimą kirkščioniškai visuomenei, tai tasyk aš esu be-jėgis, – kalbėjo kun. Mikutavičius.

Kun. Mikutavičius priminė, jog pastaruoju metu Lietuvoje pagausėjo nusikaltimų, nukreip-tų prieš šventoves bei religinę simboliką. Per paskutinius du mėnesius buvo išniekintos: Uk-mergėje Švč. Trejybės šventovė, dėl neaiškių priežasčių sudegė Pašilės klebonija, nusiaubtos Šilutės kapinės, apiplėšta šventovė Telšių rajone.

Pirmadinį (1996.XI.11) Šv. Mykolo archangelo šventovėje buvo aukojamos šv. Mišios, kurių koncelebracijai vadovavo arkivyskupas Sigitas Tamkevičius. Pamokslu metu arkivyskupas kvietė į atgailą, kuri, pasak arkivyskupo, yra reikšmingesnė už kalėjimus, prievartą ir pasipiktinimą. (Vatikano radijas)

SKAITYTOJAI PASISAKO**DOVANA - LAIKRAŠTIS**

Labai ačiū už "TŽ" laikraščio 36 ir 37 numerius, kuriuos gavau šiandien - spalio 11 dieną. Perskačiau išsiai - nuo pirmojo iki paskutiniojo laikraščio puslapio. Labai patiko. Leiskite Jums visiems, mieli "Tėviškės žiburiai" redakcijos darbuotojai, palinkėti stiprios sveikatos, džiaugsmo, laimės...

Kadangi giminių Kanadoje mes neturime, labai norėčiau, jei galima, asmeniškai padėkoti tam žmogui, kuris man siunčia šį tikrai įdomų laikraštį. Gal Jūs galėtumėte man parašyti žmogaus, pasiuntusio man šiuos laikraščius, pavardę ir adresą? Iš anksto tariau "labai ačiū".

A.Užėnas, Biržai

Red. pastaba. Tai Jūsų giminiui JAV-se preli.Prunskio dovana. Yra ir daugiau tautiečių Kanadoje bei JAV-se, kurie užsako savo giminėms ir draugams "Tėviškės žiburius" arba kitus laikraščius. "TŽ" siunčiami daugiausia paprastu paštu (40 dol. metams), nes oro paštas brangus (115 dol.). Laikraštis yra gera dovana ypač Kalėdų proga.

LINKĖJIMAI

Siunčiu prenumeratos metinį mokėstį. Labai džiaugiuosi, kad Jūs savaitraštis puikiai išsilaiko ir nuolat eina visokeriopos pažangos keliais. Tad sveikinu leidėjus bei redaktorius, linkiu Jums ištikti ir toliau jėgų bei patvaros leisti ir tobulinti "Tėviškės žiburius".

J.Daugėla, Ormond Beach, FL

TAIP BUVO PRAEITYJE

Plačiai garsėjo po lietuvišką pasaulį Hamiltono lietuvių telkinys savo vieningumu, dosnumu, gražia tautine veikla. Spaudoje buvo minimos ne tik sutuoktuvės, mirtys, choro, tautinių šokių pasirodymai už Hamiltono ribų, bet ir šakota KLB Hamiltono apylinkės valdybos veikla. Netrukio lietuviškos spaudos bendradarbių, aprašančių minėjimus, koncertus, demonstracijas. Kartais "TŽ" Hamiltono žinioms skirdavo ketvirtadalį psl.

Šiandien?... Šiandieną skaitau tik mirusių pavardes arba skiriančių auką labdarėms dar-bams, kokios nors organizacijos pranešimą, rengiamą šokių vakarą. Tai ir viskas! Dėkingas esu bičiuliams, kurie savo laiškuose parašo keletą sakinių apie hamiltoniečių gyvenimą. Susidariau vaizdą, kad "auksiniai laikai" Hamiltono jau seniai praėję. O gal apsirinku?

K. Baronas, Vokietija

Paieškojimai

Ieškomas Julius Striška, gyvenęs 141 College St., Sudbury, Ont. Rašyti - Albinui Lingaičiui, 4336 So. Artesian Ave., Chicago, IL 60632, USA.

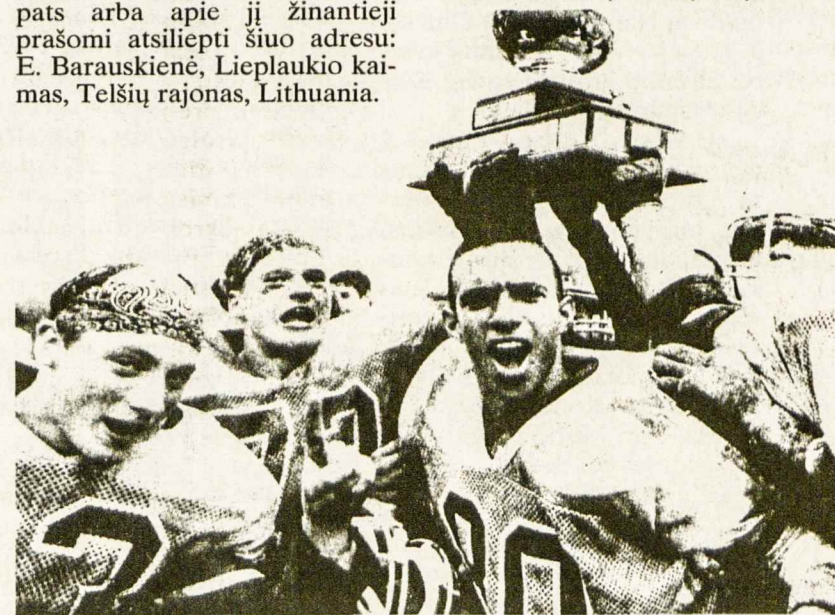
Sesuo Elena Barauskienė Lietuvoje ieško brolio Stasio Šakio iš Nevarėnų kaimo. Jis pats arba apie jį žinantį prašomi atsiliepti šiuo adresu: E. Barauskienė, Lieplaukio kaimas, Telšių rajonas, Lithuania.

TORONTO

Irena Lukoševičienė (Kauno medicinos akademijos garbės profesorė), daug kartų buvojusi Lietuvoje su paskaitomis, vėl ten lankėsi keturias savaites. Buvo pakviesta kaip patarėja rengiantiems vaikų globos įstatymą. Aplankė ne vieną įstaigą, besirūpinančią ypač asocialių šeimų vaikų globa valstybiniu mastu. I. Lukoševičienė yra ir PLB valdybos narė. Būdama Lietuvoje rūpinosi būsimo PLB seimo reikalais, ypač jo programa. PLB seimas įvyks 1997 m. liepos pradžioje. Juo ypač domisi lietuviai, gyvenantys buvusiose Sov. Sąjungos kraštuose ir kaimyninėse Lietuvos valstybėse.

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais įsirašė į bendrą sveikinimą ir paaukėjo "Tėviškės žiburiams":

\$50 - Stasys Pakutras, West Lorne, Ont., Helen ir Kęstutis Nor-kai, Hamilton, Ont., Janina Kau-naitė, Marija Gečienė, Teklė ir Adolfas Sekonai, St. Petersburg, FL, V. S. Kneitai, Oshawa, Ont., Gerda ir Albinas Tarydai, Ona, Vytautas, Algis Skrebūnai; \$30 - E. P. Žuliai, Vanda Jasinevičienė ir Algimantas Jasinevičius; \$25 - Ly-dia ir Juozas Lukšos, London, Ont., Aldona ir Jonas Kutkos, Welland, Ont., Genovaitė ir Bronius Gra-jauskai, Hamilton, Ont., Irena ir Petras Zubai, Hamilton, Ont., Anelė Puterienė, Vladas ir Joana Pleč-kaičiai, Ona Juodišienė, Sofija Sty-rienė ir Bronius Urbonavičius, St. Catharines, Ont., Vladas Česna, Ancaster, Ont., Algis ir Eugenija Grajauskai, Hamilton, Ont., Mary-tė Janeliūnienė, Eleonora ir Anta-nas Šiskai, Fort Erie, Ont., Ramutė ir Jeronimas Pleiniai, Hamilton, Ont., Genė ir Eugenijus Kuchalskiai, O. L. Rimkai, Audronė ir Antanas Kazanavičiai; \$20 - Liuda, Zigmantas, Zigmantas, jn. Mockai, Rodney, Ont., Elena ir Jonas Dalmotai, Ottawa, Ont., Ela ir Stasys Kuzmickai, Prima ir Bronius Sapliai, Regina ir Stasys Valickiai, Collingwood, Ont., Valerija ir Albinas Tautkevičiai, Windsor, Ont., Juozas ir Stella Miškiniai, Niagara Falls, Ont., Janė ir Petras Pakalkai, Stayner, Ont., Albina Rimkienė, Hamilton, Ont., Jonas Karaliūnas ir Onutė Zdanavičienė, St. Catharines, Ont., Marija ir Jurgis Astrauskai, Genovaitė Sprai-naitienė, Aldona ir Mečys Em-pakeriai, Antanas Garkūnas, Dun-das, Ont., Benas ir Vera Cvirkos, Simcoe, Ont., Marija ir Juozas Za-žekai, Cambridge, Ont., Elena ir Kazys Gudinskai, Hamilton, Ont., Aldona ir Vladas Vaitonai, G. ir B. Trinkų šeima, Antanas ir Ste-fanija Petraičiai, Albina Augaitienė ir šeima, Mėta ir Edis Kazakevičiai, K. Beržanskis, Collingwood, Ont., Jeronimas ir Irena Birštonai su šeima, Stayner, Ont., Alfonsas ir Ona Budininkai, Hamilton, Ont.; \$15 - K. B. Zutaui, Salomėja ir Liudas Olekos, Stasys, Marija ir Dana Jokubaičiai; \$10 - Mykolas Gegužis, Juzė ir Kęstas Žuliai, Isabelė ir Petras Baroni, St. Catharines, Ont., M. J. Naruševičiai ir šeima, London, Ont., Simas ir Milda Barčaičiai; \$5 - Ona ir Antanas Vasiai, Parma, OH, JAV.

Toronto Šv. Mykolo mokiniai, 1996 m. lapkričio 7 d. tarpmokyklinėse am. futbolo varžybose laimėję čempionatą. Tarp džiūgaujantių laimė-tojų matomas ir lietuvis PAULIUS DAILYDĖ (antras iš kairės)

**Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
Fondas
Foundation**

1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neliečiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

Testamentuose neužmirškite Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!**Registruota masažo terapeutė****Ramona Girdauskaitė, B.Sc., R.M.T.**

20 High Park Blvd., Toronto.

Gydomas masazas ("Craniosacral Therapy")

Priima pasientus pagal susitarimą

Telefonas 416 536-5437

Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudos bendrovių (extended health care benefits) gydymą masażą padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja**Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.**

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)

Mississauga, Ontario L5G 3H7 **Tel.: 905 271-7171**

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių Namus)

Tel.: 416 530-1070**Dantų gydytojai****Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.****Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.****Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.**

(Orthodontist)

2373 Bloor Street West

(Prie Jane St.)

Telefonas

416 763-5677**Šeimos gydytojas****dr. Aleksandras Spudas**

šiuo metu priima naujus pacientus.

1448 Lawrence Avenue East, Suite 210,

(prie Victoria Park Avenue)

Victoria Terrace Medical Centre, North York, Ont. M4A 2V6

Tel. 416 751-0082**Advokatas****VIKTORAS E. RUDINSKAS,**

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P. Eng.

27 John St., Second Floor

Weston, Ontario M9N 1J4

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 416 240-0594Lengvai pasiekiamas
autobusu nr. 79 (Scarlett
Road) nuo Runnymede
požeminio stoties.**Advokatas****ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.****PACE, JOHNSON**

2 Jane Street, Suite 500

(Bloor ir Jane gatvių kampas)

Toronto, Ontario M6S 4W3

Tel. 416 762-7393

Fax 416 762-0231

CHAMNEY • MC WILLIAMS • DRESHER**CMD Insurance Services**

Dėl visu rūšių draudos Jūs galite kreiptis į Walter Dresher (Drešerį), taip pat naujos automobilio ir namų draudos reikalais; į Rimą Drešerienę kreiptis jau apdraustų automobilio ir namų reikalais ir į Ričardą Drešerį - dėl visų komercinių draudų. 1945 Dundas St. E., Suite 215, Mississauga, Ontario, L4X 2T8

Tel. 905 624-4866, 1-800-665-3406

FAX 905 624-8238

Chamney McWilliams Inc.

Nekilnojamo turto įkainojimas - mortgicijų, mokesčių, turto ir kt. Kreiptis į Rick Drešerį tel. 416 233-3334

DRESHER Appraisal Ltd.

Nekilnojamas turtas. Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius

Tel. 416 233-3334**DRESHER Real Estate Ltd.****Patarnavimas - greitas ir tikslus!**

V. DAUGINIS - telefonai 416 762-4232, 905 822-7376

Lilija Pacevičienė - telefonai 416 762-4232, 519 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE**Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,**

2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3

416 762-4232 FAX 416 762-5588

TORONTO

Anapilio žinios

– Lapkričio 16, šeštadienį, pakrikštytas Ričardas ir Dalės (Pažėrūnaitės) Petronių sūnus Aleksandras-Linas, o lapkričio 17, sekmadienį, pakrikštytas Broniaus ir Onutės (Valinciušės) Rėkų sūnus Rimas-Bronius.

– Lapkričio 24, sekmadienį, 11 v.r. Mišiose, Lietuvos kariuomenės šventės proga dalyvavo su savo vėliava Toronto St. Pūtvio kuopos šauliai ir Lietuvos karininkai iš Borden kariuomenės bazės.

– Parapijos klebonijoje jau registruojami vaikučiai Pirmajai Komunijai, kuri bus teikiama ateinančių pavasari.

– Gruodžio 8, sekmadienį, mūsų parapijos KLK moterų draugijos skyrus švęs savo globėjos Švč. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo šventę. Narės iškilmingai dalyvaus 11 v.r. Mišiose. Po Mišių Anapilio parodų salėje bus ses. Ignės paskaita, vaishės, loterija.

– Gruodžio 15, sekmadienį, tuojau po 9.30 v.r. Mišių bus trumpas susitikimas su ses. Igne vaikų darželio klausimu. Visi tuo reikalu susirūpinę prašomi dalyvauti.

– Gruodžio 22, sekmadienį, Anapilyje bus vaikučių Kalėdų eglutė.

– Naujų metų sutikimui Anapilyje bilietai jau platinami parapijos salėje.

– Mišios gruodžio 1, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Paulionių ir Klorkiakių mirusiųs, 11 v.r. už parapiją: Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Justiną Hiršą.

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienį, lapkričio 24 d. popietėje dalyvavo 205 asmenys. Svečių knygoje pasirašė Jonas Balčiūnas iš Port Severn, plk. Stasys Murza, Nijolė Petrauskienė iš Kauno, kpt. Vytautas Mogenis iš Klaipėdos, Mindaugas Pelabauskas, vyr. ltn. Jūratė Raguckienė, mjr. Rimantas Gasparavičius, kpt. Regimantas Diržinauskis iš Vilniaus. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN moterų būrelio narė Petra Jankaitienė.

– LN valdybos posėdis – gruodžio 5, ketvirtadienį, 7 v.v.

– Lapkričio 27, 3 v.p.p. seklyčioje šaukiamas LN ligonių lankytojų susirinkimas.

– LN valdyba kviečia atsilankyti visus LN darbuotojus, Bingo ir Bingo bufeto savanorius, moterų, vyrų būrelių narius, socialinės tarnybos bei kultūrinės komisijos atstovus gruodžio 11, trečiadienį, nuo 5 v.v. į kalėdinį pobūvį, kuris įvyks Vyt. Didžiojo menėje ir "Lokio" svetainėje.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukoko: \$100 – M. Gaivelienė; \$50 – O. Juodišienė.

Anapilio keltuvui aukoko: \$500 – E. A. Zolpiai; \$100 – J. K. Ališauskai; \$50 – A. M. Empakeriai (a.a. Michalinos Dausienės atminimui).

Angeliukų chorui aukoko: \$25 – A. M. Empakeriai (a.a. Michalinos Dausienės atminimui).

Aklesiams Lietuvoje paremti aukoko \$100 – O. Lapinskienė.

Krikščioniškojo gimdymo namams Kaune aukoko \$200 – Wasagos moterų būrelis.

Tikintčiai Lietuvai aukoko: \$1,300.00 – Staškevičių šeima (a.a. Eugenijos Staškevičienės mirties metinių proga).

Vysk. Paltaroko vidurinei mokyklai Panevėžyje aukoko \$125 – J. Lapavičius.

A.a. Stefanijos Mereckienės atminimui pagerbti, užjausdama jos sesutę Juzę Rinkūnienę, tremtinių vaikaičių mokyklai "Lietuvių Namai" Vilniuje E. Lorencienė aukoko \$20.

Tremtinių vaikaičių mokyklai "Lietuvių Namai" Vilniuje aukoko: \$200 – dr. J. ir dr. M. Uleckai; \$50 – J. B. Tamulioniai, H. E. Stepačiūnai, Nuosirdus acii. Mokyklos rėmėjai

LIETUVIŲ MOTERIS IŠEŠO DARBO, gali prižiūrėti senelius ir vaikus. Skambinti tel. 416 233-0369 ir kviesiti Rimą.

PUNIA Construction Ltd.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ atlieka įvairiausius

statybos-remonto darbus. Įvedame dujotiekį, oro ir vandens šildymo sistemas, atliekame visus elektros bei vandentiekio darbus, nusauginame rūsius, dengiame stogas ir t. t. Garantuojame gerą darbo kokybę. Skambinti

Alvydui tel. 905 848-9628

416 609-5108 (pager).

Prisikėlimo parapijos žinios

– Dvi dienas parapijoje trukusi metinė Kalėdų mugė susilaukė didelio dėmesio. Mugės rengėjai ir dalyviai pateikė lankytojus įvairių rankdarbių bei suvenyrų.

– Šeštadienį, lapkričio 30 d., saulei nusileidus ateina Adventas ir nauji liturginiai metai. Kat. Bendrija, popiežiaus Jono Pauliaus II paraginta, tą vakarą buriasi maldai ir pradeda trimetį pasirėngimą 2000-ųjų metų sukakčiai. Ta proga lapkričio 30 d. Prisikėlimo parapijoje Tėvo Bernardino kambaryje nuo 6.30 iki 8.30 val. vyks krikščioniškojo bendravimo ir pasidailijimo vakaras. Dalyvaus parapijos jaunimas ir svečiai iš Steubenville, OH, universiteto.

– Parapijos tarybos religinė sekcija kiekvieną Advento sekmadienį po 10.15 val. Mišių kviečia dalyvauti dvasinio atnaujinimo seminaruose. Pirmasis susitikimas įvyks šį sekmadienį, gruodžio 1 d. Jį praves Toronto viešintys penki lietuviai studentai, kurie mokosi Steubenville pranciškonų universitete.

– Lietuvių katalikių moterų draugijos rengiamos rekolekcijos įvyks gruodžio 6-8 d.d. Marylake augstinijonų vienuolyne King City, Ont. Dalyvės registruojasi pas skyriaus pirmininkę Ireną Vibrienę (tel. 762-8414) arba parapijos raštinėje (tel. 533-0621). Rekolekcijoms vadovaus kun. Julius Sasnauskas, ODM.

– Toronto lietuvių choras "Volungė" gruodžio 8 d., 4 v.p.p. rengia tradicinę kalėdinę muziką ir literatūros popietę, pavadintą "Kalėdų rytą saulė pražydo".

– Lapkričio 10 d. parapijoje įvyks "Sriubos vakaronė" praėjo labai sėkmingai. Gauta per \$8000 pelno, kuris bus panaudotas toliau šelpiant vargšų valgyklas Vilniuje, Kaune ir Kretingoje. Parapijos taryba dar sykį dėkoja visiems.

– A. a. Ant. Virkutis mirė, sulaukęs 74 m. amžiaus. Laidojamas lapkričio 27 d.

– Mišios sekmadienį, gruodžio 1 d.: 8.15 – už a.a. Joną Matuliasuką; 9.15 – už a.a. Stasį Černiauską ir James Brough; 10.15 – už a.a. Vladą Kobelskį (1 mirties metinės), a.a. Juozą Mačiulį, Bubelių šeimos mirusiųsios; 11.30 – už parapiją ir visus parapijiečius.

Toronto krikščioniškasis jaunimas šį ketvirtadienį, lapkričio 28 d., 7 val. vak. rengia atvirų durų vakarą Čuplinskų namuose, 62 Burnside Dr., tel. 533-4725. Laukia pokalbiai, diskusijos ir naujos pažintys dalyvaujant šešioms Lietuvos studentams, studijuojantiems teologiją Pranciškonų universitete Steubenville, Ohio. Kviečiami visi užsukti.

Kristaus Karaliaus minėjimą surengė Toronto ateitininkai – sendraugiai lapkričio 24 d. Prisikėlimo parapijos muzikos studijoje. Po pirm. dr. O. Gustainienės maldos sekė ses. Ignės paskaita, buvo rodoma vaizda juostė apie Kryžių kalną pabrėžiant kančios ir vilties pergalę. Vaida Petrauskienė skaitė eilėrašius apie Kristų Karalių. Dalyviai pasivažiavę ir pasisėmė minčių, skirstėsi pasiryžę gyveniti viską atnaujindami Kristuje.

Išganytojo parapijos lietuvių evangelikų moterų draugija "Tėviškės žiburiams" aukoko \$50.

A.a. Juozo Zavoio mirties metinių prisiminimui žmona Stasė, dukra Rima su vyru Deniu "Tėviškės žiburiams" aukoko \$50.

A. a. Juozo Juozaičio 10 metų mirties prisiminimui žmona J. Juozaitienė ir dukros "Tėviškės žiburiams" aukoko \$50.

A.a. S. Mereckienės atminimui, užjausdami seserį Juzę Rinkūnienę, Giedrą Paulionienę ir šeimą, Irena ir Petras Luškevičiai "Tėviškės žiburiams" aukoko \$25.

A. a. Ramutės Grigonienės atminimui, užjausdama vyrą Adomą ir visą šeimą, Ona Pulkauskienė "Tėviškės žiburiams" aukoko \$25.

A. a. A. Mikalauskio atminimui "Tėviškės žiburiams" aukoko: \$20 – H. Kairienė, Aldona Čerškienė; \$10 – Patricia Dums.

A. a. A. Mikalauskio mirus, pagerbdamas savo buvusį šeštadienines mokyklos mokytoją, Jonas Rickus "Tėviškės žiburiams" aukoko \$25.

A. a. Henriko Kačinsko atminimui, užjausdami seserį Emiliją, brolį Stasį bei kitus artimuosius Kanadoje ir JAV, Ona ir Jurgis Petrūnai "Tėviškės žiburiams" aukoko \$50.

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS XVI-TOSIOS KRAŠTO TARYBOS ANTROJI SESIJA

šaukiama 1996 m. lapkričio 30, šeštadienį,

Anapilio parodų salėje, Mississaugoje, Ont.

Darbotvarkėje: organizaciniai reikalai, pranešimai, diskusijos, simpoziumas tema "Lietuvos rinkimai ir pasekmės" ir "KLB bendravimas su Lietuvos seimu".
Sesijoje dalyvaus: Lietuvos ambasadorius dr. A. Eidintas, Klaipėdos miesto meras S. Šukys, PLB valdybos pirm. Br. Nainys.

Registracija – 9 val. ryto

KLB krašto valdyba

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" administracija prieškalėdiniame laikotarpyje bus atidaryta nuo lapkričio 17 d., sekmadieniais po 9.30 v.r. pamaldų iki maždaug 1 v.p.p. Bus galima sutvarkyti prenumeratas, sumokėti skolas, įteikti kalėdinius sveikinimus, užsakyti "TŽ" kaip dovaną savo bičiuliams.

Kalėdiniai sveikinimai

Jau planuojamas kalėdinis "TŽ" numeris, kuris išeis gruodžio 17 d. Visa medžiaga, skirta šiam numeriui, laukiama vėliausiai iki gruodžio 10 d. Kalėdinius sveikinimus kviečiame siųsti dar prieš šią datą, kad spaustuvė galėtų juos laiku paruošti. Yra dvejopi sveikinimai – bendras ir atskiri, asmeniniai. Į bendrąjį sveikinimą įrašomi visi tie, kurie pareiškia tokį norą ir atsiunčia auką "TŽ". Asmeniniai bei atskirieji sveikinimai yra rėminiai. Jų kaina pagal užimamą plotą. Jais daugiausia naudojasi parapijos, organizacijos, institucijos ir pavieniai asmenys. Sveikinimas per laikraštį šiuo metu yra geriausias būdas pasiekti savo artimuosius ne tik išvijoje, bet ir Lietuvoje. Tuo būdu išvengiama atvirukų siuntinėjimo, kuris pareikalauja daug laiko ir išlaidų.

Ričardas Sabaliauskas, Vilniaus miesto plėtros komiteto pirmininkas, padarys pranešimą apie Vilniaus senamiesčio atkūrimą ateinančių trečiadienį, lapkričio 27 d., 7 v.v. Prisikėlimo parapijos parodų salėje. Susitikime dalyvaus ir kiti Vilniaus planavimo specialistai, kuriuos Kanados urbanistikos institutas atsiųskė į Torontą susipažinti su Kanados miestų planavimo patirtimi. Kviečiame visus, besidominčius Lietuvos sostinės ateitimi, dalyvauti susirinkime. R.V.

Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūris 1996 m. lapkričio 30, šeštadienį, 6 v.v. rengia Lietuvių Namuose RUDENS ŠOKIUS. Veiks baras ir bus galima pasistiprinti lietuvišku maistu. Šokančios linksmės lietuviška muzika. Įėjimas – \$8, o pensininkams – \$5.

Broniaus Mūro ir Stasio Juškausko koncertai įvyks gruodžio 1, sekmadienį, 12.30 v.p.p. Anapilio parapijos salėje ir gruodžio 3, antradienį, 7 v.v. Lietuvių Namų Vytauto Didžiojo menėje. Visus maloniai kviečia Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūris.

B.Mūras, viešėjusios prieš 5 metus "Uostamiesčio muzikantų" grupės vadovas, kompozitorius, birbynininkas, dainininkas, tarptautinio akordeonistų konkurso Italijoje laureatas, šiuo metu su koncertais vieši Amerikoje ir Kanadoje. Jam talkina muzikos mokslo draugas Stasys Juškauskas. Koncertinėje programoje Br. Mūras atlieka solinę akordeono muziką, įrašytą garsiajuostėn šiais metais Lietuvoje. Joje skamba nuotaikingi, virtuoziniai akordai. Išgirsite nemažai Br. Mūro originalių dainų ir vieną neseniai gimusią dainą – siurprizą. Inf.

Lietuvos operos ir baletu artistai Rūta Jęzerskytė (Grand Prix de Lausanne laureatė) ir Mindaugas Baužys (Kristoforo premijos laureatas) šoks "Spragutuko" spektaklyje gruodžio 18 d., 7 v.v., gruodžio 19 d. – 12.30 v.p.p. ir 7 v.v. Seneca College Minkler auditorijoje. Dėl bilietų ar platesnių informacijų teirautis tel. 905 886-0455 (Academy of Ballet & Jazz), ar pas Danguolę LN raštinėje, tel. 416 532-3311, arba Minkler Auditorium kasoje, tel. 416 491-8877. D.Š.

JAUNAS LIETUVIS ieško elektronikos inžinieriaus darbo. Būtų dėkingas, jei kas padėtų informacija ar patarimais. Skambinti tel. 905 279-4485, Saulius.

Tarptautinėje plotmėje pasižymėjusio

ansamblio "KANKLĖS" iš Lietuvos,

vadovaujamo kanklių virtuozės Linos Naikelienės,

KONCERTAS

1996 m. gruodžio 1, sekmadienį, 3 val. p.p.

Toronto Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. W.

Įėjimas \$10.

Rengia Lietuvių Namų kultūrinė komisija

Maloniai kviečiame visus į Advento susikaupimo ir šv. Kalėdų giesmių

KONCERTĄ

"Kalėdų rytą saulė pražydo",

kuris įvyks 1996 m. gruodžio 8, sekmadienį, 4 v.p.p. Prisikėlimo parapijos šventovėje, 1021 College Street, Toronte. Dalyvaus Lietuvos dailės muziejaus ansamblis "Kanklės". Įėjimas – \$10 asmeniui.

Rengia Toronto lietuvių choras "Volungė"

Lietuvių kredito kooperatyvas "Parama" siūlo naują investavimo būdą:

Ethical Funds

Mutual Funds

Dėl papildomos informacijos prašome kreiptis į kooperatyvo raštinę

1573 Bloor St.W., Toronto, Ontario M6P 1A6

Tel. 416 532-1149

Lietuvos dailės muziejaus lietuviškos muzikos ansamblis "Kanklės", nuo 1971 m. atliekęs daugiau kaip 600 koncertų Lietuvoje ir kitose šalyse, 1992 m. papildytas birbynininkais ir dainininke, koncertuos Toronte, Lietuvių Namuose, gruodžio 1 d., sekmadienį, 2.30 v.p.p. ir gruodžio 8 d., 4 v.p.p. su "Volungės" choru dalyvaus religinės muzikos koncerte Prisikėlimo šventovėje.

Ansamblio įsteigėja ir vadovė, kanklių virtuozė Lina Naikelienė, Muzikos akademijos docentė, jau 25 metai, kai dalyvaugama koncertiniame gyvenime. Ansamblių sudaro 4 moterys ir 2 vyrai, Muzikos akademijos auklėtiniai. Atliekami ne tik lietuviško folkloro, bet ir šiuolaikinių kompozitorių kūriniai. Po jų koncertų spaudos atsiliepimai labai geri.

Pati vadovė yra atlikusi apie pusimtį solo koncertų, garsiajuostėn įrašiusi daug Lietuvos kompozitorių kūrinių, išleidusi plokštelių. Inf. (G.B.)

ATOSTOGAUKITE šiltoje Floridoje! Dirse Apt. Motel, St. Petersburg Beach, prie Gulf Blvd., papildomai pusę. Prieinamos kainos. Tel. 813 367-2668.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei pataisymų bendrovė, atlieka įvairius stalius, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimą, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojamos prieinamos kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkui, tel. 416 760-7181.

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas įvyko lapkričio 24 d. Toronto Lietuvių Namų Kar. Mindaugo menėje. Susirinko apie 200 žmonių. Minėjimą pradėjo Vl. Pūtvio šaulių kuopos valdybos narys B. Savickas. Įnešus vėliavas, sugiedotas Kanados himnas. Invokaciją sukalbėjo kun. Vyt. Volertas. Sveikino Lietuvos gen. garbės konsulas H. Lapas ir KLB krašto valdybos pirm. A. Vaičiūnas. Toliau iškilmei vadovavo Vl. Pūtvio šaulių kuopos pirm. Vyt. Pečiulis, pakvietęs St. Jokubaitį įteikti šaulių ženklą ordiną Sedos kautinių dalyviui M. Pranevičiui. Po to pristatyti Lietuvos karininkai: plk. St. Murza, pasakęs pagrindinę minėjimo kalbą, mjr. R. Gasparavičius, kpt. R. Diržinauskis, vyr. ltn. J. Raguckienė ir vyr. ltn. V. Mogenis. Visi jie pasidalino mintimis apie kariuomenės reikšmę ir susiorganizavimą. Oficialioji dalis baigta išnešus vėliavas. Po to Toronto lietuvių vyrų choras "Aras", vad. muz. L. Turūtaitis, atliko visų džiaugsmingai sutiktą meninę programą. Minėjimas baigtas Tautos himnu. Kor.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu - sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kurio laiku tel. 416 503-1687.

IŠNUOMOJAMAS KAMBARYS su baldais nerūkantiems netoli Keele po žemio linijos traukinio stoties pietų pusėje Bloor gatvės, 75 Indian Grove, Toronto, Ont.; galima naudotis virtuve ir prausykla. M. Sturm, 75 Indian Grove Toronto, Ont. M6R 2Y5

MONTREAL

Mjr. Gintautas Surgailis (šiomis dienomis pakeltas iš kapitonų) ir ltn. Ričardas Bočkus, bestudijuoją prancūzų kalbą St. Jean Kanados kariuomenės bazėje, lapkričio 18 d. aplankė plk. Laisvydą Baršauską jo įstaigoje Otavoje ir Lietuvos krašto apsaugos ministerio vardu pakvietė aplankyti Lietuvą. Taip pat padarė vizitą Lietuvos respublikos laikinajam reikalų patikėtinui Jonui Paslauskui Lietuvos ambasadoje.

Šv. Kazimiero parapijos klebonui kun. dr. Feliksui Jucevičiui išvykus atostogų, jį pavadavo kun. Kazimieras Ambrasas, SJ.

Birutė Nagienė paskyrė 250 dolerių, kad Lietuvoje rimtas ūkininkas galėtų įstoti į ten organizuo-

jamas kredito unijas. Susidomėję tuo judėjimu gali kreiptis į Reginą Piečaitienę, Donelaičio 2, kb. 314, 3000 Kaunas, Lithuania, tel. 011-3707-209637, faksas 011-3707-20-7259.

KL katalikių moterų dr. jos Montrealio skyrius rengia metinę šventę gruodžio 8 d. Aušros Vartų parapijoje. Bus dr. Ilonos Maziliauskienės paskaita, po to karšti pietūs. Dalis galimo pelno bus skiriama "Vaikų tėviškės namams". Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

A.a. Adėlė Paulauskaitė-Mikėnienė, 83 m. amžiaus, mirė lapkričio 11 d. Po pamaldų Šv. Kazimiero šventovėje palaidota lapkričio 15 d. Liko giminės ir artimieji. B.S.

Maloniai kviečiame atsilankyti į Kanados lietuvių katalikių moterų draugijos

METINĘ ŠVENTĘ

1996 m. gruodžio 8, sekmadienį, Aušros Vartų parapijoje.

11 val. – Mišios, 12 val. dr. Ilonos Maziliauskienės paskaita. Po to karšti pietūs, loterija. Auka \$12.

Rengėjos

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827

FAX: 766-1349

DRAUDOS KAINAS

GERIEMS OBJEKTAMS NAMAMS IR AUTOMOBILIAMS NUSTATOME PATYS

Atstovaujamos bendrovės suteikė mums tą teisę vadovaujantis mūsų ilgametinė darbo patirtimi

Kviečiame visus pasinaudoti šia galimybe

Mokestis gali būti padalintas į 3-6-10 mėnesinių mokėjimų

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

TEL. 722-3545

Greitas ir tikslus pataravimas

Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti

Aukojo "Tėviškės žiburiams"

\$100 – V. Šerkšnys; \$60 – F. Timukas; \$50 – E. Azubalis, E. Kondratas, Lietuvių Namų moterų būrelis; \$40 – Tamulaitis; \$33 – P. Polgrimas; \$30 – A. Jankauskas; \$25 – E. Stepačiū, D. Blynaitė, L. Smitas; \$20 – L. Abromonis, E. Graibus, P. Masys, J. Maziliauskas, L. Stulginskas, E. Urbaitis, G. Drešeris; \$15 – kun. M. Kirkilas, B. Perkauskas; \$10 – J. Asmenavičius, J. Grigaitis, E. Beržaitis, I. Kaliukevičienė, V. Butrimas, M. Janionytė, G. Kaufmanas, V. Bačėnas, A. Jucys, B. Kondratas, A. Vadeika; \$7 – I. Girdzevičius; \$5 – P. Gluoksnys, M. Burksaitis, T. Murauskienė, A. Šileikis.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė:

\$50 – I. Genys, S. Markus, J. Bakša, J. Katkauskas, P. Krilavičius, G. Dagsys, P. Aras, J. Tamoliūnas, dr. A. Balčiūnas, K. Bubliskas, A. Sudeikis, O. Juodikis, E. Azubalis, J. Cepukas, B. Vileita, J. R. Jurgutis, J. Balukas, V. Gulbinas, L. Oleka, L. Abromonis, A. Indrulaitis, E. Kudzma, K. Andruskevičius, E. Gocentas, H. Dily, J. Januškevičius, O. Savickas, K. Vaitkūnas, J. Janušas, R. Dūda, R. Kisielis, A. Juškus, kun. J. Grabys, J. Danėnas, J. Vaseris, J. Raguckas, E. Mardosas, S. Kazemėkaitis, E. Kazlauskas, I. Gabalis, J. Kamaitis, dr. J. Mališka, J. Zenkevičius, E. Tribinevičius, A. Baltrūnas, J. Kazemėkaitis, V. Morkūnas, J. Jocas, L. Stulginskas, G. Melnykas, J. Bacevičius, A. Lesčius, L. Balaišis, P. Polgrimas, P. Kalpokas, I. Stasiulis, J. Valiukienė, J. Nacevičius, J. Blekaitis, B. Kasperavičius, S. Gudaitis, V. Kaknevičius, O. Dementavičienė, J. Gimžauskas, V. Paulionis, J. Juozaitienė, L. Radzevičienė, P. Radzevičiūtė-Klimas, E. P. Raudys, S. Kalytis, A. Allis, L. Kybartas, Z. Gavėnas, S. Baras, S. Kowbell, K. Barteska, A. Vaičiūnas, M. Norkus, V. Laudinskas, A. Bušmanas, P. Barteska, D. Chornomaz, J. Červinskas, M.R. Grinius, A. Kuzmikas, V. Kukoraitis, P. Markušis, V. Mažeika, Č. Norkus, A. Vadeika, V. Petrusis, J. Petrauskas, kun. dr.

V. Skilandžiūnas, F. Vaivila, V. Sarras, S. Vaičiškauskas, G. Drešeris, B. Perkauskas.

Rėmėjo už dvejus metus atsiuntė:

P. Bulka, D. Jakas,